

Tarih Kongresi dün açıldı

**İsmet İnönü
bir buçuk ay
mezuniyet aldı**

**Başvekâlet Vekâletine
Celâl Bayar tayin olundu**
İstanbul 20 (A.A.) — «Resmî-
dir» Başvekil Malatya mebusu
İsmet İnönü'ne, talep ve ricası
üzerine, Reisicumhur Atatürk
tarafından bir buçuk ay mezuni-
yet verilmiş ve Başvekâlet vekâ-
letine İktisad Vekili Celâl Bayar
tayin edilmiştir.

Atatürk dün tarih sergisini gezer ve kongrede nutukları dinlerlerken

Kongreye otuz bir ecnebi profesör iştirak etti

Tarih Kurumu Başkan ve
Asbaşkanı ile Kültür
Bakanı ve ecnebi profesör-
lerden Pittard şayanı
dikkat nutuklar söylediler

Profesör Pittard «Bize ne ve kim
olduğumuzu bildirdikten sonra,
o, bizim istikbale doğru yol al-
mamıza da yardım etmelidir»
dedi

İkinci Tarih Kurultayı Büyük Şef
Atatürk'ün yüksek huzurlarile dün sa-
at 15 de Dolmabahçe sarayının büyük
salonunda toplanmıştır.

Salona saat 14 den itibaren Türk ve
ecnebi bir çok âlimler gelmeğe başla-
mışlardır. Kongreye gelen zevata Cum-
huriyet idaresinde ilmi, siyasi, iktisa-
di, sihi, mali, idari, içtimai adli ve di-
ğer sahalarda yapılan inkılâplara ve
Cumhuriyet halk partisine ait eserler-
le üzerinde: (İkinci Türk Tarih Kurul-
tayı: Eylül 1937) yazılı nikel rozetler
verilmiştir.

İktisat Vekili Celâl Bayar, Dahiliye
Vekili ve Cumhuriyet Halk Partisi Ge-
nel sekreteri Şükrü Kaya, Nafia Ve-
kili Ali Çetinkaya, Adliye Vekili Şük-
rü Saraçoğlu, Maliye Vekili Fuat Ağ-
ralı, Milli Müdafaa Vekili General Kâ-
zım Özalp, Gümrük ve İnhisarlar Veki-
li Ali Rana Tarhan, Hariciye Müste-
şarı Numan Menemenci oğlu ile meb-
uslarımız, Generallerimiz, Tarih Ku-
rumu âzaları, ecnebi tarih âlimleri, ü-
niversite profesörleri, İstanbulda me-
zunen bulunan sefirlerimiz, Ecnebi dev-
let sefirleri, vilâyet, belediye, parti ile-
ri gelenleri, Türk ve ecnebi matbuat
müessesileri, Tarih muallimleri ve di-
ğer bir çok zevat gelmiş bulunuyorlar-
dı. Salonu binlerce münevver ve müm-
(Devamı 10 uncu sayfadadır)

Tarih sergisi

Buna sergi demekten zi-
yade bir memlekete başlı
başına şeref verecek
kadar zengin bir müze
demekle ancak hakkını
vermiş oluruz.

(Son Posta'nın tarihi bahisler
muharriri yazıyor)

Yazısı 9 uncu sayfadadır.

İlk celsenin resimle hülâsası

Akdenizde yüz elli İngiliz ve Fransız harb gemisi faaliyetinde!

Anlaşmaya İtalyanın da girmesi ihtimali kuvvetlendi,
Türkiye Büyük Millet Meclisinin anlaşma
hakkında kabul ettiği kanun mer'iyet mevkiine girdi

Paris 21 (Hususi) — Dün sabahın itibarı-
nı mer'iyete giren Akdeniz anlaşması-
nın tatbikine nezaret edecek olan Fransız
ve İngiliz harb gemilerinin adedi
150 dir.

Yüz kadar kara ve deniz tayyaresi de
bu harb gemilerine müzaheret edecektir.
Akdenizdeki İngiliz ve Fransız deniz er-
kânının karargâhi muvakkaten Oranda
bulunacaktır. İcabi halinde karargâhin
yeri değişecektir.

Kanun resmî gazetede çıktı

Ankara, 20 (Telefonla) — Nyon anlaş-
ması ile buna müzeyyel Cenevre itilâf-
namesinin tatbiki hakkındaki kanun ve
hükûmete salâhiyet veren kanunlar bu
sabahki Resmî Gazete ile neşrolunarak
mer'iyet mevkiine girmiştir.

Akdeniz meselesi ve İtalya

Roma 20 — (Havas muhabirinden)
Dün akşam Romada Fransız ve İngiliz
maslahatgüzarları ile Kont Ciano arasın-
da yapılan iki mülâkat hakkında neşre-
dilmiş olan tebliğ, muhitin havasındaki
ağırlığı hissolunur derecede tahfiflet-
miştir. (Devamı 2 nci sayfadadır)

Akdenizin kontrolünü temin edecek
harb gemilerinden biri

Emekli zabıta memurlarımız diyorlar ki:

Valide Sultanın gerdanlığı eşi olmıyan ilk millî zabıta romanımızdır!

İstanbul zabıtasına aid yakın tari-
hin en tanınmış ve en kıymetli bir si-
ması, eski ikinci şube müdürlerinden
Bay İsmail Rasih Siyavuşun mütalea-
larından bir parça:

«Eser eşi olmıyan millî bir zabıta
romanıdır.

Zabıta romanlarının bir çoğunda in-
san kudretinin üstüne çıkan bir takım
işirilmiş, dev cüsseli simalarla karşı-
laşırız. Halbuki bu eserde aklın ve
mantığın kabul edemeyeceği hiçbir
noktaya rastlanmıyor. Hâdiseler tama-
men hayattan alınmış gibidir. Ne lâstik
top gibi sıçrayıp kaçan bir caniyi,
ne de ona havada ok gibi yetişip sap-
lanan bir polisi görüyoruz. Eser tıpkı
işlenmiş bir cinayetin gizlice, fakat
noktası noktasına alınmış bir filmidir.
Canlı bir film. Birçok yerlerde kendi-
mi polislerle beraber yürüyor sandım.
Beni o kadar sardı.

Rıdvan Sadullahı (detektif) kiskan-
madım desem yalan söylemiş olurum.

Romanı okuyacak olan her polis onun
zekâ ve kabiliyetine hased edecektir.
Onun ölçülmüş ve biçilmiş jestleri be-
nim bütün eski polislik merakımı ye-
niden canlandırdı. Onu okurken tek-
rar polisliğe rücu etmek istedim.»

[Bay İsmail Rasih'in mütalealarının
tamamını romanın başıadığı gün neşre-
deceğiz.]

Cumartesiye başlıyoruz

Hergün

**Bugünkü tehlikeli vaziyeti
Ancak bir mucize
Önleyebilir**

Yazan: Selim Ragıp Emec

Sulhu kolektif bir emniyet bağı ile sağlamlaştırılmaya taraftar olan devletlerle bu görüşealeyhtar olduklarını ilân eden Almanya, İtalya gibi devletlerin ideolojileri arasındaki ziddiyet farkını bugüne kadar hiç bir teşebbüs azaltmadı ve azaltacağı da benzermez. Bununla beraber hadiseleri telâkki etmek hususunda her zaman birbirinden uzaklaşmış olan bu iki zümrenin siyasi kanaatlerindeki ayrılık ta gittikçe fazlaşıyor. Nyon konferansından sonra bilhassa İtalya ile bir hayli ağırlaşan umumî münasebat, İngiliz ve Fransız elçilerinin İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano ile son yaptıkları mülâkattan sonra epey hafiflemiştir, iddiasını ben, kendi hesabıma kabul edenlerden değilim. Bu mülâkat ta bir çok benzerleri gibi hüsnü niyet teatisine sahne olmuş, tarafeyn, birbirini anlamak hususunda büyük gayret gösterdiklerini temin etmiş ve iş... okadarla kalmıştır.

Milletler Cemiyetinin kuruluşu günündenberi, büyük harbin doğurduğu muhtelif siyasi ve iktisadi meseleleri halletmek için toplanan resmî ve gayriresmî konferansların sayısı birkaç yüzü bulur. Bütün bu görüşmelere, anlaşmak gayretlerine rağmen bilhassa Avrupanın manzarası herkesi müteessir eden bir tefrika ve ayrılık manzarasıdır.

Birçok defa tekrar ettiğim gibi, bugün de kaydetmekten çekinmem: Bu vaziyetin büyük mes'uliyeti büyük devletlerindir. Bu devletler, komünizmin doğmasını intaç eden iktisadi iflâsa bir çare arıyacak yerde siyasi leyteleallerle vakit geçirdiler.

Marazı teşhis eden bir operatörün radikal hareketini ihtiyar edecek yerde nazariyatçı bir profesör gibi amelîyatı yarım dahi yapmadılar. Hastalığı yenmek vazifesini hastanın bünyesine bıraktılar ve vakitlerini hep müşahede ile geçirdiler. Bunun neticesi şu oldu ki maraz bütün vücudu sardı ve kangren, bu vücudun bütün hayatı nahiyelerini istilâ etmiye başladı.

Milletler Cemiyetine kuvvetinin üstünde vazife vermek istemekle de büyümesi ve yaşaması matlûb olan bu teşekkülü, vaktinden evvel meflûç bıraktılar. Şimdi bütün dünya, biri Şarkta, öbürü garbda alev alev şerare saçan iki yan-ğın kaynağını dairelerini genişleterek bu ateşi etrafı sirayet ettirmemesini temenni ediyor. Fakat vaktile icap eden hareket yapılsaydı, bugün, bütün bir medeniyet, kabul olunmıyacağını bildiği bir duaya, boş yere amin demekle vakit geçirir olmazdı. — Selim Ragıp Emec

Talebe kampları için Bir lâgiha hazırlandı

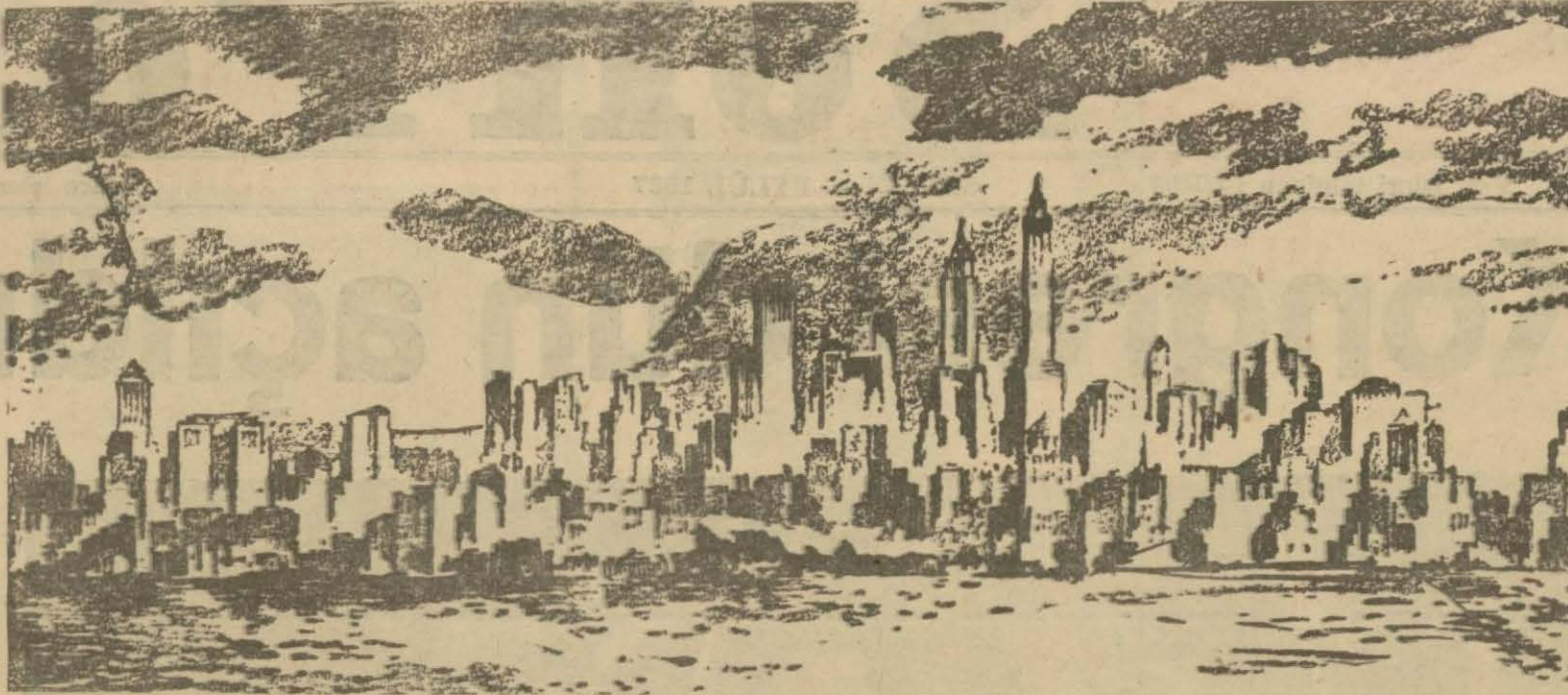
Ankara, 20 (Telefonia) — Millî Müdafaa Bakanlığı sivil okullardan kampa çıkarılan talebeye verilmekte olan elbise ve teçhizatın tedarik şekline dair bir kanun projesi hazırlanmıştır. Bakanlık, projenin hazırlanması sebeblerini mazbatasında şöyle izah etmiştir:

«Yüksek ve orta çağdaki memleket gençliğini askerliğe hazırlamak maksadıyla hazırlanan talimatnameye göre, her sene muayyen zamanlarda kamplara devamlı mükellef tutulan sivil talebenin kampta giyecekleriyle askeri melbusat ve teçhizatın vekâletçe mekteplere verileceği yazılmıştır.

Her sene mühim derecelerde artan bu gençlerin miktarı bu sene 20 bini müteviz bulunduğu gibi gelecek senelerde bu artışın daha çok olacağı şüphesiz görülmüyor. Gençliğin terbiyesine verilen büyük ehemmiyet te izahattan varestedir. Yarının yurd koruyucusu olan gençliği, askerliğe hazırlamak gibi birinci derecede mühim bir vazife uğrunda hiçbir fedakârlıktan çekinilmeyeceği tabiidir. Önemümüzdeki yıl içinde temin ve tedariki kat'i bir zaruret halini alan bu ihtiyaçların karşılanması için, Millî Müdafaa bütçesine sivil mekteplerin kamp masrafları namile bir fasıl açılarak 900 bin lira tahsisat konulması için bu lâgiha hazırlanmıştır.»

Resimli Makale:

✕ Tam saadet, mutlak imkânsızlık.. ✕

Dünyanın en mamur ülkesi Amerika, en zengin kıtası Hindistandır. İnsan elile yapılmış cennet birinde, asırların biriktirdiği servet hazinesi ötekindedir. Gök tirmaleyenları (grat sielleri) birincisinde buluruz, bir günde bir milyon harcıyanları ikincisinde görürüz. Bununla beraber içtimaiyat sahasında dünyanın en büyük faciaları birincide cereyan eder, aklıktan her gün yüzlerce kişinin öldüğünü de ikincisinin tarihi kaydeder.

Terakki ve ümrân, o mertebeye eren memleketlerin bütün sakinlerine melek hasleti vermiş değildir. Servetin de bir memlekette yaşayanlara müsavi surette taksimi mevzuu bahsolarak. Tabiat insanları ahlâk ve kabiliyet itibarile müsavi yaratmamıştır. İyinin yanında kötüsü vardır, zengin yanında fakiri bulunacaktır. Saadetin yanbaşında felâket görülecektir. Tarih hükmünü ekalliyetin değil, ekseriyetin ahlâk ve refahına göre verir. İnsanın arıyacağı ve istiyeceği bu olmak lâzımdır.

SÖZ ARASINDA

Boksör Farr'a âşık Olan genç Daktilo kız

Kendisine gıulmsediği andan itibaren ona âşık olan, ve boks maçı seyretmek üzere Amerikaya gitmek için Londra caddelerinde şarkı söyleyerek para toplayan Mis Penworthy şimdi Newyorkta bulunmaktadır.

Penworthy, meşhur İngiliz boksörü Farr'ı delicesine sevmektedir. 26 yaşlarında bulunan genç kız, daktilodur ve Farr'ın bütün müsabakalarını seyretmiştir. Farr geçen sene Max Baeri yendikten sonra, defterini uzatarak imzasını rica eden genç kıza bakarak tebessüm etmiş. İşte o tebessüm edisti ki zavallı genç kıza çileden çıkarmıştır. Bakanız neler diyor:

«Defterimi imzalarken bana gülümsemiği andan itibaren, onu delicesine sevmeye başladım. Onsu duramıyorum. Ve kendi kendime, icap ederse dünyanın öbür ucuna kadar onu takip edeceğim diye karar verdim.

Gazetelerde Farr'ın Joe Louisle çarpışacağını okur okumaz Amerikaya gitmeğe karar verdim. Bu esnada isimden de çıkarıldım. Gelirim de azaldı. Maçı, Farr ımı görsemem ne yapardım?

Hemen karar verdim. Sokaklarda şarkı söyleyerek para kazandım. Bütün arkadaşlarım benden yüz çevirdiler. Ehemmiyet vermedim. On beş gün içinde 15 İngiliz lirası topladım. Ve Quine Mary transatlantığı ile Newyorka gittim. Biletimi evvelden almıştım. Maça bir gün kala, stadyoma gittim. Yerimi peyledim. Hayatımda bu kadar heyecanlandığımı, hatırlamıyorum. Ne harikulâde anlar-

HERGÜN BİR FIKRA

Ya siz, ya ben

Fransa kralı dördüncü Hanri bir gün Vemandais ormanında ava çıkmıştı. Av peşinde dolaşırken, av köşkünden uzaklaşta ve sonra dönmek için yolu bulamadı. Bir oduncuya ras-geldi:

— Sen, dedi, kralın av köşkünün bir misin?

— Bilirim.

— Öyleyse beni oraya götür.

Oduncu ile birlikte yürüdüler. Bir aralık oduncu:

— Siz herhalde kralın zabıtlarından biri olacaksınız, dedi, ben kral görmek isterim, onu bana gösterir misiniz.

— Hay hay, şimdi seninle beraber av köşküne gideriz. Sen benim yanımda durur, etrafına bakarsın.. Orada gördüklerinin içinde kimin başında şapka varsa o kraldır.

Av köşküne vardıkları zaman, kralın maiyeti hemen şapkalarını çıkardılar. Kral oduncuya döndü:

— Şimdi kralı gördün mü?

— Vallah şaşırım efendim, kral ya sizsiniz, ya da benim.. Çünkü, başında şapka olan burada ikimizden başka kimse yok!

Kolsuz bir adamın Şayanı hayret Marifetleri

15 yaşında iken, iki kolunu birden kaybetmek felâketine uğriyan İngiliz Collins, oturduğu evin bütün duvarlarını kendisi boyamış, süsleyen resimleri kendisi yapmıştır.

Collins fırçayı dişlerle tutarak resimlerini vücuda getirmekte, mektuplarını gene, dişlerine sıkıştırdığı kalemle yazmaktadır.

Collins bir müessesede çalışmaktadır. İşinin bir kısmı da gelen telefonlara cevap vermektir. Zil çalınca, ahizeyi dişlerle yakalayarak, omuzuna koymakta ve kulağına dayıyarak konuşmaktadır.

Collins bundan maada, piposunu kendisi duldurup ateşlemekte ve bir kaç topu ağzile havaya atıp tutmak suretile kendisini eğlendirebilmektedir.

di o anlar.. fakat, ne yazık ki, bütün gayretlerime rağmen Farr'la görüşemedim. Ama ne beis var? Ben daha hâlâ onu seviyor, ölesiyeye seviyorum ya, siz ona bakınız...»

Almanların Nuremberg Kongresi kapandı

Nasyonal sosyalistlerin her sene Eylülde toplanan Nuremberg kongresi kapanmıştır. Bu sene kongreye tam bir buçuk milyon kişi iştirak etmiştir. Yukarıdaki resim bu muazzam kalabalığın ufak bir kısmını Nazi selâmı alırken göstermektedir.

Bütün Dünyada mevcut otomobil miktarı

Büyük bir Amerika mecmuası beş arz kıtası üstünde hali hazırda mevcut olan otomobillere dair enteresan malûmat vermektedir. Bugün beş kıtada işlemede olan otomobillerin miktarı şu kadardır:

Avrupada	: 7,626,653
Asyada	: 622,159
Afrikada	: 519,492
Amerikada	: 30,091,901
Avustralyada	: 961,942

Bu suretle bütün dünyada işliyen müteharrik arabaların mecmuu 39,821,927 dir. Amerikada işliyen otomobillerden 28,086,320 i Birleşik Amerika hükümetlerine isabet etmektedir.

Avrupa devletleri içinde İngiltere 2,123,000 otomobil ile birinci gelmektedir. 2,100,000 otomobil ile Fransa ikinci, 1,243,000 otomobil ile Almanya üçüncü, 415,000 otomobil ile İtalya dördüncü, 352,850 otomobil ile Sovyetler Birliği beşinci, 197,435 otomobil ile Belçika altıncı, 168,700 otomobil ile İsveç yedinci, 142,000 otomobil ile Felemek sekizinci gelmektedir.

ISTER İNAN İSTER İNANMA!

Beyoğlu Halkevi Beyazıt meydanının ortasına iki direk arasına beyaz bezden bir afiş gerdimiştî. Bu afişte Eylülün 18 inci günü bu evin Koro heyeti ile bir müsamere vereceği yazılı idi. Bu müsamere söylenen günde verildi. Veril-

diği gazetelerde yazıldı, fakat verileceğini ilân eden afişlerin yerlerinden kaldırılması unutuldu, dün Beyazıtta geçenler iki direk arasında sallanan bu bez afişleri görüyorlar, ikinci bir müsamere verileceğini sanarak önünde durup okuyorlardı.

ISTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Yazı Çok Olduğu için
Bugün Konamadı

Akdenizde yüz elli İngiliz ve Fransız Harb gemisi faaliyette!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İtalya, donanmasına Fransız ve İngiliz donanmalarının vaziyetine müsavi bir vaziyet verildiği takdirde ittihaz edilmiş bulunan bahri tedbirlere iştiraki kabul edecektir.

İtalyanın ileri sürmekte olduğu müsavat, teknik müsavat olmayıp manevî müsavattır.

Siyasi mehafil, herkes için tehlikeli olabileceği bir vaziyetten çıkmak hususunda iki tarafın aynı derecede hüsnüniyet göstermiş olmasından dolayı memnuniyet izhar etmektedir.

Eden'in nutku

Cenevre 20 — Milletler Cemiyeti asamblesinde, umumî müzakerat esnasında, Eden bir nutuk söylemiştir.

Eden, Nyon itilâfının Fransa ve İngiltere hükümetleri tarafından vaziyetin yeniden nazarı dikkate alınmasını deriş etmekte olduğu beyan ve itilâfı imza etmiş olan diğer devletlerin bu bapta her ne teklif edilirse nazarı dikkate amade olacaklarından emin olduğunu ilâve eylemiştir.

600 sene sonra mevkii tatbika konan muahede

İngilizlerin ne derece muhafazkâr ve evvelce vermiş oldukları kararlarda, yapılan kanunlarda ne derece sebatkâr oldukları malûmdur. Hattâ İspanya harbi ilk patlak verdiği zaman, İngiliz hariciyesi meşhur dosyalarını karıştırmış ve İngilterden İspanyaya gönüllü gitmesini menedecek bir kanun bulmuştu. Bu kanunun tarihi birkaç yüz senelikti.

Dün gelen Fransız gazetelerinden birinde İngilizlerin bu rekoru da kırdıklarını ve aşağı yukarı 600 sene evvel imzalanan bir kanunu mevkii tatbika koyduklarını bildirmektedir. Bu kanun, üçüncü Edward zamanında İngiltere ile İskoçya arasında cereyan eden uzun muharebelerin sonunda imzalanmış bir sulh muahedesidir. Muahedenin bir maddesine göre İngiltere, İskoçyanın vaz'iyet etmiş olduğu bazı evrakını geri vermeği taahhüd ediyordu.

İngiltere 600 sene tereddüden sonra nihayet muahedeye uyarak bunları iade etmeği kararlaştırmış, bunun için İngiliz hariciyesinin tanınmış şahsiyetlerinden Aktinson resmen Edimburga hareket etmiştir. Bu evrakı kendilerine iade edecektir.

Aydında bir kamyon kazası

Aydın 20 (A.A.) — Bu sabah 17 yolcu ile Çineden Aydına gelmekte bulunan bir kamyon yolda hendeğe devrilmiştir. Yolculardan dört hafif, bir ağır yaralı vardır. Ağır yaralı memleket hastanesine kaldırılmıştır. Kazaya şoförün dikkat sızlığı sebep olmuştur.

**BU GÜNkü
HAVA
VE TAKVİM**

Dün hava açık geçti

Dün hava tamamen açık olarak geçmiştir. Rüzgâr saniyede 4 metre ile lo-dostan esmiş, sehirde geçen günlere nisbetle hafif bir serinlik başlamıştır. Gölgede en fazla sıcaklık 27, en az sıcaklık ta 17 yi kaydetmiştir.

Hava tazyiki 760 ı göstermiş, rütubet derecesi de yüksek olarak kaydedilmiştir.

Güneş	: 5.36	—	Oğla	: 12.97
İkinci	: 15.35	—	Akşam	: 18.10
Yata	: 19.44	—	İnsak	: 4.06
Kümü sene 1353	—	Arabi sene 1353		

Hızır 139

TELGRAF HABERLERİ

Alman - İtalyan işbirliği yeni bir safhaya giriyor

Londra 20 (Hususi) — Daily Telegraph gazetesinin Berlin muhabiri bildiriyor: Musolininin Almanya'yı ziyareti programı kat'iyetle tesbit edilmiştir.

Eylülün 25 inde hususi trenle Münih muvasalat edecek olan Musolini, bizzat Hitler tarafından karşılanacak ve Bav-yera başvekilinin sarayında misafir edilecektir. Musolini aynı günün akşamı manevra sahasına hareket ederek, ayın 27 sine kadar orada kalacaktır. Manevra sahasına yakın bulunan Meklenburg prensinin villası kendisine tahsis edilecektir. Eylülün 27 inci pazartesi günü Berline muvasalat edecek olan İtalyan başvekil muazzam merasimle karşılanacak ve Hindenburgun sarayında misafir edilecektir.

Musolini ertesi günü meçhul asker âbidesine merasimle çelenk koyacak ve

akşam, beraberinde hariciye nazırı Kont Ciano olduğu halde, Hitlerin riyaset edeceği Alman kabinesi toplantısına iştirak edecektir.

Alman ve İtalyan nazırlarının iştirakile yapılacak olan bu kabine toplantısında, Akdeniz ile İspanya meselelerinin görüşüleceği kuvvetle tahmin edilmektedir.

Aynı gece Berlin operasında, Musolinin şerefine bir gala müsameresi verilecektir.

Eylülün 29 uncu günü, Alman kara, hava, deniz ve motörlü kuvvetlerinin iştirakile büyük bir geçit resmi yapılacaktır. Bu geçit resmini müteakib Hitler ve Musolini birer nutuk söyleyeceklerdir.

Misafir başvekil ayın 30 unda Romaya dönecektir.

Bir Fransız limanında heyecanlı bir hâdise

Brest 20 (A.A.) — C - 4 adındaki ihtilâlci İspanyol denizaltısının kumandanı Lasherras, beraberinde on iki kişi olduğu halde tersanedeki Fransız nöbetçisini itip kakarak İspanya hükûmetine aid C - 2 adındaki İspanyol denizaltısına girmiş ve mürettebatı kumandanları Ferrando ile görüşmekte iken bunlara geminin kompartimanında toplanmalarını emretmiştir.

Denizaltının köşküne sığınmış olan bir tayfa, bu emre itaat etmekten imtina ederek arkadaşlarına imtinal etmeğe kendisini icbar etmek isteyen ziyaretçilerden birini öldürmüştür.

Mütecevizler, mürettebatı, Franco'nun bayrağı altında denize açılmağa icbar etmek istemişlerse ve tehdid makadınla rovelverlerini teşhir etmişlerse de Fransız nöbetçisi, tersanedeki muhafız kıtaatını haberdar etmiş olduğundan müteakib, kaptan Ferrando ile çarkçı zabıt Tabouzini rehine olarak alıp götürmek suretilerle firar etmişlerdir.

Mütearrızların otomobili, Bordeaux yakınında tevkif edilmiştir. Bu otomo-

bilde yüzbaşı Lasherras, bir Fransız, talebe olduğunu iddia eden bir İspanyol, iki rehine ve 1937 senesi martında hükümetçilerin Bayonne'daki bir gemisine karşı yapılmış olan suikasın faili olduğu tahmin edilen Arendain isminde bir İspanyol bulunuyordu.

Maktul düşmüş olan mütearrız da 1937 haziranında Marsilya limanında vukua gelmiş olan suikasın faili olduğu tahmin edilen maruf bir tethişçidir. İsmi Gabarrain Gon'dur.

Bordeaux 20 (A.A.) — Denizaltı mütearrızlarından birinin üzerinde Guipuzcoa askerî kumandanı Troncoso'nun bir mektubu bulunmuştur. Bu mektupta C - 2 denizaltısı kumandanı, iki milyon peçeta mükâfat mukabilinde teslim etmeğe davet edilmektedir.

Madrid, 20 (Hususi) — Francocuların işgali altında bulunan Madridin Üniversite mahallesinde iki infilâk olmuş ve Francocular bu yüzden telâşa düşmüşlerdir.

İnfilâk neticesinde çıkan yangın henüz söndürülemedi.

Kini uğruna 20 - 30 adam öldüren Seyit Rıza yalvarıyor:

"Ben deli bir adamım. Hiç Cumhuriyete karşı durulurmu? Beni tımarhaneye gönderin," diyor.

Tunceli muhalefetinin reisi Seyit Rıza'nın teslim oluşu hakkında tafsilât verilmektedir.

Seyit Rıza iki uşağıyla beraber teslim olmak üzere Erzincana giderken kasaba yakınındaki köplüde nöbet bekliyen jandarmalar tarafından dürbününün üzerinde yazılı (Abbas Uşağı reisi Seyit Rızaya yadigar) cümlesile teşhis edilmiş ve hükûmete gönderilmiştir. Bu dürbünün kimin tarafından hediye edildiği tahkik edilmektedir. Seyit Rıza:

— Ben isyan etmedim. Bu felâketi başıma getiren oğlumu öldüren Kırgan aşiretidir. Tunceli teşkilâtına itimadım yok. Beni mahkemeye vermediler, bana âsîsin dediler. Erzincana gideyim, beno Ankaraya Atatürke göndersinler. Şapkamı kaybettim, bana şapka verin, Seyit Rıza demeyin. Ben Seyit değilim, beylik paşalık ta yok. Bana sadece bay Rıza deyin demiyim.

Seyit Rıza Kırgan aşiretinden oğlunun her kilna mukabil bir adam öldürmeğe karar vermiş, bu kararla bu aşiretten 20-30 adam da öldürmüştür.

Kendisi Elâzize götürülürken de yolda bazı densizlikler yapmış, üzerinde zuhur eden 20-30 lira kadar bir para için:

— Paramı yanlış hesap ettiler, daha fazlaydı diye tutturmuş, muhafazasına memur kumandan iddia ettiği mikdarı kendi kesesinden ödeyerek bu muhteris ihtiyarı susturmuştur. Gene Seyit Rıza otomobilde:

— Üzümümü kim yedi diye söylenmeğe başlamış, bu sefer de kendisine yolda tam bir yük üzüm alınarak gözü doyurulmuştur.

Seyit Rıza muhafızlarını görünce de: — Buna ne lüzum var, ben teslim olmuşum, bir nefer bile fazla demiyim.

Elâzize getirilince: — Beni paşaya götürün demiş, otomobilden inerken:

— Şapkamı verin, şapkam ne oldu? diye sormuş, müddeiumumiliğin huzuruna çıkarılınca de:

— Bu kin, diye sormuştur. İsticvaptan çıktığı esnada kapı önünde yüksek sesle: — Ey millet, en islâmlar, ben Türküm, Türk milletine isyan etmedim. masumiyetimi ispat edeceğim. diye haykırmış, fakat sözleri nefretle karşılanmıştır.

Seyit Rıza Tuncelinde yakalandığı zaman: — Ben deli bir adamım, cumhuriyete karşı durulur mu hiç? Beni tımarhaneye gönderin demiyim.

Izmir Fuarı kapandı

Izmir, 20 (Hususi Muhabirimizden) — Yedinci İzmir enternasyonal fuarı dün gece yarısı saat 2,30 da kapandı. Akşam üstü saat 17 de fuar komitesi tarafından fuar gazinosunda şehrimizdeki konsolosluklar şerefine bir çay ziyafeti verilmiştir. Gece de saat 20 de fuar gazinosunda ekspozanlarla vilâyet ve şehir meclisleri azasına ziyafet verildi.

Japonlar bir mevki daha zaptettiler

Japon tayyareleri Nankin Sovyet elçiliğini de bombalayacaklarmış

Londra 20 (Hususi) — Pekin - Hankeu demiryolu boyunca ilerlemekte olan Japon kuvvetleri, Putingfu'yu işgal ettikten sonra garba doğru 20 mil daha ilerlemişlerdir.

Bu mntakada, Japonların bir çevirme hareketine maruz kaldıkları bildirilen 100 bin Çin askeri, ihata çemberinden kurtularak, muntazam bir ric'atle yeni hatlarına çekilmişlerdir.

Fena havalardan dolayı Şanghaydaki askerî hareket da durmuştur.

Japonyada endişeler

Tokyo 20 (Havas muhabirinden) — Geçen hafta Japon halkı tarafından izhar olunan ve şimali Çinde elde edilmiş muvaffakiyet haberleri üzerine birdenbire zail olmuş bulunan endişe, Şanghaydaki hareketin uğramış olduğu müşkülât ve Çinlilerin beklenilmeyen mukavemetleri dolayısıyla yeniden baş göstermiştir. Japon halkı, Japonlarla Çinlilerin zayıflama müteallik haberlerin doğruluğundan şüphe etmeğe başlamıştır, halk, bu hareketin alelade bir «Çinlileain tecziyesi» hareketinden çok daha mühim olduğuna kani bulunmaktadır.

Düşürülen Japon tayyaresinde bulunan harita

Moskova 20 (A.A.) — Nankinden buraya gelen haberlere göre, düşürülen Japon tayyarelerinden birinde Japon harbiye nezareti tarafından hazırlanmış Nankinin bir haritası bulunmuştur. Bu haritada tayyarelerin bombardıman edeceği noktalar işaretli bulunmaktadır. Bu işaretlere nazaran yalnız askerî ehemmiyeti haiz mevkiiler değil, Nankin üniversitesi ile birçok hususi evler ve Sovyet büyük elçilik binası da bombardıman edilecek hedefler meyanında bulunmaktadır. Çin hariciye nezareti bu haritayı hem Sovyet büyük elçiliğine hem de Sovyet elçiliği yakınında bulunan Fransız ve Belçika elçiliklerine göstermiştir.

Izmirde işlenen Feci cinayetler

Dün Torbalıda üç, Burnovada da bir kişi vuruldu

Izmir, 20 (Hususi muhabirimizden) — Torbalının Dağkızılca nahiyesinde görülmemiş derecede feci bir cinayet olmuştur. Rizeli Talip buranın oldukça zenginlerindedir. Gene Rizeli olan Mehmet ve Hüseyin isminde iki kardeş Talibin yanında çalışıyorlardı. Son günlerde Talip bunları işlerinden çıkarmıştır. Buna da sebep Talibin genç ve güzel kızına iki kardeşin birden göz koymalarıdır.

Bugün sokakta karşılaşan Taliple iki kardeş münakaşaya başlamışlar, bunlardan Mehmet evvelâ Talibi sonra Talibin oğlu Sabriyi bıçakla yere sermiştir. Babasının ve ağabeyinin bu feci hallerini gören Talibin küçük oğlu Hüseyin de Parabellum tabancasıyla katil Mehmet ve kardeşi Hüseyini öldürmüştür. Katiller yakalanmıştır.

Burnovadaki cinayet

Burnovada feci bir cinayet işlenmiştir. On beş yıl önce asabi bir hastalık geçiren Hüseyin, hastalığının nüktetmesi üzerine mevcut parasını tamidliklerine dağıtmağa başlamıştır. Ken disine acıyan komşusu 60 yaşında Yakup Hüseyinin evine giderek nasihat etmek isteyince Hüseyin kızmış ve Yakubu bıçakla öldürmüştür. Katil yakalanmıştır.

Giridde bir hâdise

Atina 20 (A.A.) — Hanyada Venizelosun istirahati ruhu için bir ayın yapılmış Minos oteli önünde bir dinamit patlamış ve bir kaç kişi yaralanmıştır.

Şüpheli bir kaç komünist tevkif edilmiştir.

Eski Şehremini Bay Haydar iki tane mi?

Rahmetli Haydarın cenazesi Bugün merasimle kaldırıldı

Vefatı haberi dün teessürle verdikimiz ki İstanbul valisi ve şehremini Haydarın cenazesi bugün saat 11 de Cerrahpaşa hastahanesinden kaldırılarak Valde camiinde namaz kılındı ve sonra Edirnekapıdaki aile mezarlığına defnolunmuştur.

Cenaze merasiminde merhumu sevenlerden kalabalık bir grup bulunmuştur. Vilâyet, Haydarın cenazesini ihtifalle kaldırılmasını münaaip gördüğünden cenazede asker, bando bulunmuş ve birçok çelenkler kabri üzerine konulmuştur.

Klişesini gördüğünüz havadis (Haber) arkadaşımızın evvelki günkü nüshasında çıkmıştır. Halbuki Bay Haydarın cenaze merasimi kısmi mahsûmumuzda resmini ve tafsilâtını göreceğiniz veçhile dün yapılmıştır. Arkadaşımızın masa başında bu şekilde kuyruklu bir yalan uydurabileceğini kabul edemeyeceğimize göre eski şehremiz arasında aynı günde vefat eden ve birbirine veçhen pek çok benziyen iki tane Bay Haydar bulunduğuna hükmetmemiz lâzım geliyor. Bilmeyiz, siz ne dersiniz?

Milletler Cemiyeti talebimizi reddetti

Cenevre 20 (A.A.) — Asamble evvelâ, İspanyol ve Türk hükümetlerinin konseye yeniden seçilme talepleri hakkında reyini vermiştir.

İspanyanın, Türkiyenin ve Şilinin müddetleri bitmiş olduğundan konseyde üç yer açılmıştır. Bu yerler için, Peru, İspanya, İran ve Türkiye tarafından dört namzedlik gösterilmiştir.

Asamble, Türkiyenin ve İspanyanın taleplerini reddetmiştir. Türkiye, iki sülüs ekseriyet için 34 rey lâzım iken 25 rey almıştır.

Sabahtan Sabaha:

Çocuk davası

Maarif Vekâletinin iyi bir kararını okudum. Bu karar şudur:

Maarif idaresi ana ve babaları bir işte çalışan ilk tahsil çocuklarının mektep paydosundan sonra sokaklarda serseriyane dolaşıp oynamalarını doğru bulmadığı için onları sokaktan kurtaracak tedbirler alacaktır. Ötedenberi üzerinde ısrarla durduğumuz sokak çocuğu davası işte budur. Muhakkak ki sokak çocuğu için en büyük tehlikedir. Çocuğu kaldırımlardan kurtarmak memlekette bir üniversite açmaktan çok faydalıdır. Çünkü çocuk mektepte aldığı terbiyeyi sokakta kaybediyor. Çocuğu haylaz, küfürbaz, ahlâksız eden sebepler arasında sokak en başta gelir. Tesadüfler, hâdiseler bize öyle şeyler öğretmiştir ki kabil olsa bütün ilk mekteplerin yatılı olmasını isteyeceğiz.

Mektep çatısı ile aile duvarı arasında sokak, çocuk için âdetâ bir felâket köprüsüdür.

Bütün bunları şüphe yok ki maarif çilerimiz bizden iyi takdir ediyorlar ve Maarif Vekâletine geldiği gündenberi bilhassa çocuk terbiyesi üzerinde çalışan Bay Saffet Arıkanın her tahsil mevsimi başında bu meseleyi tazelediğini görerek memnun oluyoruz.

Çocuğu sokaktan kurtarmak için ne yapılacaktır? Her semtte bir çocuk bahçesi açmağa imkân olmadığına göre şimdilik paydos zamanlarında çocukları serbest bırakarak mektep bahçesinde muallimlerin nezaretinde spor hareketleriyle meşgul etmek en kestirme çaredir. Hattâ orta mektepler için de bunu tatbik etmek lâzımdır. Çünkü orta mektep talebelerinin de saat üçten sonra mahalle içlerinde, arsalarda, sokaklarda haşarlık ettiklerini görüyoruz. Bu usul belki muallimlerin mektepte daha fazla kalmalarına sebep olacaktır. Fakat çocuk davası o kadar mühimdir ki genç muallimlerin bu fedakârlığa da katlanmalarını istemek haksızlık olmaz.

Bu takdirde ders saatleri haricinde arsa ve sokaklarda dolaşan çocukları takip etmek pek güç olmaz.

Yeni tahsil mevsimine girerken maarifçilerimizin bu mevzua avdet ettiklerini görmek bize yeni ümitler vermiştir. Terbiyeyi tahsilden üstün tutmak yeni hayatın zaruretlerindedir.

Bürhan Cahit

Eski şehremini Haydarın cenazesi dün defnedildi

Bay Haydar son günlerde İngilizceye çalışmış, bu lisanı öğrenmiş, iktisadî bir mecmua çıkarmaya karar vermiş bulunuyordu

Mezar başında

Cumartesi günü Cerrahpaşa hastanesinde üremiden vefat eden eski Vali ve Şehremini Haydarın cenazesi dün Cerrahpaşadan ihtifalle kaldırılarak ve Edirnekapıdaki Şehidliğe defnedilmiştir. İstanbul valisi ve belediye reisi Muhittin Üstündağ da cenaze merasiminde hazır bulunmuştur.

Cenaze hastaneden şehir itfaiyesi mensublarının elleri üzerinde çıkarılmış ve Aksaraydaki Valide camiine kadar eller üzerinde taşınmıştır. Belediye reisi muavinleri ile vilâyet ve belediye erkânı, efendüleri daimi azaları, Şehir Meclisi azalarından bir kısmı ve kalabalık bir halk kütlesi cenazede hazır bulunmuştur.

Cenaze namazı Valide camiinde kılınmış, bundan sonra tabut cenaze otomobiline konulmuş, vali cenazeyi otomobili ile, diğer zevat ta tahsis edilen üç otobüsle takib etmişlerdir. Merhumun naşı doğrudan Edirnekapı Şehidliğine nakle-

dilmiş ve orada General Şükrü Nailinin kabri yanında hazırlanan kabre defnedilmiştir. Cenazeye Vali Muhittin Üstündağla İstanbul belediye idaresi, Karaağaç mezbahası idaresi, Haliç vapurları idaresi, Şehidlikleri İmar Cemiyeti tarafından çelenkler gönderilmiştir. Vali Muhittin Üstündağ merhumun ailesine ve çocuklarına taziyet beyan etmiştir.

Poliste :

Florya yolundaki kamyon kazasında yaralananlardan biri öldü

Birkaç gün evvel Florya - Bakırköy yolunda bir kamyon kazası olmuş ve hâdisise birkaç kişinin yaralanmasıyla neticelenmişti. Yaralılardan Şakir oğlu Ali, kaldırıldığı asabiye hastanesinde dün sabah ölmüştür. Cesedi muayene eden tabibi adil Enver Karan, defnine ruhsat vermiştir.

Bir kadın ilâç yerine tuz ruhu içti

Dün sabah, Fenerde oturan Katina isminde bir kadın ilâç sanarak yanlışlıkla tuz ruhu içmiş ve bir müddet sonra kaldırıldığı Senjorji hastanesinde ölmüştür. Cesedi muayene eden tabibi adil morga kaldırılmasına lüzum görmüştür.

Bir çocuk denize atarken kayalara çarptı

Kurbağalıdereye oturan 16 yaşında Süleyman oğlu Salâhattin adında bir çocuk Moda civarında Kadriyin kayıkhanesi yanında denizin içinde bulunan bir taşın üzerine çıkarak suya atarken yuvarlanarak taşlar üzerine düşmüş ve baygın bir halde kaldırılıp hastaneye gönderilmiştir.

Ata binen berber bir kızı çignedi

Şişli Halâskârgazi caddesi 20 numarada oturan berber Ferdinand bindiği beygirle Mecidiyeköyden geçerken Gayrettepede oturan 9 yaşında Saima adlı bir kızı çarparak yaralamış, yaralı tedavi altına alınmış, suçu yakalanmıştır.

Tren İspartakulede bir ineği çignedi

Dün sabah İstanbulla gelen tren, İspartakule ile Çekmece arasında tren hattı üzerinde başıboş gezen sahibsiz bir ineğe çarparak altına almış ve parçalamıştır.

Ekmek ve francala fiatları ipka edildi

Dün belediye toplanan nark komisyonu ekmek ve francala fiatlarını on beş gün için ipka etmiştir.

Üsküdar tramvay şirketinin vaziyeti

Bazı gazetelerin vermiş oldukları haberler teyyüd etmiyor

Dünkü gazetelerden bazıları, Sümer Bank idare meclisi azalığına tayin edilen Necmeddin Sahirin yerine, Üsküdar tramvay şirketine müdür olan Devlet Demiryolları eski müdürü Bay İbrahim Kemalın mühim icraata başladığını yazmışlardı. Bu cümleden olmak üzere Üsküdar Şirketin yeni müdürü Bay İbrahim Kemal de 400000 liralık mevcut açığı kapatmak için azamî tasarruf yapacağını ve Bay İbrahim Kemalın ilk iş olarak 600 lira olan kendi makam maaşını 300 liraya indirdiğini, diğer kısımlarda da tasarrufat yapacağını ilâve etmişlerdi. Bundan başka şirketin kısa bir zaman zarfında Avrupa'ya tetkik seyahatleri için 29000 lira sarfedildiğini kaydetmişlerdi.

Biz, vaziyeti tahkik etmek için dün bir arkadaşımızı Üsküdar'a gönderdik. O sırada şirket muhasebecisi birlikte şirketin hesaplarını tetkik etmekte olan Bay İbrahim Kemal arkadaşımıza şu beyanatta bulunmuştur: — Mevzuubahs havadisî gazetelerde okuduğum zaman ben de büyük bir hayret içinde kaldım. Vazifeme ancak dün başladım. Geçen iki gün zarfında daha henüz şirketin hesaplarını bile lâykile gözden geçiremedim. Vaziyeti öğrenmeden ceffelkalem tasarruf için bir kararlar vermek ve bunları derhal tatbik sahasına koymak tabiatile çok mantıksız olur. Her şeyden evvel şirketin bütün hesaplarını ve vaziyetini iyice öğrenmem lâzımdır. Bittabi bundan sonra vazifemizin icab ettirdiği şekilde çalışacağız.

Aynı gazeteler maalesef selefim hakkında bazı menfi zanlara yol açacak imalarda da bulunmuşlar ve şirketin zararından bahsederken büyük bir rakamla «açık» kelimesini kullanmışlardır ki her halde bu kelimenin tazammun ettiği manayı hesaba katmamış olacaktırlar. Velhasıl bu şayialar tamamen yersiz ve uydurmadır. Hangi membalardan çıktığını bilmiyorum. Esasen bugün bütün gazetelere birer mektub göndererek hâdiseyi resmen tekbiz de ettik. Diğer taraftan yaptığımız tahkikat sonunda öğrendiğimize göre Üsküdar tramvay şirketi memurlarından bir kısmının maaşları füzülî olarak yüksek görüldüğünden indirilmiştir. Bütçede de 400 bin liralık bir açık mevcut değildir. Mevzuubahs para, Kadıköy - Moda hattının temdidî esasında Almanya'dan malzeme getirmek için yapılan borçtan ibarettir.

Şirketin tekbizi
Bu hususta şirketten aldığımız mektubu da aşağıya koyuyoruz: «Şirketimiz idaresindeki değişiklik hasebiyle, son günlerde bazı İstanbul gazetelerinde çıkan haberlerin, şirketimizin salâhiyyetler şahsiyetlerinden verilmemiş kaydeder ve gazetelerin kendi fikir ve mütalealarından ibaret olduğu anlaşılın bu yazıların, yanlış telâkkilere yol açmaması için tavzihihi dileriz.»

Esnaf muayene cüzdanı ahyor
Belediye zabıtası nizamnamesinin tabikatına germi verildiği son iki, üç ay zarfında 300 den fazla muayene cüzdan-sız esnaf yakalanarak belediyece para cezasile cezalandırılmıştır. Bunlardan bir çoğu Ticaret Odası esnaf şubesi müdürlüğüne müracaat etmişler, muayene cüzdanı almak üzere teşebbüslerle bulunmuşlardır. Bunların muayene cüzdanları hazırlanmaktadır. Muayene cüzdanı olmayan diğer esnaf ta peyderpey müracaat etmektedir.

Yeni maliye binaları
Sirkeci'de Reşadiye otelinin yanında metruk medrese binasının yerine maliye tahsil şubesi binası yapılacaktır. Burada mevcut iki kitabe müzeyi kaldırılmıştır. Ayrıca Haliç Feneri ve Kadıköyünde de birer maliye tahsil şubesi binaları yapılacaktır.

Akşam arkadaşımız 20 yaşında
Akşam refikimiz 19 uncu yaşını bitirdi. Dünkü nüshası ile yirmincisine bastı. 20 yıl garb âleminin gazeteciliğinde henüz çocukluk devresi sayılır. Fakat memleketimizde bu yaş gazetelerimizin en ihtiyarını gösterir. Arkadaşımızı samimi-yetle tebrik eder, muvaffakiyetinin devam etmesini dileriz.

Altı Alman askeri tayyaresi geldi
Dün Yeşilköy'e Almanyaya aid altı askeri tayyare gelmiştir. Tayyareler bugün Eskişehir'e gidecektir.

ERTUĞRUL SADI TEK
Bu gece (SUADİYE) Plajında (AMAN HANIM SUS) ve (KILIBİK) Cumartesi (BÜYÜKDE-RE) aile tiyatrosunda

MARİE BELL - HENRY ROLLAN
MAURİCE ESCANDE - JACQUE CATELAİN
ve Parisin en güzel genç kızlarının iştirakile PAUL MARGUERİTE'in en güzel romantını muhteşem temsili

ERKEK KIZ

(LA GARÇONNE)

Mevsimin en büyük Fransız filminin yıldızlarıdır. Mevzuu: Modern genç kızlar... serbest kadınlar... Paris tehlikesi... Modern lüks ve sefahati... Haşiyeye: Bu film, açık olmakla beraber ahlakidir.

Önümüzdeki Perşembe akşamından itibaren
SARAY SİNEMASINDA

Bu akşamdan itibaren: Sarıyerde meşhur

CANLI BALIK

Lokanta ve gazinosunda: Şef TETROF idaresindeki

Rus Balalaika Hey'eti

İcrayı terennüm edecektir. Telefon: 32... 0

Şehir işleri:

Galata meydanının inşasına başlandı

Merkez Rıhtım hanı ile Deniz Ticaret Müdürlüğü binası arasındaki boşlukta yapılacak olan meydana aid inşaata dün başlanmıştır. Meydanın ortasına bir park yapılacak, parkın ortasına da bir Atatürk büstü dikilecektir. Meydan, yolcu salonunun inşasından evvel bitirilmiş olacaktır. Meydandaki yollar asfalt olacağı gibi, Galata rıhtım caddesi de Karaköy'e kadar gene liman idaresi tarafından asfalt olarak yaptırılacaktır.

Yeni geçid yerleri

Köprü üstünde olduğu gibi Galatasaray, Karaköy, Eminönü ve Sirkeci'de yapılacak çivi geçidleri için hazırlıklar tamamlanmıştır. Yeni geçid yerleri önümüzdeki pazar gününe kadar yapılmış olacaktır.

Yeni tip çöp arabaları kullanılmaya başlandı

Belediye tarafından yaptırılan yeni tip çöp arabalarının birincisi dün tamamlanarak çöp işlerinde kullanılmaya başlanmıştır. Bu araba mümkün olduğu kadar az gürültü yapmakta, mazbut olduğundan öteye beriye toz saçmamaktadır. Gri renge boyanmış olan bu araba tecrübe edildikten sonra görülen kusurların bundan sonrakilerde tekrarlanmaması temin olunacaktır.

İstanbulun yeni çöp iskeleleri

İstanbul, Üsküdar ve Kadıköy çöplerinin denize dökülmesi için yapılan hazırlıklar devam etmektedir. Temizlik işleri müdürlüğü bu semtlerin çöp iskelelerini tesbit etmiştir. İstanbul çöpleri Balat ve Kumkapı civarında Seyrisefain zamanından kalan metruk iskeleden, Beyoğlu ciheti çöpleri elyevm olduğu gibi Azapkapı ve Hayreddin iskelelerinden, Üsküdar çöpleri Balaban iskelesinden, Kadıköy çöpleri Haydarpaşa civarında bulunan eski çöp iskelesinden dökülecektir. Metruk iskeleler esash surette tamir edilecektir. Lodos havalarda Kadıköy çöpleri Üsküdar'a kadar getirilecektir.

Tamir edilen camilere bitişik çeşmeler de tamir olunacak

Vakıflar başmüdürlüğü İstanbuldaki camileri tamir ettiği halde bir çoğunun pek yakınında bulunan tarihi kıymetli çeşmeleri belediyece ayd olduklarından tamir görmemekte idi. Müzeler idaresi bir seyyah şehri olan şehrimizde bu gibi çeşmelerin de tamir edilmesini be-

Mahkemelerde:

Bir adam kavga ayırmak isterken yaralandı

Çadırcılarda hurdacılık yapan Hikmet alacak yüzünden dösemeci Muhiddin ile kavga etmiş ve ayırmak için aralarına giren Aliyi:

— Sen ne karışyorsun! diyerek sustalı çakı ile sağ kolundan yaralamıştır. Yaralı Ali hastaneye kaldırılmış ve Hikmet bıçağı ile yakalanmış, adliyyeye verilmştir. Hikmet mahkemede bir ay beş gün hapse mahkûm olmuştur.

Cürmü meşhud vak'aları azalıyor

Cürmü meşhud kanununun tatbiki ah-lâk bakımından, memleket için büyük faydalar temin etmiş ve bilhassa ceza mahkemelerinin işlerini hafifletmiştir.

Ayrıca cürmü meşhud hâdiseleri ilk aylara nisbetle gün geçtikçe azalmaktadır. Cürmü meşhud kanunu 1936 senesinin birinciteğrininden itibaren tatbik edilmeğe başlanmıştır. Bu tarihten, geçen yılın sonuna kadar geçen ilk üç ay zarfında İstanbulda 1000 ne yakın hâdises adliyyeye intikal etmiştir. 1937 senesinin ilk ayından, bugüne kadar geçen müddet zarfında ise, 2300 hâdises oluşmuştur. Bunların içinde ekseriyeti hırsızlık, dövme, sövmek v. s. gibi hâdiseler teşkil etmektedir. Bilhassa yaz aylarında hâdiseler daha fazla zuhur etmektedir. Arada 1/4 gibi bir nisbet vardır. Bunun da sebebi, yazın halkın daha toplu bir şekilde bulunması, birbirleriyle temas imkânlarını daha fazla bulabilmeleridir. Cürmü meşhud davaları gittikçe tenakus etmektedir, geçen yılla bu yıl arasında 600 kadar bir fark bulunmaktadır.

Kültür işleri:

İlk mekteplerde talebe kaydına başlandı

Orta mektep ve liselerin kayıt müddeti dün kapanmıştır. Bu sene lise ve orta mekteplere talebeler semt semt dağıtıldığından tedrisata başlanınca sınıflarda izdiham oluyacaktır. İlk mekteplerde talebe kaydına dününden itibaren başlanmıştır.

lediyeden istemişti. Bir haftadanberi belediye imar şubesi müdürü Ziya ve vakıflar başmüdürü Hüsameddin camileri gezerek yanlarında durmakta olan çeşmeleri tesbit etmeğe başlamışlardır. Belediye bu çeşmeleri tamir etmeğe karar vermiştir.

Türkiyedeki Hataylılara İlân Dahiliye Vekâletinden:

Sancak arazisi dahilinde doğmuş olanlarla, babaları Sancak arazisi dahilinde doğmuş olup da, Sancak Statüsünün mer'iyete gireceği 29 teşrinisani 1937 tarihinde 21 den aşağı yaşda bulunan kimseler, bu statünün 12 nci maddesi ahkâmı mucibince, Sancak vatandaşlığını iktisap edebileceklerdir. Bu şartları haiz olanlardan Sancak vatandaşlığını iktisap etmek isteyenlerin 29 Teşrinisani 1937 den itibaren Sancak'a gidebilecekleri ilân olunur. «3486» «6329»

İstanbul Orman Direktörlüğünden:

- Orman müdüriyeti umumiyesi hesabına malzemesi orman idaresi tarafından verilmek üzere nümune ve şartnamesi veçhile 8676 adet defter, 491500 adet cetvel, 13300 adet cildin tab ve teclidi açık arttırmaya konulmuştur.
- Bunların ihale tarihinden itibaren bir buçuk ay zarfında tab ve teclidi ile orman idaresine teslimi şarttır.
- İlân 11 Eylül tarihinden 25 Eylül tarihine kadar on beş gündür. Yevmi ihale 25 Eylül Cumartesi günü saat onda orman başmühendisliğinde müteşekkil komisyon marifetile icra edilecektir.
- Tab ve teclidi muhammen bedel 1960 liradır. Teminatı muvakkate 147 liradır. Talib olanların teminat makbuzlarıyla komisyona müracaatları. (6062)

Kemaliyede belediye yeni binalar ve çeşmeler yaptırıyor

Kemaliyenin umumî görünüşü

Kemaliye (Hususi) — Eski adı (Eğin) olan kasabanın dört tarafı dağlarla çevrilidir. Önünden Fırat nehri geçmekte olup ayrıca şehri ikiye ayıran (Kadıgölü) namındaki su şelaleleri halinde şehrin başından akmaktadır. Bu su bütün içme ve sulama ihtiyacını temin etmektedir. Şehir tamamen yeşillikler içinde gayet güzel bir manzara arz etmektedir.

Malatyaya bağlı olan Kemalîye vilâyete çok uzak bulunmasından şimdi de on beş kilometre yakınından geçen Sivas - Erzurum demir hattından istifade

de etmek suretile Erzincana daha yakınlaşmış olduğundan Erzincana bağlanmıştır.

Muhitîn darlığı ve arazinin pek temünbit olmamasından halk ekseriyetle İstanbulda, Ankarada, ve daha bazı büyük şehirlerde çalışmaktadır. Kasabada bulunan halk san'at ticaret ve bilhassa halıcılık, manifaturacılık işlerle meşgul olmaktadır. Sanayii ilerlemiş ve hattâ İktisat Vekâletinin takdirname ve madalyasını kazanan halıcılık çok inkişaf etmiştir. Şehirde imar faaliyeti ilerlemekte

dir. Çarşıdaki dükkânların hepsi birbirine bitişik olmasından yangın tehlikesi varid görülmüş, bir kaç meydana yangın havuzları yaptırılması kararlaştırılmış, ve bir tanesi yapılmıştır. Kasaplar çarşısı iyi bir şekle konulmuştur. Çarşıya bir iki cepheden caddeler açılmıştır. İyî olduğu tahlil neticesi anlaşılın Esat suyu için gayet büyük bir çeşme yapılmıştır. Ayrıca fennî mezbaha yapılmak üzere belediye bütçesine tahsisat konmuş ve vilâyetten plân istenmiştir.

Ceyhan Ve Akşehirde Göçmen evleri

Akşehir (Hususi) — Tuzlukçu nahiyesi ile Orta ve Kanlıca köylerinde Kızılay kurumu tarafından göçmenler için 398 ev yaptırılmaktadır. Bu evler bütün köy konforunu ihtiva etmektedir. Kazamıza gelmiş olan göçmenler bu evlere yerleştirileceklerdir. Göçmenler için nüfus başına bir buçuk dekar arazi verilmektedir. Ve bu arazi köylüler tarafından İmece ile sürülmüştür.

Ceyhan (Hususi) — Geçen 936 yılında Romanya ve Bulgaristandan kasabamıza göç eden ve Kırmıt nahiyesi ile Soysalı köyüne iskân edilen göçmenlerin, tohumları köylü tarafından ekilmiştir.

Göçmenlerin toprak tevziatı işi bitmiştir. Kendilerine bu yıl topraklarını sürmek için çift alâtı ve pulluk verilmiştir.

Kırmıt nahiyeye müdürünün teşebbüsü ile Kırmıt köylerinde olduğu gibi göçmenlere de içecek su kuyuları kazdırılacaktır. Göçmenlere ait 50 si Kırmıtta ve 16 sı da Soysalıda olmak üzere 2 ve dört odalı 66 ev yaptırılmaktadır. Bu evler kerpiçten inşa ediliyor. Bu evlere mikdarı kâfi keresteler kısmen Ceyhana ve kısmen de Kırmıtta nakledilerek depo edilmiştir. Kırmıtta göçmenlerin evlerinin temelleri atılmış olduğundan inşaata başlanmıştır.

Köylülerimizin bugüne kadar göçmenlere karşı yaptıkları iyi hareket ve misafirperverlikten çok memnun olduklarını söylemektedirler.

Bigadiç cinayeti Mevkufların sayısı şimdiye kadar altıyı buldu

Balikesir (Hususi) — Bigadiçte öğretmen Nazifin kızı 3,5 yaşındaki İleri eski bir kin yüzünden, evlerinin ahırında kazdıkları bir çukurda feci şekilde boğazlayan Celâl ve Halil oğlu Kasım ve Kara Mustafa hakkındaki tahkikat devam etmektedir.

Bu tüyler ürpertici cinayette işleri rakleri olduğu anlaşılın katillerden Kasımın babası Celâl ve Halil, anası Emine, kızkardeşleri Ümmi ve Zehra görülen lüzum üzerine Balikesir sor-gu hâkimliğince tevkif edilmişlerdir.

Niksarda bir kaçakçı yakalandı

Niksar (Hususi) — Erbaaya bağlı Zığdı nahiyesinden Mustafa isimli birisi 60 kilo kadar kıyılmış tütünle Ceniğe gitmek üzere kasabamız civarından geçerken jandarmaları-mız tarafından yakalanmıştır.

Giresun belediye bandosu

Giresun (Hususi) — Giresun belediyesi mükemmel bir bando tesis etmiştir. Bando şehirde hissedilen bir noksanı tamamlamış bulunmaktadır. Bütün resmî törenlere iştirak eden belediye bandosu fırsat buldukça halk için de konserler vermektedir.

Resimde belediye bandosu bir törene iştirak etmiş vaziyette görülmektedir.

Bartında Elektrik tesisatı Tamamlandı

Bartında modern bir elektrik santrali yapılmıştır. Evlerin tesisatı ikmal edilmek üzere. Şehir 29 teşrinievvelde cumhuriyet bayramı gecesi elektriğe kavuşacaktır.

Kızılcahamamda yeni bir ceza evi yaptırılıyor

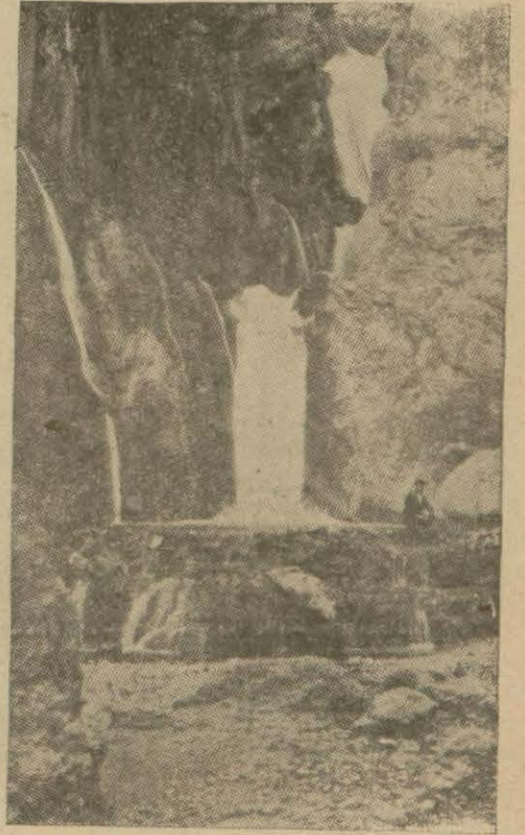
Kızılcahamam, (Hususi) — mevcut hapishanenin sihhî şartları haiz olmaması dolayısıyla kasabanın havadar bir yerinde yeni bir cezaevi inşasına başlanılmıştır. Müddeiumumî Cevdet Kızıl-oğlu inşaatı her gün gözden geçirmektedir. Bina ikmal edilir edilmez mahkûm ve mevkuflar buraya nakledileceklerdir.

Türkiyenin en büyük şelâlesi Tortumda bulunuyor

Tortum (Hususi) — Tortum çok sarp ve dağlık bir arazinin kolları arasında sıkışmış 2200 nüfuslu küçük ve şirin bir kasabadır. Umumi nüfusu 44000 küsurdur. Üç nahiyesi, 105 parça köyü vardır. Arazi dağlık ve büyük ormanlara sahiptir. Kasabanın içerisinden geçen çay aşağı kısmında büyük bir şelâle husule getirir ki bu şelâle Türkiyenin en büyük şelâlesidir. Evvelâ bir göl halini alarak elli beş metre bir irtifadan muntazam bir şekilde sukut eden bu şelâleden istihsal edilecek kuvvet mücavir beş vilâyetin elektrik kudretini temin edermiş. Bu cihet heyeti fenniyyenin evvelce yaptığı tetkikattan anlaşılmuştur. Göl halinde biriken mahalde külliyyetli miktarda alabalık vardır. Erzurum ve civarının balık ihtiyacını fazlasıyla karşılar. Arazinin dağlık olması mezruata pek elverişli değildir. Bu yüzden halk daha ziyade bahçe ve bağcılıkla iştigal eder.

Narman nahiyesinde nisbeten nezruat olduğu gibi gülbüz sığır hayvanatı damızlık ve saire yetiştir. Kaza dahilinde bir kaya tuzu madeni vardır. Ayrıca iki gölden de tuz istihsal edilmektedir.

Köylüler arasında değerli pehlivanlar yetiştir. Halk bu işe çok meraklıdır. Kaza dahilinde müteaddit kömür madenleri varsa da şimdilik faal değildir. Maarif idaresinde çok iyi bir faaliyet vardır. Halk maarife heveskârdır. Kasabada kısa zamanda bir hayli yenilikler yapılmış ve yapılmaktadır. Bu meydana halkın yardımile on bin lira kıymetinde muazzam ve asrî bir mektep yapılmıştır. Yeni hükümet konağı ile jandarma nümune karakolunun temelleri atılmıştır. Basra körfezine dökülen Fırat nehrinin membaı olan Dumlu çayı kazanın cenup hududu dahilindedir. Burada siyah kehribar madeni vardır. Halk tarafından işletilmektedir. Eskiden kalma külli miktarda ceviz kütüğü İstanbul ve Avrupa piyasalarına arz edilmiştir. Burada eşine güç tesadüf edilmiştir.

Darendede Aşido şelâlesi

düf edilen ve kasabanın tam şarkında bir dağın tepesine rastlayan yekpare kayadan muazzam bir insan heykeline benzeyen bir taş vardır, durumu tıpkı bir insan gibidir. Az bir himmetle Atatürkün bir heykeli haline koymak mümkündür. Yapılsa şaheser bir şey olur.

Darendeye elektrik yapılacak

Darende (Hususi) — Kasabanın en mühim ihtiyaçlarından birisi de elektriktir. Aşido köyünde akan çayın membaı 25 metre yüksekliğinde kuvvetli bir şelâle teşkil etmektedir. Bu şelâleden istifade edilerek istihsal edilecek elektrikle kasabanın tenviri kararlaştırılmıştır.

Köylerde Kız kaçırma Vak'aları

Balikesir (Hususi) — Köylerde sık sık kız kaçırma vak'aları olmaktadır. En son olarak tesbit edilen vak'alar şunlardır:

★ Kepsüdüň Karacaören köyünden Ahmedin kızı 12 yaşında Emine köy mer'asında hayvan otlatırken Eşeler köyünden Osmanla arkadaşı Ahmet tarafından kaçırılmış ve bunlar kıza tallsallut etmişlerdir.

★ Ayvalığın Hayrettin paşa mahallesinden Ali oğlu İsmail 6 arkadaşı ile birlikte İbrahim kızı 13 yaşında bahriyeyi kaçırılmışlardır.

★ Bandırmanın Doğa köyünde Osman kızı 12 yaşında Zebure Aziz oğlu Ahmet tarafından kaçırılmıştır.

★ Sındırgının Edirnek köyünde İlyas kızı 16 yaşında Gülsum Mehmet Emin tarafından kaçırılmıştır.

★ Gene Sındırgının Koca Sinan köyünden Hasan kızı 14 yaşında Sultan İbiştepe köyünden Süleyman oğlu Ali ile arkadaşı Yakup oğlu Ramazan tarafından kaçırılmıştır.

★ Bigadiçin Çeribaşı köyünden Tahir oğlu Kadir ile kardeşi İsmail, Hüseyin, Hüseyin oğlu Mustafa, Mustafa oğlu İsmail, Yakup oğlu Emin de aynı köyden bir kız kaçırılmışlardır.

★ Balıkesirin Kabaklı köyünden Tahir oğlu Abdinin karısı Halime köyden İbrahim oğlu Hasan tarafından kaçırılmış, Hasan yakalanmış ve tevkif edilmiştir.

İsmindeki köylü tarafından dövülmüş, ağır surette yaralanmış, ve hastaneye kaldırılmıştır.

Erkili köyünde yangın

Bandırmanın Erkili köyünde Mehmet karısı Aysenin evinden dikkatsizlik yüzünden yangın çıkmış, Aysenin evi tamamen yanmıştır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Bay Veli çok iyi gönülsüz bir adamdır Hasan Bey...

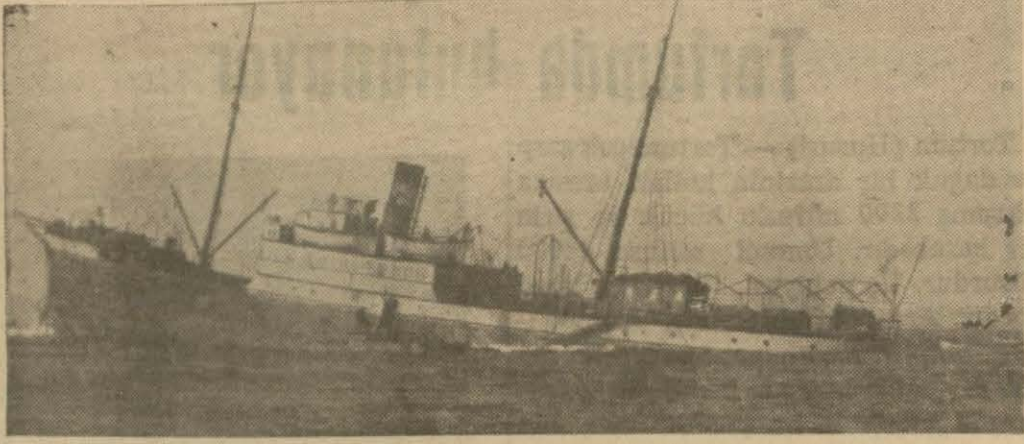
... Meselâ uşağının elbise yaptırdığı tarzide...

... Kendisi de elbisesini yaptırır... Yani uşağı ile arasında bir fark yoktur...

Hasan Bey — Nasıl olur azizim, uşağı parasını peşin verir!..

Türk Gemi Kurtarma Şirketi nasıl çalışıyor

Karaya oturan ve batan gemiler nasıl kurtarılır? Türk gemi kurtarma şirketi bir sene zarfında memlekete 300,000 liradan fazla ecnebi dövizi temin etti

Yukarıda Ayvalıkta karaya oturan Saadet vapuru, aşağıda İmrozda karaya düşen Providenc

Karaya düşen, oturan, çarpışan, batan veya herhangi bir kazaya uğrayan gemiler kimden imdad isterler? Bu gemilerin imdadlarına nasıl koşulur? Gemiler ne şekilde kurtarılır? Türk gemi kurtarıcıları bu işi ne suretle yaparlar?

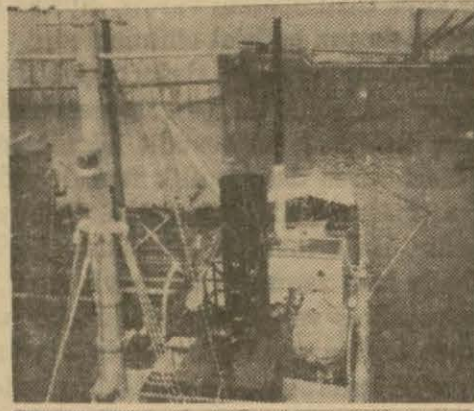
Gazetelerde okursunuz! Filân gemi, falan yerde karaya düşmüştür. Teknesi delinmiştir. Gemi Kurtarma Şirketinin şu tahlisiye vapuru kaza yerine gitmiştir.

Bir gemi, herhangi bir şekilde kazaya uğradı mı, telsizle, düdükle imdad ister. Bunu haber alan tahlisiye istasyonları hemen harekete geçerler. İmdat işaretini alan başka yolcu vapurları da kaza yerine yakın iseler oraya giderler. Bunların vazifesi kazazedelerin doğrudan doğruya imdadına koşmaktır.

Türk Gemi Kurtarma Şirketi, batmak üzere olan vapurların imdadına koşar, batmamasına yardım eder. Şirketin Karadeniz için Büyükdere, Akdeniz için de Çanakalede birer istasyonu ve Hora, Akbaş, İKlyos, Alemdar Saros isimli beş tane tahlisiye gemisi vardır.

Batan, karaya oturan gemilerin kumpanyaları şirkete müracaat ederler. Şirket tetkikat yaptıktan sonra bu işe dair bir mukavelename imzalanır. Bu mukavelenamede paranın miktarı yazılı değildir. Bu miktarı, gemi kurtarıldıktan sonra her iki tarafın müracaatı üzerine Londrada bulunan hakem heyeti tayin eder.

Karaya oturan gemiler ile tam veya tamamen batan vapurların kurtarılma işleri birbirinden ayırılır. Karaya oturan vapurun yararı varsa, evvelâ muvakkaten kapatılır. Su almış işe boşaltılır. Sonra çekilme ameliyesine başlanır. Karaya

Zonguldak limanında batan bir geminin kurtarılması ameliyesi

düşen bir gemi, çabuk kurtarılmazsa, ekseriyetle suların muhtelif cereyanlarıyla kayalara çarparak teknesi parçalanır ve daha fazla ihmal görürse battığı da vakidir.

Batan bir geminin kurtarılması bazan çok güçtür. Bu gibi gemilerin daha fazla dibe gitmemesi için evvelâ yanlarına tahlisiye vapurları yanaşarak gemiyi bağlarlar. Sonra geminin yükü boşaltılır. Dalgıçlar indirilir. Yarasının muvakkaten kapatılmasına çalışılır. Suyu tahliye edilir ve nihayet vinçlerle yavaş yavaş çekilir.

(Devamı 11 inci sayfa)

HADİSELER KARŞISINDA

Değişen şey

Bir dostum bundan altı sene evvel beni evine çağırmişti. Karısı, iki oğlu beraber yemek yemiştik. Yemekten sonra şöyle bir koltuğa oturmuştum. Oğullarından biri son Galatasaray, Fener maçından söz açmıştı:

— Bu Galatasaray gibi takım yok. Aslan Nihad topu ayağına aldı mı...

Öteki oğlu birdenbire parlamıştı:

— Galatasaray da takım mı, takım dediğin Fenerbahçe gibi olur. Zekinin bir solu, bütün Galatasarayın oyuncularına bedeldir.

— Affetmişsin sen!
— Sen affetmişsin!
— Kahrolsun Galatasaray
— Kahrolsun Fenerbahçe.
— Sen kahrol!
— Sen kahrol!

İki çocuk birden ayağa fırlamışlardı: — Yapmayınız, etmeyiniz!

Demiyi kalmadan birbirlerinin yakalarına sarılmışlar. Altalta yere düşmüşlerdi.

Ana, baba da ayakta idiler. Erkek çocuklardan birini yakalamıştı:

— Seni utanmaz Galatasaraylı, seni! Kadın öteki çocuğunu tekmelemişti: — Seni edebsiz Fenerli seni, seni gebertmiyeyim de ne yapayım?

Erkek karısına bağırmişti:

— Edebsiz Fenerli diyemezsin.
— Sen de utanmaz Galatasaraylı diyemezsin.

— Derim utanmaz.
— Utanmaz sensin!
— Sensin!

Bu arbede devam ederken ben de pal-tomu kapmış ve kapı dışarı kaçmıştım.

★

Dostum dün gene beni evine çağırdı. Altı sene sonra tekrar evlerine ayak basıyordum. Oğulları artık birer genç delikanlı olmuşlardı. Karısı altı sene içinde yaşlanacağı yere gençleşmişti.

Berber yemek yedik, yemekten sonra bir koltuğa oturdum.

Oğullarından biri sinemadana söz açtı: — Bu Greta Garbo gibi artist yok! dedi. Bir bakışı kâfil!

Öteki oğlu birdenbire parladı:

— Greta Garbo da artist mi, artist dediğin Marlen Dietrich gibi olur. Sağımın bir teli bütün bir Greta Garboya bedeldir.
— Affetmişsin sen!
— Sen affetmişsin!
— Gebersin Greta Garbo!
— Marlen Dietrich gebersin.

— Sen geber!
— Sen geber.
İki çocuk ayağa kalktılar.

— Yapmayınız, etmeyiniz!

Demiyi kalmadan birbirlerinin yakalarına sarıldılar. Altalta yere düştüler.

Ana, baba da ayakta idiler, erkek, çocuklardan birini yakaladı.

— Seni utanmaz seni, Marlen Dietrich gebersin dersin ha!

Kadın, ötekini tekmeledi:

— Seni edebsiz seni Greta Garbo gebersin dersin ha!

Erkek karısına bağırdı:

— Sana ne oluyor, Greta Garbo geberirse gebersin!
— Marlen Dietrich gebersin!
— Sen geber!
— Sen geber!

Arbede devam ediyordu, bastonumu, şapkamı almadan dışarı fırladım.

İsmet Hulusi

Fransız frankının sukutu devam ediyor

Fransız frankının sukutu devam etmektedir. Dün Londra borsasında saat 12,30 da bir İngiliz lirası mukabil 141,12,5 olarak açılan Fransız frankı saat 14,30 da bir İngiliz lirası mukabil 146,56 franga düşmüştür.

Frangın sukutu Türk borcu tahvilleri üzerinde de tesir yapmış, cumartesi günü Paris borsasında 252 frankta kapanan Ünitürk dün 250 franga düşmüştür.

İstanbul borsasında da dün bu sukut kaydedilmiş, 13,15 lirada açılan Ünitürk tahvilleri bir aralık 13,50 liraya kadar çıktuktan sonra, 13,15 lirada kapanmıştır.

Kadın gözile Avrupa

Parisin büyük mağazaları

Başlı başına görülmeğe değer bir âlem olan bu mağazalarda neler var, alışveriş nasıl yapılır?

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

— 9 —

Parisin büyük mağazalarını dolaşıyorum. Şimdiye kadar Parise gidenlerden bu hususta o kadar çok şey dinlemiştim ki, müzeler ve saraylar kadar bunlar da bende büyük bir merak uyandırmıştı.

En küçük bir dairesi, meseîâ yalnız eldiven kısmı, başlı başına bir mağaza kadar büyük olursa, içinde kadın, erkek ve çocuğu tepeden tırnağa kadar giydirecek her şey bulandırın, mükemmel tuvalet, çay ve lokanta salonları, kütüphaneleri, seyahat levazımı satan kısımları, mutfak takımı ve ev eşyası daireleri, hattâ bazan dışarısında bahk, meyva ve sebze satış tezgâhları olan bir mağazanın ne kadar büyük olabileceğini siz tasavvur ediniz. Bizim Kariman mağazası onların yanında bir minyatür olarak kalır dersem bana inanınız. Hem bu, yalnız bir katı üzerindedir. Parisinkiler bir kaç katlı, hattâ aralarında sokaklar ve geçitlerle bir kaç binadan mürekkeptir. Galeri, Lâfayet, Prentan, Bormarşe, Lösr ve Samariten gibi mağazaların her biri başlı başına bir mahalle kadar büyüktür ve dediğim gibi içinde her şey, her şey vardır. Ve cesim binalara, günün her saatinde, müthiş bir halk kalabalığı girip çıkar.

Mağazanın, her biri bir oda kadar büyük, müteaddit asansörleri durmadan yukarı çıkıp iniyor ve her defasında, ekseriyetini kadınlar teşkil eden 20-30 müşteriyi muhtelif katlara bırakıyor. Bundan başka, asansöre binmeyip alelade ve yahut elektrikli merdivenlerden çıkanlar da başka.

Bu elektrikli merdivenler bizim memleket için yeni bir şey! İlk basamağına ayağınızı bastığınız gibi kendi kendinize ve dizlerinizi oynatmadan yükselirsiniz. Bulduğunuz basamak, çıkmak istediğiniz katın hizasına geldi mi küçük bir adımla hemen kendinizi merdivenden kurtarır ve yürürsünüz; fakat inceğiniz yerin hizasını sakın kaçırmayınız, yoksa bir kat daha yukarı çıkmağa mecbur kalırsınız, orada da inmediniz mi, daha yukarı katları boylamak mecburiyetindedir. Bütün iş, bir saniyelik dikkatten ve inceğiniz yeri hesaplamaktan ibarettir. Bir kaç kişinin arka arkaya durup külfetsizce yükselmeleri göze pek tuhaf görünüyor. Bazı bazı atacağı adımı hesaplamayıp ta daha yukarı katlara çıkmağa mecbur kalan kadınların sınırlı kahkahaları da duyulmuyor değil.

Bu cesim mağazalarda sabahtan akşama kadar bir insan selinin dolup boşaldığını söylemişim. Her tezgâh başında dakikalara bekleyen müşteriler rastlıyorsunuz. Bunlar bir sandalyeye oturmuş, kemali sükûnetle sıralarını beklemektedirler. Satıcı kızların işleri o kadar çoktur ki, oturduğunuz yerde sabırsızlanıp asabileşmekten hiç bir fayda çıkmaz; e-sasen onların sizi göreceğ gözleri de yoktur; ne kadar selsensiniz, rica etseniz «müşterim var efendim, sıranızı bekleyecekisiniz» deyip yanınızdan geçerler. Bazı dairelerde kalabalık o hale gelmiştir ki, satıcı kızların âmirine gidip bir numara almazsanız, akşama kadar size servis yapacak kimseyi bulamazsınız. Satıcı kız bir müşteri ile işini bitirdiği vakit, âmirinin yanına gelir ve numarası ondan sonraki olan müşteriyi yanına alarak gider. Buralarda yarım, hattâ bir saat bekleyenler bile vardır.

Eşarp, jerse bluz, kuşak, şapka ve buna benzer şeyler, bu mağazalarda bir buçuk iki metre büyüklüğünde kutularda tezgâhın üzerinde açıkta bırakılmıştır. Gelen geçen onları saatlerce ellerinde tutarak tecrübe eder, bakar, gene yerine bırakır da yanına bir satıcı uğramaz. Bunların içinden bir tanesini seçerseniz, satıcısı kendiniz bulup bir fiş kestirerek bedelini ödiyeceksiniz. Bu yüzden böyle büyük mağazalarda, bir düziye memur dolaştığı halde, her gün yüzlerce franklık mal çalışmıyormuş. Fakat patronlar, daha fazla memur kullanmaktansa bu ziyana katlanmağı tercih ediyorlar mı?

Bu büyük mağazaların yüz tuvaletine ait daireleri de başka bir âlem! Muhtelif fabrikaların mamulâtını satan daireler ayrı olduğu halde hepsinin önü hunca-

hınç doludur. Duduğum için hangi rujtu seçeyim diye tereddüt ettiğiniz dakika başka bir müşteri sokularak sizden evvel işini gördürür.

Bütün bunlara rağmen satıcıların hepsi fevkalâde nazik ve terbiyeli kadınlardır. Saatlerce sizinle meşgul oldukları halde, bir şey almadan ayrılırsanız bile, sıvırlı bir tavır ve hareket göstermez, son dakikaya kadar dudaklarındaki tebessümü silmez, bir mal aldığınız sırada siz ne kadar nezaketle muamele ediyorsanız sonradan beğenmeyip iade ettiğiniz bir şey için de aynı terbiyeli sözlerle size hitap eder, paranızı geri verir.

Evet, Parisin büyük mağazalarında, doğrudan doğruya sıhhatla alâkası olan krem gibi, ruj gibi şeyler müstesna olmak üzere, aldığınız her malı geriye verip mukabilinde başka bir şey değil, paranızı alabiliyorsunuz. Bunun Beyoğlu mağazalarında vuku yoktur. Birbir müskülâtla ancak bir ayakkabı veya şapka değiştirebilirsiniz, o da yerine başka bir tanesini veya bir bono almak şartı ile.

Bu kadar büyük bir yerde, bunca kalabalık içinde, belki de siz büyük bir karışıklık, bir intizamsızlık olduğuna zannediyorsunuz. Hayır, kat'iyen öyle değil. Âmirlerin satıcı kızları yüksek sesle çağırmasından başka bu mağazalarda normal hiç bir gürültü duyamazsınız. Bundan başka, en küçük bir mala kadar, meselâ bir toplu iğne paketine kadar, fiyatı üstünde damgalıdır ve bu fiyat kat'iyen maktudur. Küçük dükkanlarda biraz pazarlık yapıyorsa da büyüklerde on para farkla bir şey alınmaz.

Gene bu mağazalarda, mal müşteriye olduğu gibi, yani hakiki cinsi ne ise öylece gösterilmektedir. Meselâ bir eşarpın etiketi üzerinde sun'î ipek, ötekisinde tabii ipek olduğu yazılıdır; çoraplar için de böyledir. Hattâ bir mağazada, eldiven ve kuşak vitrinlerinden birinin yanında «boyaları garanti değildir, mesuliyet kabul etmeyiz» diye bir levha gör-düm. Demek oluyor ki oralarda insan ne aldığını bilerek alıyor ve fena sürprizlerle karşılaşmıyor, aldanmıyor.

Maamafih, Parislilerin ekserisi küçük mağazalardan alışveriş etmeği tercih etmektedirler. Hakları da var. İşleri daha çabuk bitiyor. Çünkü büyüklere girenler saatlerce dışarı çıkmıyorlar. Hem oralarda hemen her şey meydana geldiği için, lüzumu olmayan bir malı görüp alarak ekseriya fazla para sarfediyor da. Buralardan daha ziyade taşralılar ve yabancılar alışveriş etmektedirler.

Modellerden başka bir yazımda bahsedeceğim.

M. Berkand

Dünyanın en Modern mektebi İngilterede yapıldı

Bir mektebden ziyade bir fabrikayı andıran bu mektep, İngilterenin en modern öğretme müessesesidir. Bin talebesi vardır. Binada iki büyük salon, iki sinema salonu, her sınıfta radyo, hoparlör tertibatı ve ufak çocuklar için de Kindergarteni vardır. Şehrin muhtelif beş noktasından vücuda getirilen yeraltı yolları, talebeyi, kolaylıkla ve hiçbir kaza endişesi gözetmeksizin, mekteplerine götürmektedir.

GÖNÜL İŞLERİ

Lâtifeyi seven bir okuyucu

Zarfın üzerindeki posta damgasına bakılırsa postaneye Beyazitten atılmış, yazısının şekline, ifadesinin düzgünlüğüne bakılırsa tahsilli bir kaleminden çıkmış, görünen, bir mektup aldım.

Bununla beraber ilk satırlarında:

— Ben köylüyüm, diyor.

İnşallah bir zaman gelecek köylülerimiz de Amerikanlıklar derecesinde düzgün yazı yazmasını öğreneceklerdir. O zamana kadar okuyucumun bu iddiasına inanmakta beni mazur görmesini isterim.

İkinci bir noktaya gelim, okuyucum: — Bu mektubumu gazeteye aynen derc ediniz, kesip bir hatıra olarak saklayacağım ve kızın ailesine de göstereceğim, diyor.

Benim bazı mektupları aynen dercettiğim vakidir. Fakat bunu kendi isteğiyle yaparım. Talep karşısında kaldığım zaman derhal bir aralık maruz kaldığım fena bir lâtifeyi hatırlar ürkerim, yapmam. Binaenaleyh hülâsasını kaydederim.

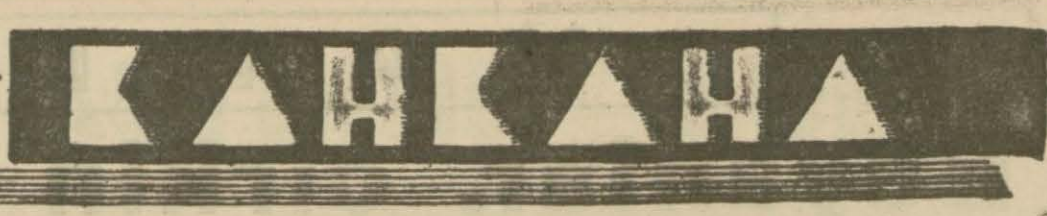
yım. Bu okuyucum:

— «Civar köyde oturan asil bir ailenin kızla seviştim, evlenmek istedim, baba-sına müracaat ettim, mübhem bir cevapla geçtim. Kızın ağabeyi arkadaşım, şimdi vaziyeti ona söylemekle, babasına ikinci bir talep yapmak arasında tereddüt geçiriyordum. Bir de kız alıp kaçırma-yı düşünüyordum, diyor.»

İşte bu mektubun lâtifeyi seven bir dost tarafından yazıldığını gösteren bir delil daha, binaenaleyh, son cümleyi geçerek düşüncenin ilk kısmına bakalım:

Ağabeyler kızkardeşlerinin evlenme-rini ilk zamanlarda nedense hoş görmezler, bir sıkıntı ile karşılarlar. Talep kendilerine yapıldığı takdirde ise bir arkadaş tarafından gelse bile bunu bir nevi tahkir gibi görürler. Şu halde tavsiyem talebinin baba nezdinde yapılması, tekrar edilmesidir. Araya müsterek bir dostu koyunuz. Onun vasıtasıyla zemini hazırlayınız, en nihayet bizzat gidip konuşunuz. Açık kalbli olunuz, açık kalble verilmiş cevap alırsınız.

TEYZE

Korkuyorum

— Bay polis beni evime kadar götürür müsünüz?
— Sebepi?
— Bir hücumu maruz kalmaktan korkuyorum da...
— ?????
— Karım evin kapısı arkasında beni bekliyordur.

Adetim değil

Şarkı söyleyeni alkışlamadın..
— Şarkı söyleyenleri alkışlamak adetim değildir.
— Neye?
— Yeniden söylemeye başlarlar da.

Tercih

Erkek sokağa çıkıyordu. Karısı boyunu büktü:
— Evliliğimizin yirminci sene devriyesini tes'it edeceğimiz gece; ben eve gelmiyeceğim deyip gidiyorsun ha?
— Bekârlıktan ayrılmamın yirminci senesini tes'it etmeyi evliliğimizin yirminci senesini tes'it etmeye tercih ediyorum da...

— Ben bunu bir şeyi unutmamak için üğümlemiştim amma, acaba neyi?..

— Evvelki gün uyuyakalmışım.
— Ya dün niye gelmediniz?
— Evvelki gün gelmediğim için bir mazeret uydurmak lazımdı. Dün de akşama kadar onu düşündüm.

— Seni yanıma alacağım, fakat şunu tembîh edeyim. Güzel görüneceğim diye sakın benim elbisemi giyip sokağa çıkmayasın!

— Sana baktıkça, kadınların yüzlerine peçe koydukları devri hatırlıyorum.

Hoş sözler

Memnun olacak mı ?

— Bu çiçeği kime götürüyorsun?
— Bir dostuma!
— Memnun olacak mı?
— Bilmem, bugün cenazesi kaldırılıyor.

Açsaydın

— Niçin hırsızlık ettin?
— Sefalet kapımı çalmıştı.
— Kapıyı açsaydın!

Evvelce

— Seni mağazama bekçi alacağım, fakat bir şeye el sürmemelisin!
— Bundan emin olabilirsiniz bay.
Evvelce bir hamamda dört sene bekçilik etmiştim. Dört sene içinde bir damla suyuna el sürmüş değilimdir.

Dinlemiyor

Bayan hizmetçiyi kapının arkasında yakaladı:
— Kapıyı dinliyordun ha?
— Hayır bayan sadece anahtar deliğinden bakıyordum.

Berberde

— Saçlarımı dibinden kesseniz kaç para alırsınız?
— Kırk kuruş!
— Alın yirmi kuruş, yarısından kesin!

İncinin annesi

Yaşlı kadın söyledi:
— Benim kızım hakiki bir incidir. Münasebetsizin biri sordu:
— Siz de hakiki bir istiridye misiniz?

Şişeyle

— Bir kadeh içki bile insan için müzirdir.
— Bana ne?
— Sen içmez misin?
— İçerim ama, kadahle değil; şişeyle!

Avcılar arasında

— Hangimiz daha fazla av vuracağız?
— Sen!
— Nereden bildin?
— Sen benden daha fazla yalan söylersin de...

Nisbet

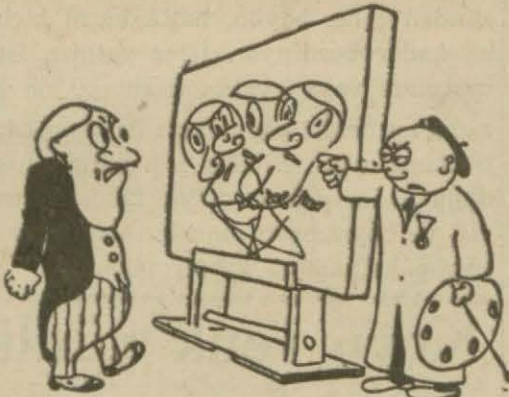
Nişanlandılar. Nişandan sonra genç kız, nişanlısı erkeğe baktı:
— Seninle yarın Adaya gidelim mi?
— Gidelim..
— Arkadaşım Zehra «seninle nişanlanacak bir budalanın bulunabileceğini zannetmiyorum.» demişti de.. ona nisbet vereceğim!

Niçin

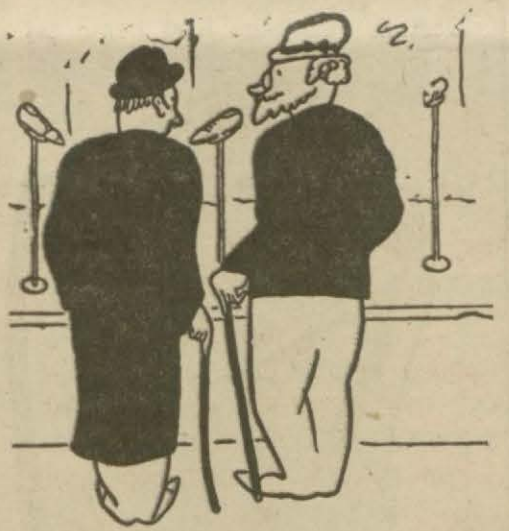
Bayan, hizmetçisine darıldı:
— Sen komşuların usaklatile kur yapıyormuşsun, niçin?
— Baylarla kur yapmaya cesaretim olmadığı için!

Tabii hal

Doktor sordu:
— Bayan iyileşti mi?
Hizmetçi cevap verdi:
— Bugün tabii haline geldi.
— Nereden anladın?
— İlacımı içtikten sonra şişeyi başıma attı.

— Ben resminizi yaparken mütemadiyen başımı sallıyordunuz

— Kadınlar, yeni alınmış ayakka - baya benzerler.. İnsanlar hem onlardan ayrılmak istemezler, hem de onları bıraktıkları zaman rahat bir nefes alabilirler.

— Çalşır vaziyette fotoğrafımı çek-tirdim.
— Her halde fotoğrafçı enstantane çekmiştir.

Okaliptüs Ağacı

Sıcakça iklimlerimizin bataklık ve su altı sahaları için bu ağaçtan büyük istifadeler beklenebilir. Diğer yerler içinde soğuğa dayanıklı çeşidlerini seçerek, kıymetli korular meydana getirmek mümkündür

Okaliptüsün vatanı Avustralyadan bir manzara

Öğrendiğimize göre, Ziraat Vekâleti Okaliptüs (= Eucalyptus) ağacının - lüzum görülen bir kısım yerlerimizde - dikilip çoğaltılması etrafındaki tetkikleri bitirmiş ve hemen bu işe başlamak kararını vermiştir.

Ötedenberi sırası geldikçe ileri sürülen bu ağacın, gerçi adını işitenlerimiz yok değilse de, onu yakından tanıyan ve böyle bir karara sebep olmasındaki kıymetini bilenlerimiz azdır. Bu itibarla, şu arada onun hakkında okuyucularımıza bir şeyler söylemek yersiz olmayacaktır.

Okaliptüs ağacına yer yüzünün bir çok yerlerinde rastlanmakta ise de, onun asıl vatanı Avustralyadır. Oradaki okaliptüsler, geniş ormanlar halindedir ve binlerce sene yaşayan; çevrelerini yirmi kişinin dolayamadığı ağaçlar sayılamayacak kadar çoktur. Halbuki, İtalya ve Cezayir gibi Akdeniz ikliminde olanlar, o cesamete erişemezler. Sıcaklığı daha az yerlerde, okaliptüs bayağı ağaçlar cesametine görülür ve böylece sıcak yerlerden soğuğa doğru gidildikçe okaliptüs te ortadan kaybolur.

Her nerede olursa olsun, okaliptüsler, yapraklarının neşrettiği güzel koku ile muhitlerinin havasını adeta tâtir ederler ve daima oldukları yeri sezdirebilir.

Okaliptüsler çok çabuk büyüyen ağaçlardır. Bir yaz mevsiminde bir metre kadar büyümeleri isten bile değildir. Onun bu çok büyüme kabiliyeti, bilhassa bataklık sahalaman kurutulmasında pek işe yarar. Böyle yerlere dikilen okaliptüs fidanları, az zamanda bataklık suyunu çekerek civarı onun mazarratından kurtardıkları gibi, bir de güzel orman vücuduna getirmiş olurlar. Bugün bataklık olup ta, sıtmadan kırılan yerler için, daima okaliptüs dikmek âdet olduğundan o-

na çok defa (Sıtma ağacı) derler. Garip tir ki, okaliptüsler, sivrisineklerin barınaklarını yok etmekle kalmayıp, neşrettiği esansla da binlerce metre uzaklığa kadar sokulmalarına engel olmaktadır. Belki de, sivrisinek hücumunu karşı ele ve yüze okaliptüs esansı sürdüklerini doktorlardan siz de işitmişsinizdir.

Şüphesiz okaliptüsün çabuk büyümesinin onun kereste ve odun bakımından da kıymetini arttırmaktadır. Kerestesinin suyu dayanıklılığı bilhassa meşhur olup, Avustralyada köprü, iskele ve buna benzer su işlerini hep onunla yaparlar. Tah tasının içindeki hususî bir reçine, onu her türlü kurt yeyintilerine karşı koruduğundan marangozluktaki ince işlerde hararetle aranır. Kaldı ki, köprülerin ve iskelelerin en ağır yüküne katlanan okaliptüs keresteleri, ev inşaatı için de haydi, haydi işe yarıyacak halledirler. Ara bacılıklıta Dişbudanın, demiryolu traverslerinde Karameşenin yerini dolduracak ağaçlardan biri de okaliptüstür.

Kerestesi gibi odunu da dayanıklıdır ve çok güzel yanar. Külündeki potas nisbeti fazla olduğundan, tarlalara gübre olarak verilmekte başka ağaçlardan faydalıdır.

Okaliptüsün ziraat âlemindeki bir başka faydası da, arıcılık bakımındandır. Çiçeklerini sonbaharda açan bu ağaç, arılarca pek sevilir. O mevsimde her tarafta çiçekler kurduğundan arılar okaliptüs çiçeklerine koşarak çok ve nefis bal yapmaya imkân bulurlar. (Çiçek mevsimini uzatan nebatlara arıcılıkta ayrı bir mevki verilir.)

Okaliptüsün kabuklarındaki tanen, onun deri sanayinde kullanılmasına yararlığı gibi, yapraklarından çıkarılan esansı da tababette kullanılmaktadır. Dal-

(Devamı 11 inci sayfada)

Okuyucu Mektupları

Boş şarap şişeleri Niçin geri alınmaz?

Hayrebolu okuyucularımızdan biri gençlerde Hayreboluda bir bayiden bir şişe şarap alıp 46 kuruş vermiş. Ertesi günü şişeyi iade edip 10 kuruş şişe parası almak istediği zaman bayı:

— Bu şişenin dibini çukur, alamam! cevabını vermiş. Okuyucumuz oradan inhisarlar idaresine gitmiş, şişeyi vermek istemiş, orası da almamış. Şimdi okuyucumuz diyor ki:

«— Halbuki şişenin üzerindeki etikette şişe götürüldüğü takdirde 10 kuruş iade edileceğine dair bir kayıt var. Bu kayıt nasıl olur da tatbik edilmez. Şişenin altı çukur veya düz olmuş, bunun suçu müsterih mi aiddir? Mademki çukur şişeler alınmıyormuş, neden idare bu gibi şişeleri piyasaya çıkarır ve etikete böyle bir kayıt koyar?»

Yüksekkaldırım ne zaman tamir edilecek?

Yüksekkaldırım esnafı namına bize bir mektup gönderen okuyucularımızdan O. Özacar diyor ki:

— Gençlerde İstanbul belediyesinin şehrin bir çok caddede ve sokaklarını tamir edeceğini okudum. Acaba Yüksek -

kaldırım da bu meyanda mıdır? Beyoğlu - İnu Galataya rapteden bu işlek caddede bugün çok bakımsızdır. Hergün bir yolcu gözümüz önünde düşüp, kolunu bacasını kırıyor. Kışın burası büsbütün geçilmez bir hale geliyor. Şimdiye kadar bütün esnafın müştereken bir istida ile yaptıkları müracaatlar hiç bir netice vermedi. Belediyenin nazarı dikkatini yeniden celbederiz.

Üsküdar'da lâmbasız ve bakımsız bir sokak

Üsküdar'da İhsaniyede oturan okuyucularımızdan biri yazıyor:

— Çiçekçi sokağı isimli anılan sokağımız çok bakımsızdır. Caddede havagazi lâmbaları yandıği halde bu sokak zifiri karanlık içindedir. Kaldırımlar bozuktur. Yağmur yağınca adım başında çirkef sular peyda oluyor. Geceleleri bu sokaktan geçenler evlerine berhad bir halde giderler. Sokağın tamirinden vazgeçtik. Bir tek lâmba koysalar razıyız.

Sonra her sene evlerimizde dahilindeki lâğamları temizlettiğimiz halde ana lâğamın bozukluğu yüzünden çok müşkül vaziyette kalıyoruz. Halbuki bu hal umumî sıhhati haleldar ediyor.

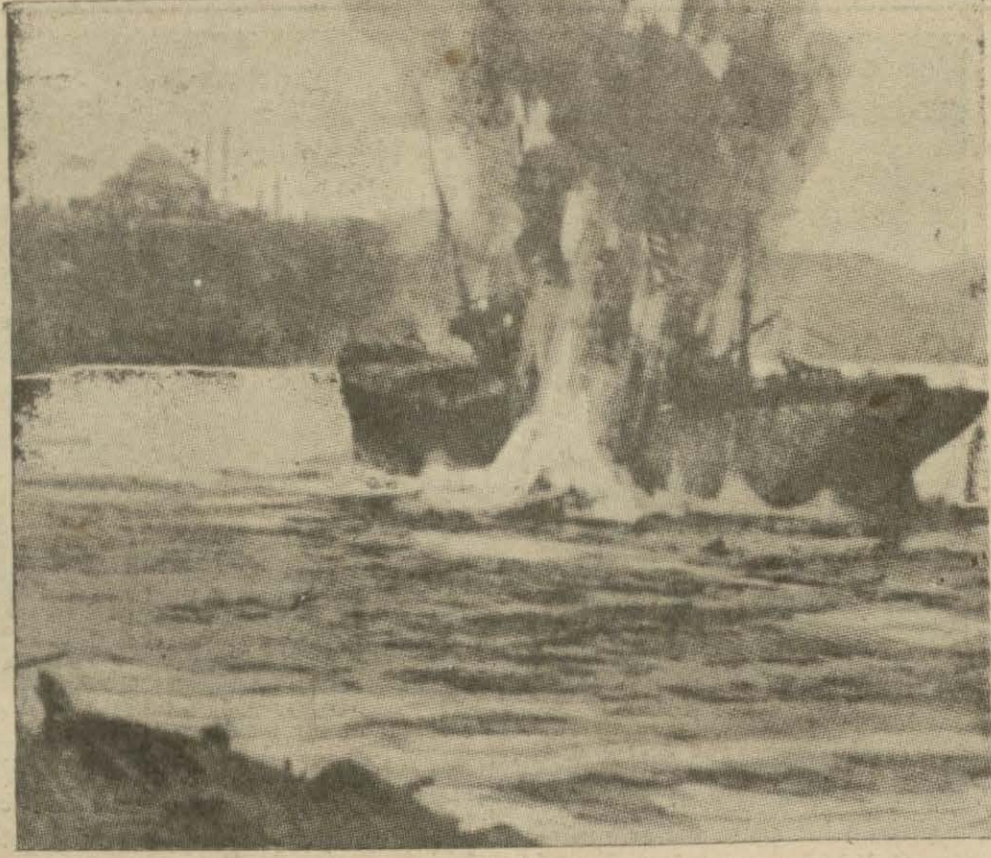
Bu iki derdin ortadan kaldırılması için alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.

Açlık grevinden istifade eden mahkûm.

Marmarada bir denizaltı gemisinin maceraları

İngilizlerin E 11 denizaltısı umumî harbde Marmaraya nasıl girmiş, Halice nasıl sokulmuş ve cephane yükleyen bir gemiyi nasıl behava etmişti?

Büyük harb esnasında, bir iki düşman tahtelbahirinin Çanakkale boğazından geçerek Marmarada icrayı faaliyet ettikleri ve bunların batırdıkları gemiler arasında Mes'udiyeye zırhlısının da bulunduğu malumdur. Bu tahtelbahirlerden İngiliz E 11 tahtelbahiri İstanbul önüne, hattâ Halice bile girmeğe muvaffak olmuştur.

E 11 tahtelbahirinin kaptanı olan Nasmith, dünyanın en tecrübeli denizaltı kaptanlarından biridir. İngiliz denizaltı zabıtları arasında pek meşhurdur. Orta boylu, iş başında çelik gibi, babası bile gelse tanımaz; eğlence zamanında ise herkesin dört gözle aradığı neşeli, hoşsohbet bir adamdır.

Nasmith'in bütün maceralarında kendisine mahsus bir çeşni, bir hususiyet vardır: Meharet ve cesaret. Hattâ buna küstahlık ta diyebiliriz.

Nasmith'in bu macerası şöyle anlatılmaktadır:

Türk muhafaza gemilerinin E 14 tahtelbahirine karşı hareketlerini göz önünde bulunduran Nasmith, boğazdan geçmez ilk iş olarak bir yelkenliyi zaptetti ve yelkenliyi adetâ bordasına alarak ilerlemeğe başladı ve bir gün süren gizlenmeden sonra, yelkenliyi serbest bırakarak şarka tevaccüh etti.

İki gün kadar hiçbir vukuat olmadı. Ne bir yelkenli, ne de bir duman görüldü. Sanki E 14, deniz ticaret yollarını temizlemişti. Fakat, maceranın 23 üncü gününde, işler değişti.

O sabah erkenden E 11, Boğaziçinin cenub cihetinin birkaç mil ötesinde bulunuyordu. Tam bu sırada, küçük bir yelkenli belirdi. Tahtelbahirdekiler, bununla meşgul olurlarken, şimalde de İstanbula doğru yol almış olan bir şilep görüldü.

Küçük avı, büyüğe feda eden Nasmith şilebi takibe başladı. Yelkenli saat 3,30 sualarında, şilep ise saat dörtten sonra görünmüştü. Sekiz mil ötede de, neredeyse gecenin karanlıkları içinde gizlenecek olan İstanbul vardı. Deniz sakindi. Ufaklık bir çırpıntı bile yoktu. Onun için, periskopu suyun üstüne, o da zaman zaman ancak birkaç saniye için tahrik edebilmek mümkün oluyordu.

Saat altıya doğru, daha iyi bir av bulmak ümidile nakliye gemisi serbest bırakıldı. Bu sırada İstanbul açıklarından «Pelenkiderya» gambotu müşahede edildi. E 11, torpil atmak için bir manevra yaptı ve torpili koyuverdi.

Türk bahriyelileri de, toplarını doldurdular ve küstah bir tavırla karşılarına dikilen periskopu nişanlayarak ateş açtılar.

İlk ateşler, periskopun tam ucuna isabet etti. Bu harikulâde, fevkalâde bir ateşti. Kaçmaktan başka çare yoktu. Üsse iltica ederek, periskop tamir edildi. Tayfa da çoktanberi hak ettikleri hamamlarını yaptılar.

E 11, beş yüz senedenberi Türklerin tahtı tasarrufunda bulunan İstanbul mukaddes Halicine giren ilk düşman gemisidir.

Nasmith hatıratında bundan bahsederken:

« Biz işte İstanbulla, böyle, görünmeden, dalarak girdik » diye kısaca yazmaktadır.

Kaptan Nasmith, o gün öğleden sonra, tam limanın göbeğinde periskopu yükseltmiş ve hoşuna giden bir macera hazırlamıştır. Bunu, kendi ağzından dinliyelim:

« Burada müteakbil cereyanlar ve gamur yüzünden manevra yapmak çok güç oluyordu. Üstelik bir balığın da, periskopu yükseltip te etrafı gözetliyeceğim sırada ağrı atarak, periskopun başını yakalamak istemesi işimi bozuyordu. Ömründe periskop nedir görmemiş olan balığın, bu hareketinde elbette ki bir kasd mevcut olamazdı. Onun için, bir müddet periskopu olduğu vaziyette tutarak, iyice bakmasına fırsat verdim. Sonra, periskopu aşağı alarak kayığını batırdım.

Bir başka hatıram daha:

İstanbul limanındayız. Amerikalıların Scorpion gemisinin yanında ve tam cephaneliğe yakın bir gemi gördüm. Torpili savurdum. Hesabı yanlış mı olmuş nedir, isabet vaki olmadı, torpil hattâ istikameti bile değişerek, başsız bir tavuk gibi, limanda seyretmeğe başladı. Oldukça sür'atle giden torpilin dönüp dolaşıp, bize isabet etmesi ihtimalini düşünerek gemiye bir torpil daha savurdum. Bittabi limanda heyecan baş gösterdi. Vaziyetimiz pek naziklemişti. Aklıma geldi. Periskopun, « göz » yerine bir fotoğraf makinesi yerleştirdim, ve limanda cephane yükleyen geminin behava oluşunun resmini aldım.

Bu gemi, eski bir gemi idi. Batmasının o kadar ehemmiyeti yoktu amma, şehirde panik baş göstermişti. Askerler, nakliye gemilerinden çıkarıldı, ve İstanbul şehri ile bütün mntakalar arasında deniz seyrüseferi bir müddet için men edildi.

İstanbuldan ayrılışımız da gayet meraklıdır. Dalma emrini verdim. Battık ve oturduk. Derken 10 metre kadar yukarıya doğru bir sıradık, sonra, tekrar oturduk. Puslaya bakarak hareketimizi tayin etmek isterken rotamızın mütemadiyen değiştiğini gördük. Hep sağa doğru meylediyorduk. Bunu dikkatle takip etmeğe başladık. Kızkulesinin civarındaki sığıklar üzerinde olduğumuzu ve mütemadi cereyan ve anafoların tesirile sürüklendiğimizi anladık. Bu da hiç hoş gider bir şey değildi. Motörlerimizi işlettik ve buradan uzaklaştık. 85 kadem derinliğe inerek limandan ayrıldık.

Antepte zehirli gaz kursları

Gaziantep (Hususi) — Gazdan korunma ve zehirli gaz işleri üzerinde ihtisasını kuvvetlendirmek üzere Ankara'ya çağırılan doktor Ziyaeddin Ankara'dan döndü. Ziyaeddin Maktav, Gaziantep ve çevresinde gazdan korunma işleri üzerinde çalışacaktır. Yakında her yanda bu işe dair konferanslar verilmesine başlanacaktır.

KADIN

Bayanlar, çirkin görünmeyiniz

Güzellik yalnız doğuştadır. Mühim bir kısmı sonradan kazanılır. İyi giyinmek, iyi boyanmak, iyi konuşmak gibi muhtelif âmiller, tabii güzelliği kat kat arttırabilir.

Büyük bir artist (güzelleşmek istiyorsanız, her şeyden önce nelerin çirkinleştiğini belleyiniz) der.

Koyduğumuz resimlere bakarak artistin bu sözlerine hak vermemek mümkün mü?

Ortada — Bakınız. Fena bir dürüş yüzünden çene, boyun, hattâ başın biçimi ne kadar bozuluyor. İster yatınız, ister oturunuz veya ayakta durunuz hiç bir zaman çenenizi boynunuza dayayıp sıkıştırmamalısınız. Bilâkis onu mümkün olduğu kadar yukarı doğru kaldırmalısınız, ve boynunuzu omuzlarınızın arasına sıkıştırarak kurtarmalısınız.

İşte bir başka yanlışlık daha. Ayakta dururken - bilhassa jimnastik sırasında - bir çok kadınlar omuzlarını yukarı doğru çekerler. Bu yüzden arka kanburlaştır. Ense çirkin bir şekilde öne eğilir. Nerede ve ne zaman olursa olsun ayakta iken kat'iyyen öne doğru eğilmemelisiniz. Bilhassa omuzlarınızı yukarı doğru çekmemiye, bilâkis mümkün olduğu kadar aşağı doğru indirmeye çok dikkat etmelisiniz. Bu, aynı zamanda boyununu da meydana çıkarır ve uzun gösterir.

Hiç bir şey yüzü buruşturmak kadar insanı yaşlı göstermez. Bunu, ekseriya zor bir iş görürken yaparız. Aklınızda kalsın. Ne kadar güç bir iş görürseniz görünüşünüz hiç bir zaman sarfettiğiniz gayret yüzünüzden okunmamalıdır. Yüzünüz daima sakin kalmalıdır. Bu, hem bugün sizi yaşınızdan fazla görünmekten kurtarır, hem de yüzünüzün vakitsiz çizgilerle buruşmaktan korur.

Şık bir örgü caket

Yaka, roba ve cep kahve rengi yünden, diğer kısımlar gri yünden yapılmıştır. Bu sonbahar her iki renk te en ziyade beğenilen renkler arasındadır. Bu iki rengi bir arada görmeye alışık olduğumuz için ikisinin birleştirilmesi çok hoş bir yenilik yapmaktadır.

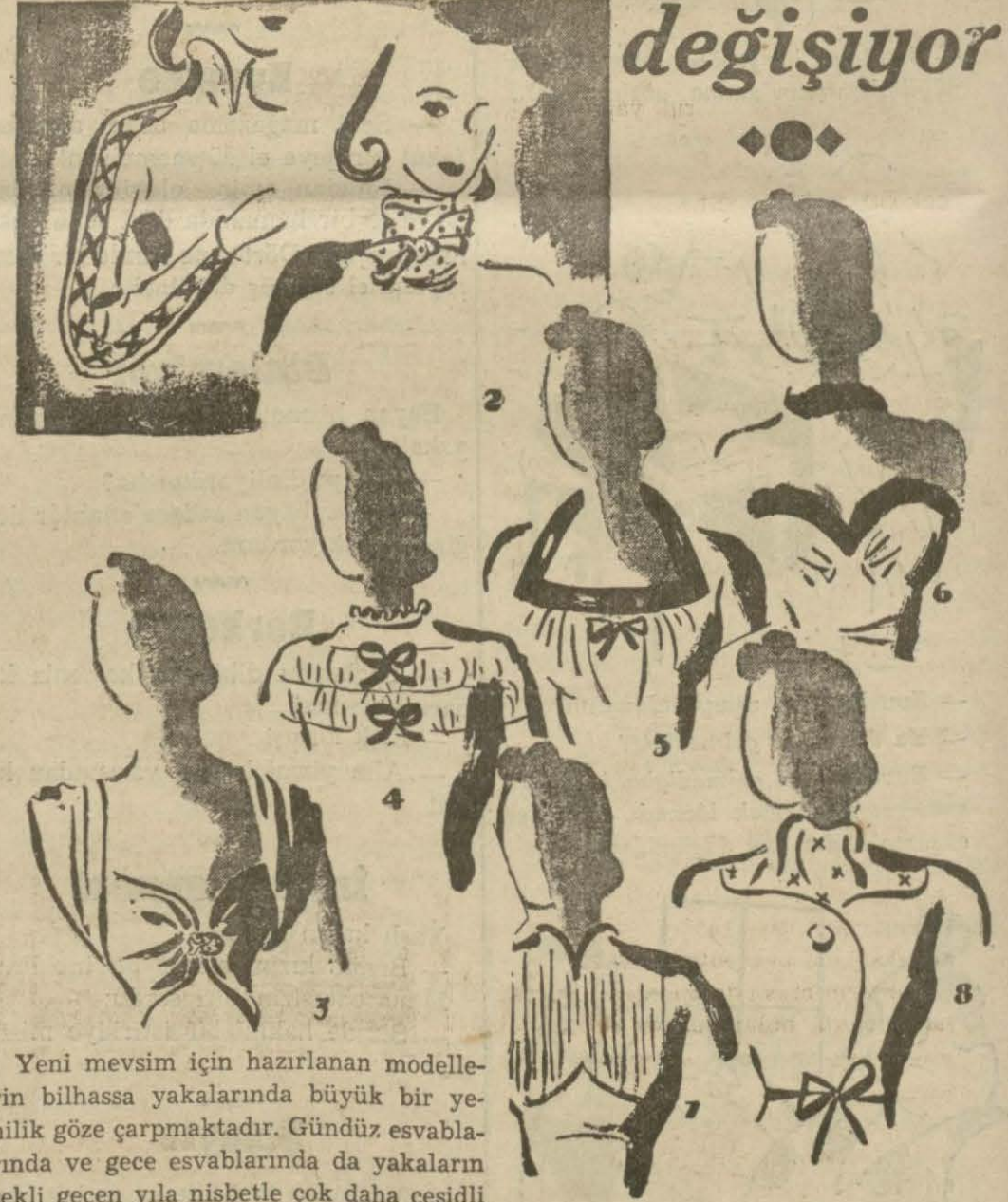
Ceketin biçimi çok sade, örgüsü düzdür. Onu, renklerindeki tezatla düğmelerinin dikilişindeki değişiklik sıkılaştırılmaktadır. Düğmeler kahve rengidir. Gri yünle ortalarından ceketle dikildikten sonra yünün uçları birer ufak fiyonga şeklinde toplanmıştır.

Koyu renk yünlü kumaştan tayyör

Bel sıkı, kolları çok az kabarık, yakası yassı tüylü kürkten. Göğsünde ve bel ağsısında üç cebi var.

Bu sene yaka biçimleri değişiyor

Yeni mevsim için hazırlanan modellerin bilhassa yakalarında büyük bir yenilik göze çarpmaktadır. Gündüz esvablarında ve gece esvablarında da yakaların şekli geçen yıla nisbetle çok daha çeşitli ve daha orijinaldir. Resimde bunlar arasında en ziyade beğenilenleri görüyorsunuz.

(Solda yukarıda) 1 — Eski devir kıyafetlerini hatırlatan dik bir yaka. Muntazam hattâ biraz da sert durabilmesi için iki yanlarına balina konulmuştur. Bu yaka yalnız pek şık (öğleden sonra) elbiseleri içindir.

(Yukarıda solda) 3 — Spor elbiseler için yeni biçim bir eşarp yaka. Boynu sıkıca sardıktan sonra önde ufak bir fiyonga şeklinde bağlanıyor.

(Ortada soldan başlayarak) 3 — Bir gece elbisesinde orijinal bir dekolte. Bu şekil yaka açıklığı göğsü, olduğundan biraz daha şişman ve omuzları geniş gösterir. Bu yıl bu iki noktaya fazla ehemmiyet verilmektedir.

4 ve 7 — Aynı maksadlara yarayan kapalı yaka şekilleri. Numara 4 iki sıra büzgüldür. Bu büzgüler, kolların yukarı kısmına kadar uzatıldığı için omuzları geniş göstermektedir.

Numara 7 bilâkis göğsü büyük göstermek içindir. Büzgülerin şekli bunu temin etmektedir. Yakanın açılış şekli ön ve arkada (V) harfi biçimindedir.

5 ve 6 — Birincisinde arka tamamen açıktır. Elbisenin önu enseden geçen bir (band) a merbuttur. İkincisi daha şık ve daha rağbette olan bir modeldir. Önu kalb şeklinde açık. Kenarlarına dar bir kürk band geçirilmiş. Bu kürkün uçları elbisenin arkasını boyuna raptediyor.

8 — Ceketler için yeni biçim rever yaka.

(9 ve 10) — Bazı öğleden sonra elbiselerinde yakaların bilhassa arka taraflarına ehemmiyet verilmektedir. Numara 9 siyah satendendir. Yakanın önu düz, kapalıdır. Arkası, bele kadar inen dekolteyi hemen hemen kapayacak kadar büyük bir denizci yakası biçimindedir.

Numara 10 siyah kreptendir. Yakanın kenarlarına şeffaf bir dantel geçirilmiştir.

Tarih Kurumu Sergisi de dün açıldı

Dolmabahçe sarayının merasim salonunda kurulan sergiden üç muhtelif görünüş

Sergi mükemmeldir!

Hattâ buna sergi demekten ziyade bir memlekete başlı başına şeref verecek kadar zengin bir müze demekle ancak hakkını vermiş oluruz
(Son Posta'nın tarihi bahisler muharriri yazıyor)

Türk Tarih Kurumu bu sene ikinci kongresini dünyanın her tarafından gelen en yüksek tarih âlimlerinin huzurunda açarken davetlilerin önüne mükemmel bir de sergi çıkardı.

Buna sergi demekten ziyade (bir memlekete başlı başına şeref verecek kadar zengin bir müze) demekle ancak hakkını vermiş oluruz.

Dolmabahçe sarayının büyük merasim salonuna girildiği zaman medeniyetin merkezi olan Asya ile Avrupa ve civarını gösteren bir haritayı önümüzde bulduk. Bunun kenarında ve Atatürk'ün büstü altında şu cümleler okunuyor:

«Tarih yazmak tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat insanlığı şaşırta-cak bir mahiyet alır.»

Tarihçilere bir düstur olması lâzım gelen bu vecizeye nasıl riayet edildiğini «Türk Tarih Kurumu» bize bilfiil gösteriyor ve önümüzde yaradılıştan bugüne kadar medeniyetin nasıl tekâmül ettiğini, bir efsane gibi yazı ile değil, o zamandan kalmış eserlerle anlatıyor.

Şurada ilk insan kafasına bugünkü insan kafası ve inkişaf eden zekâ arasında kat'i bir mukayeseye imkân veren kafa tasları var. Bunlar Cavada, Pekinde, Almanya ve Fransada bulunmuştur.

Yontma ve cilâlı taş devrinde teknik âletlerin yapıları pek vazih olarak gösteriliyor. Bugün bile İstanbulda Tahtakalede kullanılan elle tahtaları tornalamak veya delmek sisteminin bundan binlerce sene evvel malûm olduğunu buradan öğreniyoruz.

Geçen sene Alacahöyükte çıkan cilâlı taş devrine aid âletler, Profesör Pittardın (Adıyaman) da çıkardığı çakmak taşları koleksiyonu pek enteresandır.

Bunların arasında bir mezar var ki Alacahöyükte bulunmuş ve orada bulunduğu şekilde sergi dahiline yerleştirilmiştir. Bu mezarda birçok kısımları parçalanmış olan bir insan iskeleti, bu iskeletin kollarında altın bilezikler olan altın taç, bakırdan ayna, tunçtan geyik heykelciği, iki büyük ve pişmiş topraktan vazo, kalkan ve saire ile mezarı örten toprağı tutmak üzere konmuş olan traverslerin parçaları aynen görülmektedir. Onun yanında Alacahöyükün plânı ile hafriyat yerinin modeli yapılmıştır.

Etilerde ölümlerini pişmiş topraktan küplere konarak gömüldüğünü de burada öğreniyoruz.

Sümerlere aid altın tolga, heybetli bir boğa heykelciği, gayet iyi işlenmiş olan altın kama, ağaca şahlanan teke heykelciği ciddi kıymetli eserlerdir.

Büyük Sümer kralı Gudea'nın takriben 1,20 metre boyundaki güzel heykeli serginin kıymetini artırıyor.

Alaşırdan çıkarılan çok zarif ve küçük bir pabuç modelinden anlıyoruz ki hâlâ Anadolu'nun birçok yerlerinde giyilen, burunları sivra ve kalkık yemeniler en az dört bin senelik ömre maliktir. Gene aynı yerden çıkan pişmiş kırmızı topraktan ibriklerin keskin çizgileri, zarif üslûbları karşısında hayranlık duymamak

Sergide Cumhuriyetin yaptıklarını gösteren muhtelif köşeler

imkân değil. (Boğazköy) ün modeli bize (Eti) lerin büyük şehirler kurmakta yüksek kabiliyetlerini canlandırıyor.

Ege medeniyeti önünde de hayretle duruyoruz: Giride bulunan Knosos sarayının mükemmel modelini görünce o sütunlarda, evlerde, işlemlerde, dümdüz taraçalarda mimarî san'atının en mükemmel süs ve çizgileri canlanıyor.

(Zincirli) nin modelini seyrederken tarihin en mükemmel kalesi ve saraylarıyla karşılaşılıyor. Rados vazoları çok güzel işlenmiştir. Öküz başından sapı olan (Asur içki kadehi) ve bunun pişmiş topraktan eşleri dikkate şayandır.

Sarı mermerden Atena heykelindeki san'at en son tekâmül derecesini gösteriyor ve insana istemeksizin şöyle söylüyor:

— O zamandanberi bu vâdide fazla ne yapabilmişiz?

Bundan sonra Roma heykelleri, Yunan san'atı, İskenderin başı, tunç vazolar var.

Bronzdan kantarlar, adam heykelcikleri şeklindeki kantar topları, bronz kandil derhal gözlerimizi ve dikkatimizi çekmektedir.

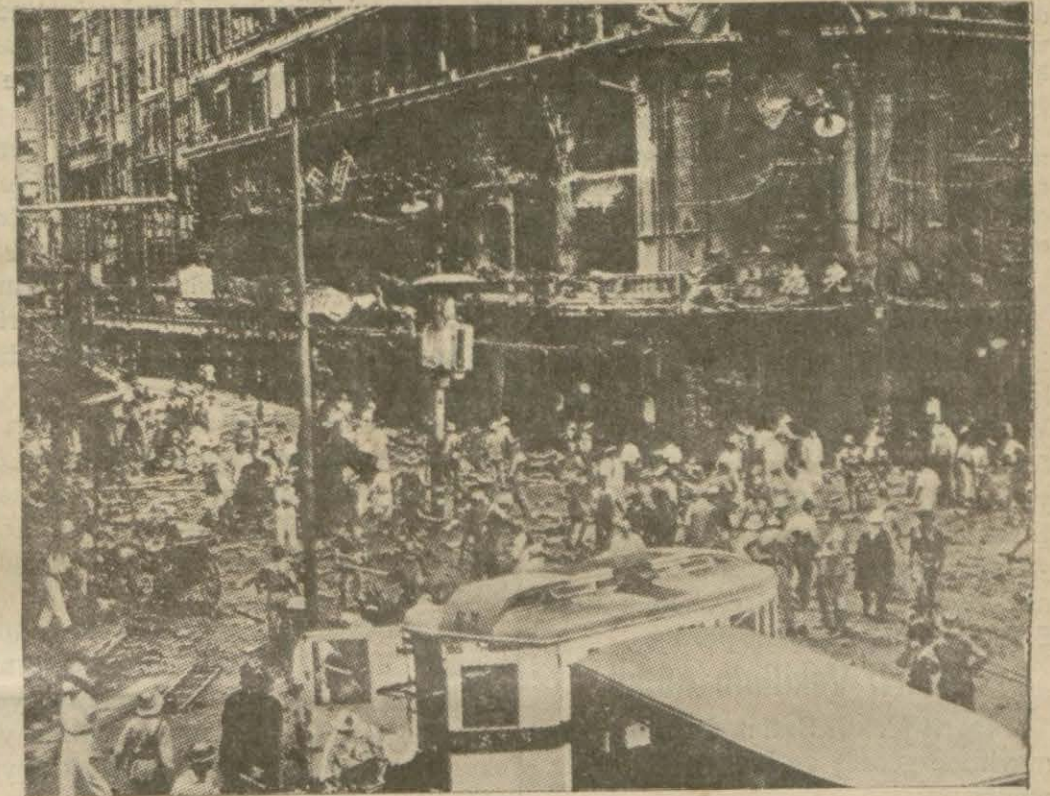
Eskitlere aid altın yaldızlı geyik heykelleri bilhassa dikkate lâyıktır. Bunlar, koşar hallerini gösteriyor. Çevikliğe kuvvet ancak bu kadar vuzuhla, bu kadar kuvvetle ifade edilebilir.

Avarlara aid kayış uçlarının işlemleri bugün de Hazar denizile Kafkas dağları arasında oturan bu Türk kavmi arasında aynen mevcuttur. Boğa denilen altın avar kadehi, altın vazo, işlemeli çanaklar, ağzı iç tarafa dönmüş öküz başlı maşrapalar bu kavmin yüksek medeniyetine birer şahiddir.

Serginin milâddan sonraki kısmı da diğer kısım kadar zengindir. Burada Residüddin tarihinin en güzel nüshasını görüyoruz: 1518 de yazılmıştır ve (Bozkurt efsanesi) ni dört yüz sene evvelki

(Devamı 11 inci sayfa)

Şanghayda cereyan eden harpten korkunç sahneler

Şanghay sokaklarında ölüm ve dehşet saçan bir hava hücumundan sonra acıklı bir manzara

Alevler içindeki Şanghayın şark mahallelerini istilâ eden Japon tanklarından biri

Japon tayyarelerinin bombardımanı neti cesinde Şanghayın Beynelmîle ve Fransız muntakaları civarında husule gelen tahribattan iki manzara

Tarih Kongresi dün açıldı

(Başarfa 1 inci sayfada)

taz kadın erkek simalar doldurmuştu.

Atatürkün teşrifleri

Tam saat 15 de Reiscumhur Ata - türk salonu teşrif buyurmuşlar ve salonu dolduran zevat ayağa kalkarak kendilerini alkışlamışlardır. Büyük Şe fimiz, selâmla mukabele ve iltifatta bulunmuşlardır.

Kongrenin açılması

Kurultay, Türk Tarih Kurumu başkanı Bay Hasan Cemil Çambel'in nutkile açılmıştır. Başkan kürsüye gelerek şu nutku söylemiştir:

«— Atatürk, Sayın dinleyiciler, Bugün ikinci Türk Tarih kongresini açıyoruz.

Türk Tarih Kurumunun bu kongre ile takip ettiği gaye, senelerle yaptığı ilmi araştırmalarda elde ettiği neticeleri gerek Türk ilim âleminin ve gerekse dünyanın her tarafından aramıza gelen âlimlerin tetkiklerine sermektir.

Burada, her şeyden önce, yüksek huzurlarla kongremize şeref vermek lûtfunda bulunun, ve Türk Tarih Kurumunu tesis ettikleri gündünberi, ilmi direktif ve irşatlarla Tarih araştırmalarına yeni bir vecheye veren hâmi Reisimiz Atatürk'e sonsuz saygı ve sevgilerimizi arz etmekle bahtiyarım.

Gene bu vesile ile kongremize iştirak edenleri Kurum adına selâmlarım.

Kurultay ve Sergi münasebetiyle Kuruma yardımcı bulunan devlet makamlarına ve bizimle teşriki mesai edenlere, aynı zamanda sergiye orijinal vesikalar gönderen Türk ve cenebi müzelerle, evrak hazinelerine ve kütüphanelere Türk Tarih Kurumunun teşekkürlerini sunarım.

İkinci Türk Tarih Kurultayındaki çalışmaların tarihi hakikatlerin bir kat daha aydınlanmasına yardım edeceği şimdini izah eder ve kongreye muvaffakiyetler temenni ederim.»

Kongre riyaset divanı

Bundan sonra kongre reisi, fahri reisi ve reis vekilleri kâtipleri seçmişlerdir. Kongre birinci reisliğine Maarif Vekili Saffet Arıkan, fahri reisliğine profesör Pittard, asbaşkanlığa profesör bayan Afet, Hasan Cemil Çambel, Halil Etem ve kâtipliklere İsmail Müştak Ma yakon, Bayan Fakihe Özmen, Kemal Ünal, Bayan Mesih Güner, Faik Reşid, Sıdıka İnankur seçilmişlerdir.

Maarif Vekilinin nutku

Maarif Vekili Saffet Arıkan riyaset mevkiine gelmiş ve bir nutuk söylemiştir.

Bunda başkanlığa seçildiğinden dolayı teşekkür ettikten ve cenebi profesörlerin huzurlarından dolayı sevincini anlattıktan sonra Türk Tarih Kurumunun gayesi yalnız Türklere değil bütün medeniyet dünyasına şâmil bir çalışma olduğunu, araştırmalarında, tezlerini isbat için arkeoloji ve antropoloji gibi müsbet ilim buluşlarına ve bunlarla beraber Türk (Lengüistisine) dayandığını söylemiş, bundan sonra hurafelerle efsanelere kıymet verilemeyeceğini anlatarak:

«— Türk tarih kurumu yüreyerde türlü şartlar yüzünden ayrı ayrı siyasi idareler teşkil etmiş olan milletler arasında, geçmişin eksik, yanlış, gayrin-sani uyguladın temerküz ettirdiği bir takım zihniyetlerle, insanlık arasına sokulmuş olan düşmanlıkların, fâsîd düşüncelerin lojiksiz olduğu kanaatindeyim.» demiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Kültür Bakanlığının okullar programını bu esas üzerine kurduğunu, esasen Türk Tarih Kurumunun takip ettiği tezin daha evvelce dünya âlimlerinin yaptıkları araştırmalarla da teyid kabiliyetini bulunduğunu anlattı.

Beşer hayatının tetkiki için dünya âlimlerinin Türk Tarih Kurumunu yalnız bırakmalarını temenni ettikten sonra nutkunu şu yüksek vecize ile bitirmiştir:

«Âlimler, hangi millete mensup olurlarsa olsunlar, onlar yalnız kendi milletlerinin malı değildirler.»

Nutuk şiddetle alkışlanmıştır. Müteakiben A ve B encümenlerine âzalar seçilmişlerdir.

A seksiyonuna ayrılanlar tarihen evvelki çağdan orta çağa, B Seksiyonuna ayrılanlar da orta çağdan bugüne kadar olan tezlerle meşgul olacaklardır.

Türk Dil Kurumu namına nutuk

Türk Dil Kurumu adına Kurumun Genel Sekreteri İbrahim Necmi Dilmen tarafından İkinci Türk Tarih Kurultayı için bir kutlama söylevi verilmiştir.

Dünkü kurultaydan bir intiba

Bugünkü içtima

İstanbul 20 (A.A.) — Türk tarih kongresi başkanlığından:

Kongrenin umumî toplantısı, yarınki salı günü saat 14 de yapılacaktır. Ruzname şudur:

Profesör Pittard: Neolitik devrinde Ön Asya ile Avrupa arasındaki münasebetler.

Profesör Necmi Dilmen: Türk tarih tezinde Güneş-Dil teorisinin yeri ve değeri.

Profesör Landsberger: Ön Asya tarihinin esas meseleleri.

Doktor Andras: Sümerlerin monümental sanatları.

Doktor Arif Müfid Mansel: Ege tarihinde Akalar meselesi.

Profesör doktor Dörfeld: Turova - Hisarlık hafriyatı.

Profesör Blegen: Turova hafriyatı.

bir an bile diğer bir andan ayırmaması icap ettiğini, tarihin muayyen bir yerde ve zamanda kendiliğinden doğmadığını anlattıktan sonra demiştir ki:

«Örnekte şuraçta bulunan ve Sergisinde arkeolojik zenginliklerini bize teşhir eden Anadoluyu ele alacak olursak, ne görürüz? Dokuz yıl önceye kadar meçhul müz olduğu halde, bugün bu yurdun bir çok noktalarında meydana çıkan yontulmuş taş medeniyetini neolitik medeniyet, ve ondan sonra da bakır ve tunç medeniyetleri istihlaf etmektedir. İşte, bundan sonradır ki Proto - Etiler gibi kavimler tarihe giriyorlar. Lâkin bu Proto - Etiler de kimlerdir? Hiç şüphesiz, aynı yerlerde, bunlardan önceki medeniyetleri kurmuş olan insanların ahfadı, böylece, nesilden nesle rücu ederek, bizi bizzat, ta paleolitik kâdar, çok güç şartlar içerisinde hayatı idameye muvaffak olan o insanlara kadar ileten bir silsile tesbit edebiliyoruz. Onlarsız tarih olamaz.»

Profesör, sözü Türk Tarih Kurumuna intikal ettirerek yeni Türkiye'nin kurduğu bu ilim müessesesinin gördüğü büyük işlerden takdirle bahsetmiş, daha büyük işler başaracağına inandıklarını söylemiş; kısa bir zamanda fevkalâde eserler ele geçirdiğini şükranla kaydetmiştir.

Bunlar arasında bilhassa Piri Reis hakkındaki keşfi zikrederek demiştir ki:

«Her tarafta, meselâ, Piri Reis gibi, kadîr ve kıymeti bilinmemiş Türk âlimleri hakkında, bu âna kadar meçhul kalan aydınlatıcı kaynaklar bulunmakta, tarihçe mâlûm, eski Anadolu kavimlerinin yekdiğeri arasındaki münasebetlere dair yepyeni te-lâkkiler meydana çıkmaktadır.»

Profesör Anadolunun tarihi hakkındaki sözleriyle, burada yaşayan insanların tarihin muhtelif devirlerinde muhtelif diller konuşmalarına, muhtelif kapunlara tâbi olmalarına, birbirine düşmanlık etmiş bulunmalarına rağmen hep aynı insanlar olduğunu anlatmıştır. Bu arada «Bugünkü Türkler vak-tiler kavimlere birer ad veren tarihin doğuşunda Eti adını taşıdıkları gibi bir kaç yıl sonra da Selçuk, Osmanlı, ve nihayet Türk ismile anılmışlardır» demiştir.

Profesörün nutkunun çok mühim olan son parçasını aynen alıyoruz:

«Bütün bu noktalar üzerinde bizi aydın-

latmak, bütün bu vakalar hakkındaki bilgimizi arttırmak, bin yıllarla asırlar, kavimlerle medeniyet safhaları arasındaki sarsılı ilişkileri tesbit edilecek, Türk Tarih Kurumuna düşen vazifedir.

O, bu işe, cümleten kaydetmekliğimiz ve gene ömleten alkışlamamız lâzım gelen bir gevrek ile hazırlanmaktadır. Zira, Türk tarihi, hey'eti mecmuası bakımından, bizim de tarihimizdir. Bu cihet asla şüphe götürmez. Önasyanın -ki ben bu tabir ile, bir orta ve batı Asyaya bütün bir Avrupayı kastediyorum- dünyanın ilk devirlerine irca olunması lâzım gelen beşerî vahdeti göttükçe daha güzel isbat edilmiş olacaktır.

Geçen gün Bükreş Antropoloji ve arkeoloji kongresinde Türk Tarih Kurumuna ve bu kongreye hız verenlerden biri olan Bayan Afet, Kurumun Anadoluda son yaptığı kazılardan bazı neticeleri gösterdi. Orada hazır bulunan ve şimdiki burada rastladığımız meslekdaşlar, Bayan Afetin, o gün bize, Türk tarihinin bir faslını ibraz etmekte nasıl bir muvaffakiyet kazanmış olduklarını söylersem beni tekzip etmeyeceklerdir.

Öyle ki, ikinci seksiyonun ittifakî ara ile itihaz edilerek kongre tarafından da tasvip edilen bir karar ile, Anadoludaki araştırmaların daha da hızlandırılması talep edilmiştir.

Böylece, Türk Tarih Kurumu, daha şimdiden bize çok güzel ümidler vermiş bulunuyor. Biz, kendisinden, yalnız mensup olduğu yurdu değil, fakat siyasal olsun, dîni olsun, sosyal veya artistik olsun, hepimizi ilgilileyen evrensel tarih ve hattâ bu tarihten neget edecek filozofiyi zenginleştirerek mahsuller beklemekteyiz. Biz, ne ve kim olduğumuzu bildirdikten sonra, bizim istikbale doğru yol almamız da yardım etmelidir.

Profesör, bütün cenebi âlimler namına Atatürk'e saygılarını arzettikten sonra bu kongreden umumî tarih için mühim neticeler elde edileceğini ve bundan böyle medeniyet dünyasında ön safa geçmiş olan Türkiye'nin, ummun da menfaatine uygun olarak, bu mevkiinde kat'iyen ayrılmaması lâzım geldiğini söylemiştir.

Bayan Afetin nutku

Bundan sonra Türk Tarih Kurumu Asbaşkanı Bayan Afet kürsüye gelerek beş yıllık arkeolojik çalışmalar hakkında şu çok değerli nutku söylemiştir:

TÜRK TARİH KURUMUNUN ARKEOLOJİ FAALİYETİ

1932 Temmuzunda Türk Tarih Kurumunun birinci millî kongresinin toplandığı tarihtir.

1937 İkinci kongremiz meselesine başlarken Kurumumuzun beş yıllık ilmi çalışma faaliyetinden hafirlerimizi hey'etimize bildirmek istiyorum.

Millî tarihimizin beşerî kültür tarihine geniş ve derin alakası Kurumumuzca büyük ve çok işlerin başarılması lüzumunu gösteriyordu. O Türk tarihi ki kültür analığını üzerinde taşıyor.

Türk Tarih Kurumunun büyük Türk dil kuruluştan beri, Türk Tarih ufkunu, beşerî tarihinin geniş ölçüsü içindedir. Halini en büyük çalışma bizi içinde hazırlayan Türk milleti, istikbale en yüksek emniyetle bakıyor. Çünkü o aynı zamanda mazinin kuvvetli temelleri üzerinde yükselmektedir. İşte bizim üzerimize aldığımız vazifeler, bu temelin sağlam malzemesini dünya ilim âleminde tanıtmaktır. Bu kutlu ödev su esaslardan ilhamını ve planını alır: Türk ırkı beyaz ve brakişeldir. Bugünkü yurdumuzun sahipleri en eski kültür kurucularının aynı ırkı vasıflarını taşıyan çocuklarıdır. Bu ırk beşerî kültür izlerinin tanıklığına göre Orta Asyadadır. Onun, kültür meşalesi yayıldığı sahalar dünyanın medeniyete kavuşabilen yerleridir. Ön Asya Ak-

deniz havzası bu medeniyete mihrak olmuştur. Avrupa, Pasifikten geçerek eski Amerika kültürü hep aynı kökten kuvvet ve filiz almıştır. İşte bu geniş ölçü neolitik ve Maden devirlerinin medeniyet gerçeğesidir. Bu esaslar, ilk kongremizin tez izahında ve mü nakaşalarında tesbit edilen hakikatlerdir. Türk Tarih Kurumu beş yıldır bunları teyit etmek için çalışmaktadır. Türk tarihi -nin ana hatlarını yazmak ve cihan kültürü içindeki yerini vermek Kurumumuzun kuruluş gayesidir.

Biliyor ve anlıyoruz ki o tarihin vücade gelmesi yalnız millî sınırlarımız içindeki çalışmalarla değil, beynelmîl ilim âleminin çalışma birliği ile meydana gelecektir. Çünkü Türk tarihi şümüllü ve kültür tarihinde önemli yeri olan bir mevcudiyettir. İşte bunun içindir ki, millî kongremizde misafir bilgilerini saygı ile aramızda buluyoruz. Kurumumuzun bütün işleri umumî kâtibimiz tarafından sizlere bildirilecektir. İkmektep orta ve lise tarih kitaplarımız öğretmen arkadaşlarımızın tedris programları içindedir. Diğer bütün neşriyatımız, bu kongre münasebetiyle de yüksek tetkikiniz önündedir. Tarih Sergimizin bir kısmında Ankara, İstanbul Müzelerinde Türk Tarih Kurumunun hafirlerinden çıkan eserler ve onların ilmi raporlarının teferrüatı basılmış olarak huzurunuzda sunulmaktadır. Hafir hey'etlerimizin direktörleri kendi idarelerine tevdi edilmiş olan işler hakkında seksiyonlarda izahat ve raporlar. Ancak burada size, bütün bu hafirlerimizin umumî lehvasını çizmek ve umumî neticelerini vermek için almış bulunuyorum. Bunlar hakkında Bükreşte toplanan «Anthropologie, Archéologie Préhis-torique» kongresinde izahat vermiştim. Her yoldan ve her vasıta ile Türk tarihine malzeme toplamak tarihî hedefimizdir. Hafriyat yapmak bunun başında geliyor. Esasen Türkiye, tarihi eserlerinin zenginliği ve çokluğu ile, dünyanın en önde gelen memleketlerinden biridir.

Türkiye toprakları bu zengin ve çeşitli eserleri koynunda ve üstünde saklamıştır. Tarihin her devir kültürü onun için yabancısı değildir. Türk ırkının bu ülkeye sahip oluğu ise, tarihin en eski devrinden başlar. Proto - Eti ve Eti bu sahıplığın başında gelir. Ondan sonraki göç dalgaları, Türkiye topraklarına aynı ırktan olan Türk kardeşlerini getirmiştir. Bu yurdun muhtelif tarih devirlerinde, siyasî varlığında değişiklik ve adında başkâlık görülmüştür. Fakat ırkî vasfı hep Türk cehvlerini muhafaza etmiştir. Bu sözlerimin müeyyidesi ikidir. Bir topkalar altında binlerce yılın sakladığı ced iskeletleri, diğeri, bugün yaşayan ve bu yurda hakikî sahip olan Türk milleti: Bizler... Bunu görmek anlamak bizim için en kolay bir işdir. Fakat ilim âleminde tanıtmak ta ayrıca bir borçtur.

İşte onun içindir ki, Türkiye Cumhuriyeti hükümetinden bütün memleketle bir antropometrik anket yapılmasını rica ettim. Bu iş üzerinde çalışan hey'etler bize en kat'î ilim vesikaları vereceklerdir. Arkeolojik araştırmalar, bizim ülkemizde en zengin ve verimli sahayı bulmuştur. Şimdiki kadar muhtelif ilim hey'etleri bu tarih böl-gelerinde araştırmalar ve hafirlerde bulunmuşlardır. Bu hususta Osmanlı İmparatorluğu devrinde yeni ilmi metodlardan istifade ederek Türk hey'etlerinin çalışması pek mahdud olmuştur. Türkiye Cumhuriyetinin her sahada ilerlediği tarih ve arkeolojiye de büyük bir pay ayırmıştır. Hafriyat işle-rinde çalışmalarımız henüz çok yenidir. Fakat alınan neticeler beşeriyet kültür tarihini için çok değerli ve şümüllüdür. Muhtelif yerlerde yapılan hafirlerimiz, Türkiye tarihinin hemen her devri için bize belgeler vermiştir. Bunların kısaca neticelerini bildir -meden önce hafir yerlerimiz, yapıldıkları tarih sırasına göre söyleyelim:

1 — Ahlatlıbel, 1933. Türk Tarih Kurumunun teklifi üzerine, Dr. H. Z. Koşay, Maarif Vekâletinden aldığı emirle, Ankaraya 16 km. mesafede bulunan Ahlatlıbelde hafriyat yapıldı. Orada bakır devrine ait bir müstahkem yer harabesi bulup meydana çıkarıldı. Bu devir üzerinde Eti devrinin de bazı eserlerine tesadüf edildi. Bu hafriyatın en mühim neticesi II inci Turova medeniyetle Orta Anadolunun Bakır Devrinin muasır oluşudur.

2 — Karalar, 1933. Aynı yıl gene Maarif Vekâletinin emriyle, arkeolog R. O. Arık Ankaraya 60 km. mesafede olan Karalarda hafriyat yapılarak Galat Devrine ait müstahkem bir şehir meydana çıkarıldı.

3 — Göllüdağ, 1934. Maarif Vekâleti 1934 te Göllüdağda Posteti ve Frikya Devrine ait müstahkem bir şehir, R. O. Arık'ın çalışmalarıyla meydana çıkarıldı.

4 — Alaca - Höyük, 1935 - 37. Türk Tarih Kurumu 1935 yılında Eti İmparatorluk merkezi olan Hatusas civarındaki Alaca - Höyükte hafriyat yapılmasını Dr. H. Z. Koşaya tevdi etti. Üç yıldır buna devam ediliyor.

5 — Trakya Höyükleri, 1936 - 37. yıllarında bine yakın tahmin edilen Trakya höyüklerinden 500 ünü tesbit ettirerek, Alpullu Höyükte, Sinanlıda, Hasköy Höyüğünde, Lü-lüburgaz Höyüğünde kazılar yapılmasını Dr. Arif Manseli verdi.

6 — Ankara Kalesi, 1937. yılında Ankara Kalesinde yapılan sondajları R. O. Arık idare etti.

7 — Çankırıkapı, 1937. aynı arkeolog Ankaranın Çankırıkapı Höyüğünde hafirler yaptı.

8 — Etiyokuşu, 1937. İkbalharında Ankara Tarih Fakültesi talebelerinin, Ankaraya 5 km. uzaklıkta Çubuksuyu vadisinde, Etiyo - kusu mevkiinde eski devirlere ait çanak çöm (Devamı 11 inci sayfada)

Tarih Kongresi dün açıldı

(Baştarafı 10 uncu sayfa)

lek kırıntıları bulduklarını Türk Tarih Kurumu haber aldı. Burada hafriyat yapılmaması Prof. Dr. Kansuya havale edildi.

9 — Pazarlı, 1937. Alaca - Höyük civarında Pazarlı mevkilinde, Alaca - Höyük heyetimi tarafından yapılan araştırmalar, yeni bir istasyonu arkeoloji haritasına ilâve etti.

10 — Bu civarda Kuştepe'den tarihten evvel ait keramiklere tesadüf edildi. Burada kazılar yapılmaz.

11 — İzmir Namazgâh hafriyatına madde-ten yardımı bulunduk.

12 — İstanbul, 1937. Sarayburnunda araştırmalar yapılmaması, Müzeler Müdürü Bay Azizden rica ettik. Buna İstanbul Üniversitesi ve Müzeler idaresinin iştirakle devam edilmektedir.

Bunlardan başka memleketimizin muhtelif yerlerindeki tarihi araştırmalarla ve tarihi eserlerin muhafazasında Türk Tarih Kurumu alâkadardır.

Kronolojiye göre, bu yeni bulunan tarih belgelerini tetkik edecek olursak, bize şu neticeleri verirler:

Anadoluda Paleolitik Devir âletleri şimdiki kadar çok az yerde tespit edilebilmiştir. Prof. Pittard'ın Adıyamandaki keşfi bunların en mühimlidir. 1936 yılı sonbaharında Bayan Muine Atasayan (Ankara Tarih Fakültesi Antropoloji asistanı) Eti devri mabedi olmakla maruf Gâvurkaale (Ankara civarı) Paleolitik bir silex buldu. Bunu, fakülte profesörünün buluşları takip etti.

Bundan sonra, Etiyokuşa hafriyatımızda 3,10 metreden aşağıda gravye içinde paleolitik âletler bulunmuştur. Bunlar 30 dan fazla.

Türkiye toprakları şimdiki kadarki araştırmalarda tam neolitik ve neolitik - tique istasyonu vermemiştir. Cilalı taş âletler madenle beraber bulunmaktadırlar. Ancak bizim araştırmalarımızda neolitikte tipte keramikler en alt tabakalarda tesadüf edilmektedir. Bu tahmin ve benzetişe göre aynı cins keramikler Alaca - Höyükte, Kuştepe'de, Pazarlı İninde, Alpullu Höyüğünde bulunmaktadırlar. Alpulluda bulunan keramiklerin temsil ettiği kültür şimal memleketleri kültürü ile rabıtalı göstermektedir. Bilhassa Macaristanda Toszegte bulunmuş olan ve neolitikte devrin sonuna, yahut tüpe devrinin başlangıcına ait olduğu anlaşılan keramikler Alpullu Prehistorik keramiklerine güzel analogiler teşkil etmektedirler. Tuna memleketleri ve cenubi Rusya keramiklerini dahi nazarı itibara almak icap eder. Herhalde cenubi Rusya'dan büyük bir dalğın Tuna memleketlerini istila ettiği ve buradan da Trakya'ya indiği anlaşılıyor.

Kalkolitik çağ bizim kazılarımızda zengin olarak bulunmuştur. Alaca Höyüğün 9 uncu mimari katı 10 m. derinlikte Kalkolitik çağdır. Alaca - Höyük İstiratigrafisinin de en eski kültür çağı olan bu tabakada 6 ikamet edilmiş kat tespit edilmiştir. Bulunan eserler Turova ve Alışarın çanak, çömlek, taş, kemik çeşitlerine benzemektedir. Tedfin tarzı da aynıdır; toprağa açılan çukur taşlarla sanduka haline konmuş ve ölü dizleri büyük yatırılmıştır. Bu kültür çağı en az milattan önce dördüncü bin yılın ortalarına ulaşmaktadır.

Pazarlı hafriyatı da Kalkolitik devri tenvir edecek eserler vermiştir. Bilhassa Pazarlı'da dar boğazın yanındaki kaya oyuklarının bulunduğu dik meyilli sahada Frıkyaya sarayı kaplamaları aranırken bu eserler tesadüfen bulunmuştur. Mağara içinde de bu çanaklardan vardır. Hafriyatın bu sahada devamı daha pek çok eserler vereceğini ümit ettiriyor.

Bakır çağı — Alışar ve Ahlatlıbele kıyasla (M. E. 3500 - 3000) bakır çağı adını verdığımız Höyükteki üçüncü kültür çağının dört metrekil kalınlığı, dört mimari katı ihtiva ve Alaca - Höyüğün en mühim katını teşkil etmektedir. Alaca - Höyük bu devrin bir «Résidence royale» krallara mahsus ikametgâhidir. Ahlatlıbele, derebeylere mahsus müstahkem mevki «La Place fortifiée seigneuriale», Etiyokuşa ise bir köydür. (Un village). Alışar da bu devrin bir şehridir.

Höyükte, büyük ve zengin mezarlar üç yıldır devam eden hafriyatımızda hep bu çağda bulunmaktadırlar. Dördüncü mimari katın sonra yer yer 75 cm. den 1 metreye kadar kalınlık arzeden sümüllü bir yangın tabakası gelmektedir. Bu tabaka Eti katı ile Proto - Etilere ait olması muhtemel bakır devri katını bariz surette ayırıyor. 5 inci mimari kat bu suretle büyük bir yangın geçirilmiş ve kalın bir kül tabakası parlak bir maziyi örtmüş ve unutturmuştur.

5 inci ve 6 inci mimari katlarda üç yıllık hafriyat sahaları bize dokuz tane zengin eşya ile iskelet ve hayvan kemiklerini ihtiva eden mezarlıklar vermiştir.

Eşyalar keramik, bakır, gümüş, altından ve elektrondur. Deri, kumaş ve ağaç işleri de görülüyor.

Bakır çağının bu zengin mezarlığı Anadolu'da 6000 yıllık, tipki Mezopotamya ve Mısırda olduğu gibi, çok yüksek bir medeniyetin varlığına tanıklık etmektedir.

Bu devrin bulunan eşyaları üzerinde mukayeseli bir etüd bizi geniş bir sahaya ulaştırır. Ürdüki kral mezarları Kich, Mari, Turova II., Predinastik Mısır kültür benzerliği, çerçevesi müşterek olan bir merkeze işaret etmektedir. Bu analoji bize müşterek olan merkezin direksiyonunu gösteriyor. Bu da bulunanların cinsine nazaran- ancak Orta Asya olabilir.

Eti çağı — Eti devri Anadolu tarihi için büyüklük ve haşmetle doludur. O devrin yapıları, mabedleri, heykelleri hep büyüklüğün muhteşem timsalleridir. Alaca Höyükte, toprak altındaki eserlerini vermeden önce bu kıymetlerin bekçisi Sfenksler ve onları

da bekleyen aslanlar, asırların tahribatı üstünde kalmışlardır. Aslan vücutlu, kadın yüzü bu iki Sfenksin kuvvet ve güzellik ifade eden durumu ve esrarlı bakışı ile Eti İmparatorluk devrinin son asırlarını tarihlendiriyor. Höyüğün, 3,25 metre derinliğinden 5,80 e kadar olan kültür katında 4 mimari tabaka vardır. Bu Eti devrinin en karakteristik kıyımlarını ihtiva etmektedir. Eti tabakasına girer girmez Höyüğün büyük bir merkez olduğu tanıklık eden büyük yapılar ve zengin eserler kendini göstermektedir.

Bu seneki hafriyat sahaları Sfenksli kapı hizasında olan sahada olmuştur. Eti mabedi temelleri bu kapı seviyesinde bulunmuştur. Devir itibarile Sfenksli kapıdan daha eskidir. Bu kapı nâtemam kalan kabartmalarla, anlaşılan büyük mabedin hatırı için yapılmıştır. Duvarların üstüne eklenişine göre mabedin kendisi de bir kaç devir geçirmiştir. Hafriyatın bugüne kadar açılabilen kısmına nazaran dahi bu mabed malûm Eti mabedlerinin en büyüklerindedir. Bu suretle Höyüğün Eti devrinin dini merkezlerinden biri olduğuna şüphe yoktur. Höyüğün garp tarafında, Eti katlarında hususî binaların temelleri bulunmuştur. Bunlar küçük taşlarla yapılmıştır. Büyük mabedlere sarfoların itina ile yapılar da yoktur. Yalnız bu binalarda çıkan eserler çok büyük değerlidir. Rythonlar, bronz levha üzerinde kanatlı güneş tutan devler görüyor. Güneşin de üstünde kral işareti addedilen yıldız vardır.

Bütün bunlar Eti devri tarihini aydınlatan çok değerli vesikalardır.

Yeni istasyonu olan Pazarlı mevkilinde dahi Eti çağı tespit edilmiştir. Ancak bunlar Alaca Höyükteki kadar zengin değildir. Yalnız Eti çağının kuş gagası biçimli emzikli kaplarıyla, kenarı kırmızı kiremitleri bulunmuştur.

Frıkyaya çağı — Etilerden sonra, Anadolu Frıkyaya çağı yaşar. Bu devir, bildiğimiz gibi M. E. XII inci asırdan VIII e kadar devam eder.

Alaca - Höyük Frıkyaya devri için büyük bir merkez değildir. Büyük mabed bu devirde tahrip edilmiş ve yağma görmüştür. Onun üzerinde, mabed avlusunda küçük küçük evler yapılmıştır. Frıkyaya devrinin en zengin hafriyat sahaları Pazarlı mevkilidir. Burası arkeoloji âlemine tanıtılacak kütür katı, Frıkyaya devrinin en muhteşem ve vâsi miklyasta iskan edilmiş olan bu müstahkem yeridir. Eti İmparatorluğunu yıkan haklardan kılınca güvenen başbuğlar vâsi bir ülkeyi idare ederken Stratejik bakımdan mühim buldukları bu yerlere, çok ince bir zevkle sarayları ve kalelerini kurmuşlardır.

Sarayın iç ve belki de yer yer dış kısmı, tuğla üzerine boyalı olarak hazırlanmış kabartmaları havi kaplamalarla süslenmiştir. Bir kaplamanın üzerindeki kuş başı ve mihrveri sorguçlu askeri gözönüne getirirsek, aynı eserin Yunanistanda Mikende bir vazoy üzerinde bulunan askerlerin tıpkı tipusuna aynı olduğunu tesbitte güçlük çekmeyiz. Bunlar arasında kültür münasebeti aşıkardır.

Türkiyenin bundan sonraki tarih devirleri için hafir yerlerimiz çok zengin değildir. Alaca - Höyük, Helenistik, Roma, Bizans, Selçuk, Osmanlı devirlerinde küçük köy olduğuna tanıklık eden eserler vermiştir. Pazarlıda bulunan keramiklerden başka sikeller Greko - Roman devrini tayin ediyor.

Trakya, Osmanlı devrinin, en muhteşem âbidelerinin ve o devre hâs olan eserlerin toplandığı bir yerdir.

Sellimiye camii, insan kudretinin ve mîmarlık sanatının göklere doğru yükselen bir büyüklük timsalidir. Daha eski devirlerin Trakları ise bugüne kadar intikal eden âbidelerinin toprak yığınları tesbit etmişlerdir. Yüzerce tûmülüs tarihin bir sırrı olarak kapalıdır.

Tarih Kurumunun açtığı 5 höyükten, Alpullu höyüğünün alt tabakası prehistorik çanaklar verdi. Diğerlerinde m. s. II inci ve III üncü asra ait olduklarına dair belgeler bulundu. Bu yıl kazılan Umurca höyüklerinden biri, iki mezar içinde bir çok malzeme verdi. Bu keşif milâdın ikinci asrında zengin Trak kadınlarının ne gibi ev eşyasına malik oldukları ve ne suretle gömüldüğü hakkında bizi tenvir etmektedir.

Bayanlar, Baylar, Ankara, yeni Türkiyenin hükümet merkezi olurken, onun eski devir tarihinin de yeni ufukları açıldı. Civarındaki arkeolojik araştırmalar şimdiki kadar bilinmeyen istasyonlar meydana getirdi.

Yeni devrin, yükseliş için atılan temellerinde, her kazma eskinin izlerini buldu. Bunlardan Ahlatlıbele, bakır devrinin; tûmülüsler, Frıkyaya, Gazi fidanlığında bulunanlar Post Eti devrine intikal gösteren vesikalardır.

1937 te Ankara Kalesinde karışık bir tabakada cilalı taş bir balta ele geçmiştir. Esasen Ankara kalesi bugünkü halile Bizans, Selçuk, Osmanlı devirlerine şehadet eden duvarlarla en hâkim tepe üzerinde asırların ihtişamını yeni nesillere nakleder. Yapılan sondajlarda, daha eski devirlerin yapı izleri bulunamadı. Ankara şehrinin kale dışı yayılma çevresinde, Çankırıkapı höyüğü, hafriyat için en önde gelen yerlerdendir. Burası kaleden daha eski bir iskan çağını gösteriyor.

1937 de çalışmalar şu neticeleri vermiştir:

Post - Eti keramikleri, Miniyen tipini andıran keramikler, Bu suretle Türk Tarih Kurumu, Ankara'nın Çankırıkapıda Post - Eti çağındanberi iskan edilmiş olan yerini ortaya çıkarmış ve Miniyen denilen mühim keramik çeşitlerinin menşei hakkında yeni tetkikleri icap ettirecek aydınlıklara varmıştır.

Bu umumî çizgilerle anlatmağa çalıştığımız arkeolojik faaliyetimiz, ümid ederim ki size yeni buluşlarımızın ehemmiyetini teberrüz ettirmiştir.

Ümidimiz odur ki, bu buluşlarımızdaki etüdlere ve diğer yerlerde bulunanlarla olan mukayeseleri, umumî cihan kültür tarihini yadınlatmakta en büyük rolü oynayacaktır. Bundan sonraki çalışmalarımızda daha geniş neticeler alacağımıza kanaatimiz tamdır ve büyüktür.

Bu ikinci kongremizde, Türk Tarih Kurumunun hafir neticelerini yüksek huzuru - nuza sunmuş olmakla bahtiyarız.

Kurumun ilmi faaliyeti

Bundan sonra Genel Sekreter Muzaffer Göker kurumun ilmi faaliyeti hakkında izahat verdi.

Gençliğe beşeri düşmanlıkları kaldırarak şekilde terbiye vermek ve hakiki Türk tarihini tanıtmak maksadile mektep kitapları yapıldığını, Türk tarihinin ana hatları hakkında bir eser hazırlanmakta olduğunu; beş mühim ve tarihi eserin basıldığını, on iki büyük ve muhtelif dillerdeki eserlerin tercüme edildiğini, bazılarının basılmakta olduğunu, Piri Reis'in Amerika haritası ile (Bahriye) adlı kitabının faksimile olarak neşredildiğini, İbni Sina hakkında büyük eserin basıldığını; Türk ve dünya tarihine ait araştırmalar için (Belleten) in neşrolunduğunu; yurd dışarısında kongrelere iştirak, tezler yapmak suretile faaliyette bulunulduğunu; bir çok yerlerde hafriyat yapılarak eserler meydana çıkarıldığını, yirmi bin kitaph bir kütüphane kurulduğunu ve daha bir çok işler görüldüğünü anlatmıştır.

Muzaffer Göker Türk Tarih Kurumuna rehberlik ve yardımlarından dolayı Millet Meclisine, Genel Kurmay Başkanlığına, Başbakanına, Kültür Bakanlığına teşekkür ettikten sonra lûtfen kongre âzaları arasında bulunmak suretile lûtf ve mesailerini teşvik eden Ulu Önder Atatürk'e en derin saygılarını sunarak sözünü bitirmiştir.

Gelen telgraflar

Bundan sonra kongreyi tebrik ve muvaffakiyet temennisi için yurd dışarısından ve içinden gelen telgraflardan bazıları okundu.

Beynelmül tarih ilim komite başkanı Temperley imzasile gelen telgraf şudur:

Sayın Profesör: İstanbulda toplanacak Türk Tarih kongresine davetli bulunduğumuzu haber aldım.

Burada relis bulunduğum beynelmül ilimler komitesinin âzaları bulunan 40 millet namına Türk Tarih kongresi hey'eti tertibiye âzalarını tebrik ederek muvaffakiyetler ve kongre davetilerine de en samimi selâmlarımızı sunmamıza dilerim sayın profesör.

Bundan sonra İtalyan Enter Üniversitesi Enstitüsünün telgrafi okunmuştur:

Yurd içinden gelen telgraflardan da bir kaç okunduktan sonra cümlesine münasib cevaplar verilmesi kabul olunmuş, kongreye yarım saat on dörtte tekrar toplanmak üzere saat 4,50 de nihayet verilmiştir.

Kongre 26 eylül cumartesi gününe kadar devam edecektir.

Abideye çelenk

Toplantıdan sonra kongre azası ve ecnebi profesörler Taksim Cumhuriyet meydanına gitmişlerdir. Burada bando İstiklâl marşını çalmış ve üzerinde: (İkinci Türk tarih kongresi) yazılı bulunan çelenk Cumhuriyet âbidesine konulmuştur.

Sergi nasıl açıldı?

Dolmabahçe sarayının büyük merasim salonunda vücuda getirilen sergi, saat 10 da Atatürkün huzuruna açılmıştır. Evvelâ, mızıkâ İstiklâl marşını çalmış ve bunu müteakib sergi açılarak gezilmiştir. Sergiyi Atatürk, büyük bir alâka ile tetkik etmiş, muhtelif noktalar hakkında izahat almıştır. Serginin açılışında Türk ve ecnebi profesörler, generaller, mebuslar ve mümtaz simalar da hazır bulunmuşlardır.

Resim ve heykel müzesi de açıldı. Atatürkün teşbis ve müsaadesile Türk güzel sanatlarının inkişafı için Dolmabahçe sarayının eski veliahtlık dairesinde daimi olmak üzere tesis edilen ve Güzel Sanatlar Akademisine vücuda getirilen resim ve heykel müzesi de dün saat 11 de Atatürkün huzuruna açılmıştır.

Sergide Türk ressamlığının ve heykeltraşlığının başlangıcından bugüne kadar yapılanlardan seçme eserler mev-

Sergi müekemmeldir!

(Baş tarafı 9 uncu sahifede)

muharririn kaleminden okuyabiliyoruz.

(En mufassal Hun efsanesi), Cüveyni tarihi de var. Yavuzun önünde mağlûb olarak Mısır kapılarını açmağa mecbur olan Mısır hükümdarı Kaytabayın kılıcı, bayrak, o zamana aid pek dikkate şayan işlemeli bir kilit, bir muharib mankeni, sadaklar, tolgalar, kıyafetler ve secadeler de teşhir ediliyor. Barbaros Hayreddini Türk ressamı Nigârî tarafından yapılan ve karanfil koklarken gösteren resimle bu büyük Türk amiralinin hakiki şahsiyeti bir defa daha teyid edilmiş buluyoruz.

İnebahtı şehir ve kalesine aid plân, hele Piri reis'in Amerika haritasının bir parçası pek mühimdir. (Kanunnamei Âli Osman) in bir nüshası da var. Eski şairlerimize aid çok güzel işlenmiş olan divanların zarif ve renk renk işlemeleri karşısında hayranlık duymamak mümkün değildir. Bunların renk ve yaldızla-

Okalıptüs Ağacı

(Baş tarafı 7 inci sahifede)

ları ince, uzun ve elâstiki olduğundan söğüt gibi sepetçiliğe de yarar. Elhasıl okalıptüs ağacı yetişebildiği muhitler için ağaçların en kıymetlisi ve faydalısıdır denebilir.

Okalıptüs (Eucalyptus) ün yurdumuzda yetiştirilmesine ve bilhassa çoğaltılmasına karar verilmiş olması büyük bir memnuniyetle karşılanmalıdır. Gerçi şimdiki kadar Antalya, Aydın, İzmir, Adana gibi sıcak iklimlerimizde onu yetiştirmek ve yaymak isteyenler bulun-

duysa da bu arzu bir türlü genişleyememiştir. İşe hususî bir programla girişmek ve sonuna kadar o çerçeve içinde çalışmak lâzım geldiği anlaşılıyor. Bir zamanlar Aydın taraflarında sırf okalıptüs yetiştiren bir fidanlıklar kurulduğunu da öğrenmiştik. Fakat bu fidanlıkların sonrasından haber alamadık. Her halde pek çok olan çeşitlerinden bilhassa soğuğa dayanıklı olanlarını seçerek okalıptüs memlekete maletmekte fayda vardır. Almanların, soğuğa dayanan bir okalıptüs çeşidini, o soğuk memleketlerinde yetiştirmeye muvaffak oldukları söyleniyor.

Gelecek yazımızda, okalıptüsün çeşitlerini, nasıl yerlerde ve nasıl yetiştirileceğini anlatmak vadile şimdilik bu kadar.

Tarımınan

Ağaç ve bahçe işleri hakkındaki sorgularınıza bize yazınız, size cevap verelim. — T.

Yeni neşriyat

Pratik Torna, Freze ve Tesviyecilik Yeni çıkan bu kitap, Torna, Freze ve Tesviyeciliğe aid bütün bahisleri ihtiva etmektedir. Bu kitap sanat meraklıları için elzemdir.

Altan — Elâziz Halkevi mecmuasıdır. 29 uncu sayısını çıkmıştır.

Ufukta bir masrafla tâtiri mümkün olan bu binanın bir an evvel tâmiri çok faydalı olacaktır.

rı bütün tazeliklerle hâlâ gülümsemektedir.

Uzun Hasanın Fatih, Kanunînin birinci Fransuza'ya, sadrazam İbrahim Paşanın Şarkene, Napolyon Bonapartın Cezar Ahmed Paşaya yazdığı mektuplarla Şah Tahmasbın türkçe mektubunun ve diğer birçok tarihi mektupların asıl nüshaları da teşhir ediliyor.

Yukarıda da söylediğimiz gibi bu bir sergi değil, başlı başına bir müzedir. Türk Tarih Kurumu bunu gözlerimizin önüne koyarken aynı zamanda yeni büyük hakikatleri de şahıslandırmış oluyor.

Beş sene gibi kısa bir zamanda bu kadar mühim işler gören, ilmi otoritesini bütün dünyaya tanıtan (Türk Tarih Kurumu) nu candan tebrik ederiz. Bu (fevkalbeşer) kudreti gösterebilmenin, ancak (fevkalbeşer) kudreti haiz bir kaynak) tan yardım görmeye kabil olduğu şüphesizdir.

Kadircan Kaflı

Türk gemi kurtarma Şirketi nasıl çalışıyor

(Baş tarafı 6 ncı sahifede)

Türk gemi kurtarıcıları, batan ve oturan gemileri kurtarmada çok muvaffak olmuşlardır. 930 senesine kadar bu işleri ecnebilere mükreşeb bir şirket yapıyordu. Bu şirket, vergi de vermezdi. 930 senesinde, yüzde 45 hissesi Seyrisefaine aid olmak üzere bir limited şirket kurulmuştur. 933 de şimdiki Türk Gemi Kurtarma anonim şirketi tesis edilmiştir. Hissenin yüzde yetmiş beşi hükümetindir. Denizbank kanunu çıktıktan sonra müstakil şahsiyeti hükmiye halinde oraya bağlanacaktır.

Bu şirket tarafından, kânunusanidenberi son sekiz ay içinde Çanakkale boğazında ve Akdeniz havalisinde (son batan İtalyan vapuru hariç) karaya oturan veya batan 12 vapur kurtarılmıştır. Bu vapurların üçünden başkası, ecnebi vapurlardır. Bu yüzden serbest döviz olarak ecnebi memleketlerden mühim miktarda da kambiyo da temin edilmiştir. Bu miktarda 300,000 Türk lirasından fazladır.

Tevfik Necati Kozol

Gerede'de harap olan bir bina

Gerede (Hususî) — Kazamız askerlik şubesinin karşısında eskiden depo olarak kullanılan çok büyük ve güzel betonarme bir bina vardır. 20-25 bin lira kıymetinde olan bu bina bakımsızlık yüzünden her gün biraz daha harap olmaktadır. Bina üzerindeki kiremitler de bozulmuştur. Ufak bir masrafla tâmiri mümkün olan bu binanın bir an evvel tâmiri çok faydalı olacaktır.

Urfada ün fabrikası

Tüccardan Abamor zadeler büyük bir ün fabrikası kurmaktadır. İnşaat bitmek üzere.

ŞEFKATLİ BİR ANA

Kız evlâdına adet zamanlarında (FEMİL) kullandıran anadır. Yavrusunu bütün hayatında neşe ve sıhhat içinde yaşatır. Bütün asabi ve rahim hastahklarından korur.

FEMİL

Bütün şefkatli anaların kız evlâtlarına öğretecekleri ilk vazifedir. Gayet sıhhi, yumuşak, ufak, kullanışlı olan bu tuvalet bezlerinin kutusu eczanelerde 65 Kr.

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

6. cı keşide 11 / Birinciteşrin / 1937 dedir.

Büyük ikramiyeye: **200.000** liradır...

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (20.000 ve 50.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 Birinciteşrin 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

cuddur.

Sergide bir levha üzerinde şu yazı vardır:

«San'atsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir. — Atatürk»

Ve bu vecizenin altına şu satırlar ilâve edilmiştir:

«Yüz senelik tarihi olan Türk resmi, bugüne kadar başını sokacak bir kulübe bulamamıştı. Bugün Atatürkün evi, onun evi olmuştur.»

Fotoğraf tahlilleri

Neşe, sabır ve cesaret

Kemaliye okuyucularımızdan Ali Haydar hazretar fotoğrafının tahlilini istiyor:

Güler yüzünlük neşe ve hayata muhabbet ifade eder. Bu da, muvaffakiyet için lâzımdır.

İhtiraslı emeller peşinde dolışmamak şartile orta halli, arzularına muvaffak olmak için daha cesur ve sabur olması tavsiye olunur.

Serbestlik ve girginlik muvaffakiyeti temin eder

Keskinde Ömer imzasile soruluyor: — Muvaffak olacak mıyım?

İşlenmemiş ve durgun bir zekâ sahibine ve etrafına bir şey temin etmez. Daha serbest ve girgin olmak lâzımdır.

Sevgi, devamlı bir telkin ile elde edilebilir

İstanbuldan E. Oskay imzasile soruluyor:

— Muvaffak olacak mıyım, sevilecek miyim?

Ağır başlılığına yakışır derecede dah az şiddet göstermesi ve kızması ve her şeyi izetinesiz meselesi yapmaması lâzımdır. Devamlı surette sevebileceğini telkin edebilirse mukabelesini bekleyebilir.

Son Posta

Fotoğraf tahlili kuponu

İsim
Adres

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

Urfada hayvan sergisi

Urfada iyi arab atları yetiştir ve her tarafa sevk edilir. At besleme hevesini artırmak için her yıl bir iki defa koşu yapılır, bir iki defa da at sergisi açılır. Sonbahar at sergisinin kayıt muamelesine başlanılmıştır.

Kumbâre biri

HAYRETTİN ÇİZER

1000 yapâr.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ZİRAAT.BANKASI

Devlet Demiryolları 9 ncu İşletme Direktörlüğünden:

Muhammen bedeli 1300 lira olan 5 ton renkli üstüğü açık eksiltme usulile 7/10/937 Perşembe günü saat 15,30 da Sirkeci'de 9 uncu işletme mübayaaya komisyonunda satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 97,5 lira muvakkat teminatı ve kanunun tayin ettiği vesikalari beraber alarak aynı gün ve saatte İşletme binasındaki komisyon reisliğine gelmeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak komisyon reisliğinden verilmektedir. «6324»

Sihhat ve içtimâî Muavenet Vekâletinden:

İstanbul nehari ve Çorum leyli küçük sihhat memurları mekteplerinin Eylül ayında biteceği ilân edilmiş olan kayıt ve kabul müddetleri Birinciteşrin başına kadar uzatılmıştır. (6301)

Merzifon Amerikan

Kız Hayat Okulu Orta Derece

Geceli ve gündüzlüdür.

İlk okulu bitiren öğrencileri alır. 24 Eylül'den itibaren kayıt başlar, 27 Eylül'de ders başlar.

Dr. HAFİZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehassısı: Pazardan maada hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev telefonunu 22398 - 21044

Nihayet bu sualin cevabını verdim: Kendini kurtarmak için...

Bunun başka hiç bir sebebi yok. Mazlumun beni istemesi, imdat ister gibi bir şey... S.O.S işareti veriyor. Yardımcıya, desteğe muhtaç... Bunu kendi kendine de itiraf edemiyor ve şuuruzluk arasında izdivaca saldıyor. Bunun için elinin altında kim var? Sevim.. denize düşen yılanı sarılır. Mazlum da bana sarılıyor...

Evet,, Mazlum Gönülden kurtulmak, büyük bir tehlikeden kaçır gibi Gönülden kaçmak, uzaklaşmak istiyor... Tek başına buna muktedir olamayacak, bunu da anlıyor...

Eğer benimle evlenirse, Gönül baldızı olacak... Namusu bir erkek baldızına erkekçe iyi gözle bakmaz... Ya nında ben de varım...

Mazlum bir uçuruma yuvarlanmış, diye gitmek, beynini taşlarda parçalatmak için, uçurumun kenarındaki otlara tutunuyor: Belki kurtulurum diye...

Ben şimdi ne cevap vereceğim? Teyzemin sesi kulaklarıma geliyor: « Mazlum çok düşündü... Ama sen de düşün... O seni beğendi... Sen de onu beğen... Düşün, istediğiniz kadar düşün.»

Düşünüyorum işte, daha da düşünceğim.

Benimle evlenirse, Gönül ile aralarındaki rabita çözülecek. Bu rabita bugün kör düğüm haline geldi. Bu düğümü ne Mazlum çözebilir, ne de Gönül; Baki isedüğümü görmüyor. Çözecek, çözeceği muktadir bir tek kişi var:

o da benim... Belki bu düğümü çözdüğüm, Gönül de bana çözdürdüğü için Mazlumun kalbinde başka bir düğüm kalacak, fakat Gönülün fındıkcılığın dan, fitneciliğinden kurtulacak.

Gönülün yüzünü görünce dayanamıyor, fakat samimi olarak ondan kurtulmak istiyor, buna çalışıyor.

Ağrıya gitmesi de bu yüzden. Ablamdan uzak kalınca kendine geldi, aklını başına topladı. Avdetinde kendini kurtulmuş addediyordu. Çünkü Gönülün yüzünü, Gönülün tebessümünü, Gönülün bakışlarını hesaba katmıyor du...

Onu görünce, eski duyguları derhal canlandı ve bu duyguları uyutmağa cesaret edemedi. Halbuki o, bu duyguların öldüğüne kaniydi... Uzaklaşmak derdine deva olmamıştı, Gönülün sevgisinden kurtulamamıştı.

Ama kurtulması lâzımdı, şarttı, çünkü başka çare yoktu. Bunun için ne yapmalıydı?

Ne yapmak lâzım geldiğini de buldu. Mademki uzaklaşmak işe yaramıyordu, evlenmeliydi.

Rast gele birile de evlenemezdi, çünkü bu da işe yaramıyacak, evlendikten sonra da Gönülün peşinden koşacaktı. Elini bana attı. Bu çok iyiydi. Onu Gönülden ancak ben, Gönülün kardeşi kurtarabilirdim.

Bu, ilk tecrübe ettiği çare, daha müessir olacaktı.

Bana karşı müşfik ve muhabbetli olduğuna eminim. Beni derin bir koruma hissi ile seviyor. Bana itimadı var. (Arkası var)

RADYO

Bugünkü program

21 Eylül 937 Salı
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musiki. 12.50: Havadis. 13: Beyoğlu Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil.

Akşam neşriyatı:

İkinci Türk tarih kurultayının neşri (kurultayın müteakip toplantı gün ve saatleri her toplantı sonunda bildirilecektir). 18.30: Plâkla dans musiki, 19.30 Konferans: E-minönü Halkevi sosyal yardım şubesi namına: Doktor Şükrü Hazım (Sinirli Çocuklar), 20: Nuri Hallin iştirakile Türk musiki heyeti, 20.30: Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20.45: Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları, (Saat ayarı), 21.15: Orkestra ve orkestra refakatle Jülye tarafından şan, 22.15: Ajans ve borsa haberleri, 22.30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları.

YARINKİ PROGRAM

22 Eylül 937 Çarşamba
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musiki. 12.50: Havadis, 13.05 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

İkinci Türk tarih kurultayının neşri. Kurultayın müteakip gün ve saatleri her toplantı sonu da bildirilecektir., 18.30 Plâkla dans musiki, 19.30: Konferans; Beyoğlu Halkevi namına, 20: Bimen Şen ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları, 20.30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20.45: Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları, (Saat ayarı), 21.15: Orkestra, 22.15: Ajans ve borsa haberleri, 22.30 Türkçe şan: İnci tarafından, piyano refakatle.

İstanbul Borsası kapanış fiyatları 20-9-1937

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	628,00	628,00
Nev-York	0,7899	0,7880
Paris	23,3675	23,3425
Milano	15,	15,
Brüksel	4,6942	4,6950
Atina	87,0225	87,0225
Cenevre	3,44	3,4375
Sofya	63,6942	63,6942
Amsterdam	1,4325	1,4317
Prag	22,5915	22,5915
Viyana	4,1735	4,1735
Madrid	11,7038	11,7038
Berlin	1,9690	1,9690
Varşova	4,18	4,18
Budapeşte	3,9810	3,9810
Bükreş	107,0063	107,0063
Belgrad	34,435	34,435
Yokohama	2,7356	2,7356
Moskova	20,3375	20,3375
Stokholm	3,0884	3,0884

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu şm. % 60 peşin	00,	00,
A. Şm. % 60 vadeli	00,00	00,00
Bomonti - Nektar	00,00	00,00
Aslan çimento	10,35	10,45
Merkez bankası	90,00	90,00
İş Bankası	0,00	0,00
Telefon	9,85	—
İttihat ve Değir.	11,95	—
Şark Değirmeni	1,15	—
Terkos	0,00	0,00

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	00,00	00,00
» » I vadeli	13,40	13,175
» » II vadeli	12,65	12,90

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	00,00	00,00
» I vadeli	00,00	00,00
» II pe.	00,00	00,00
» II va.	00,00	00,00
Anadolu mü. peşin	00,00	00,00

“ Son Posta ”nın edebî tefrikası : 38

Yazan: SELÂMI İZZET

— Bunu da biliyordum da, evlenecekler diye ödüm patlıyordu... Herhalde seninle evlenmesi için de hayırlı oldu.. siz anlaşabilirsiniz...

Annem bir anda bizi evlendirdi, nikâhımızı kıydı, gerdeğe koydu. İş nerede oturacağımıza kaldı:

— Herhalde ayrı ev açmazsınız. Seni gelin diye teyzenin yanına da vermek istemem... Burâda damada yer var... Nihayet hep beraber otururuz... Gönülün yerini Mazlum tutar, bir fazla teyzem mi? Ona da bir oda buluruz... Ama teyzem keyfine buyruktur, misafirleri, davetleri vardır... Neyse kendi bilir.. hoş siz de kendiniz bilirsiniz ya... Nasil isterseniz öyle yapınız.. herhalde beni düşünmeyin.. ben sana gelirim, Gönüle giderim, benim bir başım var..

Sanki Mazlumla evlenmişim gibi konuşuyor. Teyzem düşünmeme izin verir ama, annem vermiyor.

Ben müfekkiremi topluyamıyorum... Sanki sarhoşum.. sanki yaşamıyor gibiyim... Sanki Mazlumla evlenmeği hiç aklımdan geçirmemiş benziyorum.

★

Vataşına vattim. uuvabilirsen u-

yu.. sağa dön, sola dön, gözlerime uykuyu girmiyor.

Bütün gece düşündüm diyebilirim. Düşünmekte, uzun uzun düşünmekte de haklıyım.

Neden Mazlum benimle evlenmek istiyor?

Garip şey: Heyecanım, helecenim had bir devrede, bununla beraber zihnim işliyor. İnceleyorum, neticeye varıyorum, bir türlü kimseye tamamiyle açılmıyan bir kalbin duygularını anlamağa çalışıyorum.

Pencerem açık, balkon kapısı açık. Odanın sıcaklığı ile, dışarının ılık rüzgârı birbirleriyle mücadele ediyor ve bu karşılaşmada galip gelenler kırların haşeratı oluyor. Odama sivrisinek, pervane, çekirge, kancalı, iğneli böcekler doluyor... Ben cibinliğim içinde, bütün bu haşeratın, suvarlara dolan sivrisineklerin, ampulün etrafında dönen pervanelerin, asılı duran elbiselerime yapışan çekirgelerin harekâtına bigâne kalarak kendimi düşünüyorum, Mazlumun teklifini düşünüyorum.

Mazlum neden benimle evlenmek istiyor?

Son Postanın tefrikası: 46

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum Bum

Çeviren: Ahmet Cemalettin Saraçoğlu

Bu, balta girmemiş ormanda orangotanlardan, insan bakışlı simanglardan başka hayvanlara rastgelmeyorduk. Yalnız derelerde korkunç timsahlar dış gösteriyordu.

Nihayet küçük bir köye geldik. Buradan ilerisine ırmakta seyahat ederek gitmeğe imkân ve ihtimal yoktu. «Jes sea» le birlikte boş bir yerli kulübesi bulduk. Bu kulübe kamış ve sazdan yapılmıştı. Kulübeye girdik ve tatlı bir uykuya daldık. Öğleye doğru bir takım gürültü ve hızlı hızlı konuşmalar bizi uyandırdı: Meğer «Schoenberg» ile «Reinhart» gelmişler. Zavalılar vahşi ve kesif ormanda taban tepmiş olduklarından yorgunluktan ölü gibi idiler. Hemen yanbaşımıza uzandılar ve beş dakika sonra da horlamaya başladılar.

Ertesi gün hep birlikte orman tarikile yolumuza devamla başladık. O zamana kadar müddeti hayatımda görmemiş olduğum vahşi, sarp ve korkunç bir ormandan geçiyorduk. Aman Yarabbi! Ne idi o dev cüsseli ağaçlar, bilek kalınlığındaki sarmaşıklar... Manzara vâkıâ pek lâtifli. Lâkin birbirine karışmış örümcek ağı gibi içinden çıkılmaz bir hale gelmiş bu yeşillik arasında kendine bir yol bulmak müşkülün müşkülü idi.

Şimdi artık karşılaşacağımız ilk medeni kasaba «Payacombo» olacaktı ki bu da hâlâ önümüzde yükselen «Padang» dağlarının eteğinde iptidai bir köyden başka bir şey değildi.

«Somatra» adasının bazı kısımlarında hâlâ yamyam kabileler, insan kanı içen vahşiler yaşarlar. Lâkin bereket versin ki bizim geçmekte olduğumuz kısımda insan yoktu. Buraları dünya yaradılışından beri nasılsa öyle kalmışlardı. Yalnız arasıra bizim gibi yolculuk eden yerli yolculara rastlıyorduk. Kadınların üzerinde avrat yerlerini gizliyen bir nevi bağdan başka bir şey yoktu ve bizler vahşi dediğimiz bu insanların güzel, mütenasip ve çalâk vücutlarını takdir ve hayretle seyrediyorduk.

Balta girmemiş, insan ayağı tarafından pek az yer çignenmiş olan bu ormanda hüznü orangotanlardan, gayet uzun kollu, insan bakışlı simang maymunlarından başka hayvana tesadüf etmemekle beraber pekâlâ hissediyorduk ki etrafımızda kaplanlar, parsalar, filler vardı. Hele yılanların bütün cins ve nevelerini bu vahşi ormanlarda bulmak kabildi. En sık tesadüf ettiğimiz hayvan ayak izleri yabanî domuz izleri idi. Arasıra fil ve gergedan ayak izlerine de rastlıyorduk. Bir deriyi geçmek mecburiyetinde kaldığımız zamanlar bilhassa timsahlara dikkat etmek lâzım geliyordu. Zira bu ormanların sulak yerleri timsahlarla dolu idi ve bu pis hayvanların söyleyan gözle bizi bir seyredişleri vardı ki hem gülünç, hem de korkunçtu.

Bereket versin ki bu vahşi ve balta girmemiş ormanlardaki hayvanlar yüzde doksan dokuz insandan uzak yaşarlar, kolay kolay kendilerini göstermezler. Binaenaleyh bizim asıl düşmanlarımız büyük hayvanlar değil, böcek gibi, zahifeler gibi küçük hayvanlardı. Büyük hayvanlardan korunmak kolaydı, daha doğrusu büyük hayvanlar bizlere sokulmamak nezaket ve lütfünü gösteriyorlardı. Halbuki sivrisinek gibi, sülük gibi küçük mahlûklar bize her taraftan hücum ediyorlardı.

Bilhassa yoldaşlar bu halde pek şikâyetçi idiler. Bilmem benim derim, Somatra deniz aygırının derisinden daha kalın mıdır nedir? Sivrisinekler beni pek o kadar rahatsız etmiyorlardı. Yılanlara gelince hepimizin ellerimizde değnekler ve sopalar bulunduğundan bunlardan korkmuyorduk. Çünkü onları öldürecek vasıtaya malikтик.

«Somatra» ya ada denince bunu sakın küçük bir şey zannetmeyin: «1500» kilometre uzunluğunda, «320» kilometre genişliğinde bulunan bu kocaman kara parçası baş başına bir âlem, bir ülkedir.

Yemeklerimizin esasını pirinç Hindistancevizi teşkil ediyordu. Bazan pi-

— Ben hemen Almanyaya gitmek üzere buradan hareket ediyorum. Benimle beraber kim gelmek ister?

rinç bulamadığımız zamanlar da oluyor, o vakit Hindistancevizi miktarını fazlalastırıyorduk.

Ben (Somatra) adasında yaya olarak yaptığım bu seyahati hayatımın en çetin bir devresi bir geçidi olarak sayarım. Sakın yediğimiz bu Hindistan cevizlerini kendimiz tophiyorduk zannetmeyiniz. Biz bunları rastladığımız Malezya köylülerinden satın alıyorduk.

Hindistan cevizi toplamak öyle zann ve tahmin ettiğiniz kadar kolay bir şey değildir. Bakınız Hindistan cevizi tedariki meselesini nasıl hallederdik?

Yerli bir köye vardık mı köy muhtarını kuyruksuz bir maymun veya şebegî münasip gördüğü ağaca kapar koyuverirdi. Maymunlar o kadar iyi terbiye edilmişlerdi ki yerlinin verdiği kumanda üzerine kemale ermiş, henüz yeşil, hülâsa yerli neyi emrediyorsa o nevi cevizi koparır, aşağıya indirirdi.

«Somatra»nın neresine vardıkça orada (Emden) isminin meçhul olmadığını gördüm ve bir haberin yarım vahşi insanlar arasında bile ne kadar büyük sür'atle intişar ve taammüm ettiğini görerek hayret ettim.

Yerliler «Emden»den, kendi dillerince «Kaplasetos» ismini verdikleri bir nevi peri veya şeytan gemisi olarak bahsediyorlar ve onlara sırtımı dönmünce benim de ya bizzat şeytan veya hut şeytanın pek yakını bir mahlûk

olduğumu aralarında fısıldıyorlardı.

«Padang» dağları ormanların üzerinde (900) rakımına kadar yükseliyordu. Yamaçlara tırmanmak icap edince mütevali yağmurlarla karşılaş-tık ve bu sağnaklar yolculuğumuzu büsbütün güçleştirdi. Bilhassa ben ağır vücudumla bayırları, sarp kayaklıkları nasıl tırmanıyordum? Alla bilir.

Nihayet seyahatimizin on yedinci günü (Padang) dağlarını aşmış ve (Papakomyo) şehrine yaklaşmıştık. Artık seyahatimizin en zor ve belâli kısmı hitama ermişti. Bulduğumuz yüksek noktadan sis ve duman arasında «Padang» bile hayal meyal farkediliyordu. Hazreti Musanın arzı mevdudu görünce duymuş olduğu sevincin azametini ben de takdir ediyordum. Emin olun ki bir Alman kasabasını görseydim ancak bu kadar sevinirdim.

«Payacombo» ya gelir gelmez ilk işimiz kendimize, bir kat beyaz keten elbise tedarik etmek oldu. Çünkü ormandaki yaptığımız uzun ve yorucu seyahatten sonra sırtımızdakiler lime lime olmuştu.

Bu iş bittikten sonra yerli berberlere müracaat zarureti hasıl oldu. Çünkü sakallarımız büyümüş, bıyığımız sakalımız birbirine karışmış ve ilk çağlarda yaşayan maymun-insanlara dönmüştük.

(Arkası var)

Baş ağrısı, Diş ağrısı NEURALJİ

Bütün ıstırahları teskin eder

GRİPİN

bilhassa bunlara karşı müessirdir.

iş basında, seyahatte, evde her zaman yanınızda bir kaşe

GRİPİN

Bulundurmayı unutmayınız.

Kalbi bozmaz, Mideyi ve böbrekleri yormaz.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

«Son Posta»,nın Hikâyeleri

Yarım kalan itiraf..

Yazan: Peride Celâl

Gece kumsaldayız. Suat o tarafa ötede kumlara uzanmış

Gece kumsaldayız. Suat biraz ötede kumlara uzanmış, koyu siyah gözleri dalgın, denizi seyrediyor. Dudaklarında hafif bir tebessüm var. Ona dikkatle bakıyorum. Ufak tefek, biçimli vücudu, esmer yüzü ve büyük çocuk bakışlı gözleri ile ne kadar güzel.

Suatla amca çocuklarıyız. Ondan on beş yaş büyüğüm. Bana ağabey der ve çok sevdiğini her zaman söyler. Fakat bu çok temiz, kardeşçe bir sevgidir. Halbuki ben ona âşığım ve o henüz bunu bilmiyor. Kim bilir öğrendiği zaman ne kadar şaşırarak. «Ağabey, siz öyle mi» diye gözlerini hayretle açacağını şimdiden görür gibiyim, Suat yirmi yaşına girdi, artık çocuk değil, ve ben ne olursa olsun bu gece ona içimi açmak, aşkı söylemek istiyorum.

— Ağabey neden kumları üzerinize döküyorsunuz?

Bana böyle «ağabey» diye hitap etmesi öyle sinirime dokunuyor ki, onun güzel dudaklarını parçalamak istiyorum. Avucumdaki kumları denize doğru fırlattım. Sesim içimdeki fırtınayı belli etmeyecek kadar sakin:

— Dalgınlık Suat.. Sen geçen gün bir şarkı söylüyordun, ne güzeldi, onu gene söyler misin?

— Ben bir çok şarkılar söylüyorum ağabey, hangisi, ne bileyim.

Sesimin titremesine çalışıyorum:

— Benim de pek aklımda kalmadı yavrum, yalnız itiraf edilemeyen bir aşktan bahsettiğini biliyorum.

Küçük bir kahkaha atarak yüzüme baktı:

— Yoksa âşk mısınız ağabey?

— Evet, desem ayıplıyacak mısın Suat? Birdenbire dalgınlığı. Yavaşça mırıldanıyor:

— Demek nihayet siz de!..

— Herkes gibi benim de bir kalbim var tabii.

Başını çevirip beni dikkatle süzüyor:

— Bari mes'ut musunuz?

Heyecan içindeyim, ona yaklaşıp güçlükle fısıldıyorum:

— Çok ızdırıp çektim Suat, çekiyorum da. Yalnız bu ızdırabın ondan gelmesi de ayrı bir zevk. Mes'ut musun dedin. Daha değil, çünkü ona henüz her şeyi itiraf etmedim. Mes'ut olmam ve receği cevaba bağlı.

Gülümsedi:

— Aşk çok güzel bir şey değil mi ağabey?

Cevap vermeme beklemeden sıçrayıp ayağa kalktı. Eteğindeki kumları silke-rek gülüyor:

— Aşklar hülyaları ile yalnız kalmayı çok severmişler ağabey. Sizin daha uzun müddet denize, mehtaba karşı sevgilinizi düşünceğiniz anlaşılıyor. Fakat ben hemen eve gidiyorum, yazıacak bir mektubum var.

Ne söyleyeceğimi şaşırđım. Ve o koşarak uzaklaştı.

Yalnız kalınca kumlara uzandım, ellerim yüzümden ağıyacak mıyım? Hayır bir erkeğe yakışan bu değildir. Geniş ne-

Gümüşhacıköy kaymakamlığı

İzmit (Hususi) — Mektubu Fehmi Kayar Gümüşhacıköy kaymakamlığına tayin edilmiş, yeni vazifesine hareket ettiği zaman başta vali olmak üzere kalabalık bir kafilе tarafından teşyi edilmiştir.

fesler alarak göğsümü bastıran ağırlıktan kurtulmaya çalışıyorum. Elbet bir gün ona aşkımla itiraf edeceğim.

★

Sabah tam kapıdan çıkarken onunla karşılaş-tım. Giyinmiş, sokağa çıkmak üzere olduğu belli, hayretle yüzüne baktım:

— Böyle erkenden nereye Suat? Bembeyaz dişleri esmer yüzünü ışığa boğdu. Öyle neşeli gülüyor ki..

Hemen cevap verdi:

— Postaya mektup vereceğim.

— Akşam yazacağımı söylediğin mektup galiba.

Yüzü endişeli bir hal aldı. Gözlerinde korkak bir mana var. Merak içinde kaldım. Yanına yaklaşıyorum:

— Senin böyle sabah sabah çıkmama lüzum yok Suat. Onu bana ver, postahannenin önünden geçeceğim, atıveririm.

İrkildi, sapsarı oldu ve kaçmak istedi gibi bir hareket yaptı. Garip bir heyecan içindeyim, önüne geçip, hafifçe kollarını çatarak tekrar ettim:

— Ne duruyorsun Suat? Versene mektubu, ben atarım postaya diyorum sana.

— Peki ağabey..

Sesi titriyor. Zarfı çantasından çıkarıp verdi ve yanından kaçtı.

Yolda üzerine bile bakmadan hemen zarfı yırttım, küçük bir mektup çıktı. İçinde şu iki satırcık:

«Günlerdir düşündüğüm kararı bu gece verdim, teklifini kabul ediyorum, beni ailemden istemek için artık hiç bir mâni kalmadı. Hoşuna gideceğini bildiğim için ilâve edeyim: Seni seviyorum.»

Ayağıma bir taş mı çarptı nedir, az kalsın, düşecektim. Kendimi toplar toplamaz zarfın üzerine baktım, hiç tanımadığım bir erkek ismi.

Demek dün gece o kadar acele yanımdan kaçması, bu mektubu yazmak içinmiş. Bu sabah «mektubu postaya ben götürürüm» dediğim zaman titremesinin, sararmasının manası da açık. Her halde nereye gittiğini öğrenirsem hiddete düşmemden ve onu üzerindeki adrese yollamayıp, yırtmamdan korktu.

Endişesinde haklı. Şu esnada kâğıdı küçük küçük parçalara ayırıp rüzgâra bırakmayı düşünmüyordum değilim. Fakat kendime çabuk geldim. Bu pek âdice bir hareket olur. Hem ona böyle bir fenalık yapmak nasıl elimden gelir! İçimi çekiyorum. Demek dün gece tamamlıyamadığım itirafın ebediyen öyle yarım kalması icap ediyor. Yolumun üzerindeki dükkânlardan birine girip zarf aldım. Üzerine yırtık zarftaki adresi yazarak, mektubu içine koydum, gidip postaya attım, artık işim bitti. Peki, ben evden yalnız bu mektubu postaya atmak için mi çıkmıştım? Omuzlarımı silkiyorum, adam sen de.. Sokaklarda bir serseri gibi ne kadar gezindiğimi bilmiyorum, birdenbire kendimi akşam onunla oturduğumuz sahilde buldum. Kumlara uzanarak inliyorum: «Yakında Suadın düğününde bulunacağın öyle mi? Allahım başım ne kadar ağırıyor, ne kadar ağırıyor!..»

Yarınki nushamızda:

MEZARLIKTA...

Çeviren: Faik Berçmen

Son Posta'nın siyasî tefrikası : 32

Talat Paşanın son günleri

Yazan : Arif Cemil

Emerson büyük bir İngiliz düşmanı idi. Talat paşayı ziyarete gittikçe Paşa ile aralarında konuşulan mevzuların başlıcasını İngiltere teşkil ederdi

Mağlup olan tarafın cezası bir kısım arazisini kaybetmek ve tazminat vermekten başka bir şey olamazdı. Halbuki itilaf devletleri Türkiyenin tamamen mahvını ve haritadan silinmesini istediklerini ilân ediyorlardı. Şu hale nazaran Türkiye mağlup tarafta bulunduğu takdirde bir kısım arazisini kaybetmekle ve tazminat vermekle kalmıyacak, bütün Türk devleti ortadan kalkacaktı. Ermeniler bunu temin etmek için hiçbir şeyden çekinmiyorlardı. Bir devlet, böyle bir vaziyette kalırsa, dahili düşmana karşı icab eden tedbirleri almaz da ne yapar?

İngilizlerin siyaseti

Talat paşayı ziyaret eden Hüriyet mücahitleri arasında bir de İrlandalı miralay Emerson vardı. Emerson İrlandanın istiklâline hararetle çalışan bir adamdı. Her ne zaman Talat paşanın teşvikile Türkler bir protesto mitingi yaparsa, Emerson da mutlaka o mitingte hazır bulunur ve Türkler Türkiyenin, Mısırlılar Mısırın ve Hintliler Hindistanın istiklâli için nutuklar söylerlerse Emerson da İrlandanın istiklâli lehinde söz alırdı.

Tabii Emerson büyük bir İngiliz düşmanıydı. Düşman olduğu için İngilizleri çok iyi tanırdı. Talat paşayı ziyarete gittikçe paşa ile aralarında konuşulan mevzuların başlıcasını İngiltere teşkil ederdi. Talat paşa, fitri fevkalâde zekâsını mütehasıssı ağzından işittiği malûmatla keskinletmekten çok zevk aldığından Emersonun söylediklerini büyük bir alâka ile dinler, İrlandalı çok ileri gittikçe onun sözlerine itiraz eder ve İngilizlerin iyi taraflarını hatırlatarak onu iskâta çalışırdı.

Bir gün gene böyle konuşulurken Talat paşa Emersona:

— İngilizlerin her bir hali, hareketi, takip ettikleri siyasetin hakikî ruhu zor anlaşılır veyahut hiç anlaşılmaz. Bu neden ileri geliyor? diye sorunca İrlandalı şu cevabı verdi:

— İngiliz politikasının psikolojisi neden zor anlaşılır, biliyor musunuz? Onların on altıncı asırdanberi içinde yaşadıkları ruhî halet ve İngiliz oimyanın herhalde yüzde doksani tarafından bilinmez de onun için. Bu ruhî halet hiç bir zaman anlaşılamiyacaktır.

Bakınız İngilizler bugün protestan sayıldıkları halde o mezheple hiç alâkalı yok gibi bir şeydir. Anglikan kilisesi ve o kilisenin öğrettiği dinî kaideler İngiliz ihtiyaçlarından doğmuş olan bir dine aittir. Bu din münhasıran İngilizlerin siyasî maksatlarına hizmet eder. İngiliz kralı sekizinci Henri on altıncı asırda İngilterede katolikliği protestanlığa karşı hi-maye ettiği için o devrin papa'sı ona «İman'ın hâmisî» ünvanını vermişti. O zamandan bu güne kadar tam üç asır geçtiği ve İngilizler protestanlığı kabul ettiği halde sekizinci Henriden sonra gelen bütün İngiliz kralları «İman'ın hâmisî» ünvanını muhafaza etmişlerdir. İngilizlerin resmî dîni katoliklik olmadığı halde Papa tarafından verilen böyle bir ünvanı taşımakta bir mânâ var mı?

Talat paşa sordu:
— Acaba neden hâlâ o unvandan vaz geçmiyorlar?

Emerson cevap verdi:

— Haddizatında gayet ehemmiyetsiz gibi görünen bu ünvanı muhafaza etmekteki maksat, İngiliz politikası noktai nazarından elzemdir. Bütün hıristiyanlık âlemine karşı İngiliz krallarını «İman'ın hâmisî» gibi göstermek az bir şey midir, zannediyorsunuz? Dünyaya «İngilizler dindardır» dedirtmek, icabında bir çok ayıplarını örtmeğe yarar!

Çünkü dindar olanın âdil ve hakînas da olması lâzım gelir.

İngilizlerin dini İngilizce bir dindir. Başka hiç bir dine benzemez. İngiliz ahlâkının ve İngiliz din hayatının sarsılmaz hududunu böylece tayin ettikten, bir işin yapılması icap ettiği zaman İngiliz noktai nazarına göre o işin iktisadî - siyasî maksatlara hizmet edip etmeyeceği araştırılarak yapılması muvafık görüldüğünü meydana çıkardıktan sonra İngiliz politikasının ruhunu, bir dereceye kadar olsun keşfetmeğe muvaffak olabiliriz.

(Arkası var)

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Soğuk Algınlıklarına dair

Teneffüs ve hazım azalarının iltihap ve nezleleri, mütemadi hava değişimleri sebebiyle kolayca savuşmaz. Hava değişimlerinin kolayca deveran azalarımız üzerine mühim tesirleri vardır. Hararetin tezayüdü ile imbisat eden, açılarak muhite ve diğer beden aksamina hücum eden kan, soğğun zuhurinde derhal merkeze avdet edeceğinden muhtelif azamızın dahil iltihabına, hattâ kanın damarlarından dışarı çıkmasına sebebiyet verir. Hele ihtiyarlarda bu hal daha tehlikelidir. Kalbinde uzvi bir hastalık veyahut damarlarında hususî bir bozukluk bulunan kimseler buna daha ziyade müsaittirler. Bilhassa çocuklar kendilerini korumayı akıllarına bile getiremeyeceklerinden hava değişikliklerinden en mühim tesirler bunlar üzerinde görülmektedir. Her memleketin sıhhi istatistikleri tetkik edilirse umumiyetle hararet tebeddülü zamanlarında ölümler nisbetlerinin arttığı görülür.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Sarım), Alemdarda: (Abdülkadir), Beyazitte: (Cemil), Samatya-da: (Erofilos), Eminönünde: (Beşir Kemal), Eyüpte: (Arif Beşir), Fenerde: (Emilyadi), Şehremininde: (Nazım), Şehzadebaşında: (İ. Halil), Karagömrükte: (Suat), Küçükpazarda: (Necatî Ahmet), Bakırköyünde: (Hilâl).

Beyoğlu Cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Dellasuda), Galatada: (Hüseyin Hüsnü), Taksimde: (Limonciyan), Paşalıtıda: (Nargileciyan), Beşiktaşta: (Nail Halit), Sarıyerde: (Nuri).

Adalar ve Anadolu cihetindekiler:
Üsküdar: (İmrahor), Kadıköyünde: (Saadet), (Osman Hulûsi), Büyükdada: (Şinasi Ruza), Heybeliada: (Tanaş).

SON POSTA
nin
TARİHİ
TEFRİKASI
— 105 —
Yazan:
M. Rasim Özgen

Harpag, Efrasyabın kendi oğlunu öldürdüğü ve etni kendisine yedirttiği gündenberi intikam hisleri besliyordu

Sahte bir kardeşlik kaygısı göstererek, Esfahanda, ordu hazırlanmakta olduğunu görünce kendisine haber vermek için yola çıktığını. hududa yakın bir yerde de bu ordudan ileri sürülen kuvvetlerin konakladığını anlattı.

Rüstem.. Esfahandaki adamlarından böyle bir şey olduğuna dair bir haber almadığı için kardeşinin verdiği havadise inanmak istemedi; fakat onun ısrar ettiğini görünce ihtiyata riayet etmek için bir kuvvet hazırlanmasını, kendisinin göndereceği talimat dahilinde hududa sevk edilmesini emrettikten sonra, kendisi, yanına beşyüz süvari alarak Şugadın arkasında hududa doğru yürüdü.

Rüstem.. hududa yakın bir tepenin üzerine çıktığı zaman tepenin eteğindeki ovada çadırları, gölgeliklerdeki atları görünce Şugada hak verdi. Önündeki kuvveti de bin kişiden fazla tahmin etmediği için, Esfahandan gelecek olan diğer kuvvetlerden evvel temizleme karar vermişti.

Rüstem.. yanındaki seçme süvarilerine çok güveniyordu. Bu beşyüz süvari, kendi kumandası altında, bin kişiyi değil on bin kişiyi perişan edebilirdi.

Rüstem.. tereddüd etmeden tepeden aşağı inmeye başladı. Tepenin eteğine geldiği zaman karşısındaki kuvvetin de hazırlandığını gördü. Orada, düşman istikametinde atını dört nala kaldırdı. Öyle yıldırım gibi gidiyordu, ki kuyuların önüne geldiği zaman, süvarilerini yüzlerce adım geride bıraktı. Son sür'atle koşan atı, ilk kuyuların önünde birdenbire durdu. Rüstemi öyle sarsıtı, ki az daha yere yuvarlanacaktı.

Rüstem.. atının bu hassasiyetinin farkında olmadı. Gözleri, atlarına binmiş, kendisini bekler gibi duran düşmanlarına dikilmişti. Büyük bir sabırsızlıkla atını bir daha, fakat çok şiddetle mahmuzladı. At, saha kalktı; bir daha hisradadı ve birdenbire ileri atıldı.

Rüstem.. atının bu hassasiyetinin farkında olmadı. Gözleri, atlarına binmiş, kendisini bekler gibi duran düşmanlarına dikilmişti. Büyük bir sabırsızlıkla atını bir daha, fakat çok şiddetle mahmuzladı. At, saha kalktı; bir daha hisradadı ve birdenbire ileri atıldı.

Rüstem.. atının bu hassasiyetinin farkında olmadı. Gözleri, atlarına binmiş, kendisini bekler gibi duran düşmanlarına dikilmişti. Büyük bir sabırsızlıkla atını bir daha, fakat çok şiddetle mahmuzladı. At, saha kalktı; bir daha hisradadı ve birdenbire ileri atıldı.

Rüstem.. atının bu hassasiyetinin farkında olmadı. Gözleri, atlarına binmiş, kendisini bekler gibi duran düşmanlarına dikilmişti. Büyük bir sabırsızlıkla atını bir daha, fakat çok şiddetle mahmuzladı. At, saha kalktı; bir daha hisradadı ve birdenbire ileri atıldı.

Daha arkada bulunan süvariler, arkadaşlarının kuyulara yuvarlandıklarını gördükleri için atlarını durdurdular. Önlerine tuzak kurulduğuna, derebeyleri Rüstemin gaffetine kurban gittiğine kanaat getirdiler. Ve kumandayı ele alan bir süvarinin işaretile yollarını değiştirdiler. Düşmanlarının gerilerine düşecek surette harekete geçtiler.

Vezir.. Rüstemin kuyuya düşüp düşmediğini kestiremediği için ric'at istikametlerini kesmek üzere yalvarım gibi koşan süvarilere karşı koymaktan korkarak firara başladı; fakat bu kaçanların pek azı Zabulistan süvarilerinin kılıçlarından kurtulabildi. Vezir de belâsını bulmuştu.

Şugada gelince: O, tepeden aşağı inmedi. Oradan, Rüstemin kuyuya yuvarlandığını görerek sevindi; fakat vezirle süvarilerinin Zabulistan dilâverlerinin

önünde, kasırgaya tutulmuş birer yapa-rağa döndüğünü gördüğü zaman dehşetli bir korkuya kapılarak dağların içine daldı. Kaçtı.. kaçtı. Güç halle Eshabana avdet etti ve hükümdardan büyük bir mükâfat aldı.

Zabulistan süvarileri, düşmanlarını kılıçtan geçirip vezirin bıraktığı çadırların yanına geldiler. Atlarından indiler. Atlarını bağladılar. Adım adım yürüyerek kuyuları meydana çıkardılar. Arkadaşlarını en çok orta yerdeki kuyularda buldular. Onların ekserisi ölmüştü. Yalnız diğer süvarilerin üstlerine düşmüş olan yirmi kadarı yaralı, yarasz yaşıyorlardı.

Rüstem de, atı da ölmüştü. Bunların üstlerine, iki süvari ile atları düşünceler keskin demirler, daha derin bir şekilde karınlarına, başlarına ve vücudlarının diğer taraflarına batmıştı.

Rüstemin her tarafı delik deşik idi. Bu feci manzara önünde bütün süvariler hıçkırığa hıçkırığa ağladılar.

— 12 —

KURUS (Keyhüsrev) İRAN TAHTINA GEÇİYOR

Giv.. pek tedbirli ve dikkatli hareket ettiği için iki ay sonra Ekbatana muvasalat edebildi ve Keyhüsrevle, ancak on beş günden sonra görüştü.

Keyhüsrev, Givi büyük bir dikkatle

dinledi. Babası Siyaveşin ölümünden çok müteessir oldu. Give derhal cevap vermedi. Bir kaç gün düşünmeye lüzum gördü. O, evvelâ hâmisî olan, artık ihtiyarlanmış bulunan başvezir Harpagla görüştü.

Harpag.. Efrasyabın oğlunu öldürttüğü ve etni kendisine yedirdiği gündenberi ona karşı gizli bir intikam hissi besliyordu. Bir gün, bu intikamına âlet etmek için bütün ümidini Keyhüsrevle bağlamıştı. Bundan dolayı, onu, çocukluğunda, büyük bir dikkatle himaye etmiş.. saraydaki hususî adamları vasıtasile korumuştü.

Keyhüsrev.. on yedi, on sekiz yaşına geldiği zaman, Harpag, her vesileden istifade ederek, onun fikrini açmaya çalışmış.. büyük babası Efrasyabın a-nasına, babasına, kendisine yaptığı şeyleri.. büyük babasının ahlâkındaki düşkünlükleri anlatmış.. onu, hem Efrasyaba düşman, hem kendisine minnettar yetiştirmişti. Harpag.. Efrasyabın idaresinde Midya devletinin mevcudiyetini idame edemeyeceğine de inanmıştı. Devlet, onun kudretli ve dirayetli şahsiyeti ile ayakta durabiliyordu.

Harpag.. Keyhüsrevin biraz yaşlanarak tecrübe görmesini beklemişti. Maksud, bir hükümet darbesi yapmak, Keyhüsrevi Efrasyabın yerine geçirmekti.

(Arkası var)

Resim ve Heykel Müzesi bugünden itibaren Halka Açılmıştır

Güzel San'atlar Akademisi Direktörlüğünden:

Daimî Resim ve heykel müzesi ittihaz edilen Dolmabahçe Sarayı Velihaht Dairesi her gün saat 10 dan 17 ye kadar açıktır. Akaretler Tramvay durağındaki kapıdan girilir. «6350»

Not: Duhullye yoktur.

T. C. ZRAAT BANKASI İstanbul Şubesinde:

Halka Ziraat mektebile Yeşilköy Tohum Islah Enstitüsünde yaptırılacağı ilân edilen hangaların adedi üçden beşe çıkarılmış ve evsafında da değişiklik yapılmış olduğundan inşaatı almak isteyenlerin verecekleri teklif mektupları 27 Eylül 1937 pazartesi günü saat 16 ya kadar kabul edilecektir.

Yeni plân ve şartnamelerin Bankamız Müdüriyetinden istenmesi rica olunur. (6326)

Nafia Vekâletinden:

7 Birinciteşrin 937 Perşembe günü sa at 15 de Ankarada Vekâlet Malzeme eksiltme komisyonunda 6461 lira 50 kuruş muhammen bedelli 101 parça mobilyanın kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

101 parça mobilyaya aid eksiltme şartnamesi ve teferruatı parasız olarak Vekâlet Malzeme Müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 484 lira 61 kuruştur.

İsteklilerin teklif mektuplarını müteahhitlik vesikası ile birlikte 7 Birinci teşrin 937 Perşembe günü saat 14 de kadar Ankarada Nafia Vekâleti Malzeme eksiltme komisyonuna vermeleri lâzımdır. «3471» «6323»

Liseler Alım, Satım

Komisyonundan:

22/9/937 Çarşamba günü saat 15 de açık eksiltmesi yapılmak üzere Kurun, Son Posta ve Münakasa gazetelerinde ilân edilmiş olan Beykoz orta okulunun tamirine aid eksiltme 24/9/937 Cuma günü saat 15 de yapılacağı tashihi ilân olunur. «6334»

İstanbul Belediyesi İlanları

Belediye nakil vasıtalarına lüzumu olan muhtelif cins malzeme kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Bunların hepsine 14300 lira 34 kuruş bedel tahmin edilmiştir. Eksiltme 22/9/937 Çarşamba günü saat 15 de Daimî Encümeninde yapılacaktır. Listesile şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekiler 2490 No. 11 kanunda yazılı vesika ve 1072 lira 53 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubule beraber teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını yukarıda yazılı günde saat 14 de Daimî Encümenine vermelişler. Bu saatten sonra verilecek zarflar kabul olunmaz. (B.) (5984)

ÜSKUDAR AMERİKAN KIZ LİSESİ

Mektep Eylül 28 nci Salı günü açılacaktır.

Kayıt için her gün saat 9 - 12 ye kadar müracaatlar kabul edilir. Adres : Bağlarbaşı.

Telefon : 60474

İstanbul Sıhî müesseseler arttırma ve eksiltme komisyonundan:

İstanbul Leyli Tıp Talebe Yurdu talebesi için (576) adet paltonun imali açık eksiltmeye konmuştur.

1 — Eksiltme: Cağaloğlunda İstanbul sıhhat ve içtimai muavenet müdürlüğü binasındaki komisyonda 29/9/937 Çarşamba günü saat (15,30) da yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat: Bir adet paltonun imal fiatı (585) kuruştur.

3 — Muvakkat garanti: (252) lira (72) kuruştur.

4 — İstekliler nümune ve şartnameyiher gün Çemberlitaş civarında Fuatpaşa türbesi karşısında leyli Tıp Talebe Yurdu merkezinde görülebilir.

5 — İsteklilerin cari seneye ait ticaret odası vesikası, şartnamesinde yazılı vesika, (2490) sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektupları ile birlikte komisyonu gelmeleri. (6193)

MASTALIK TAN

SENİ ASSIPINE KORUR

Beşiktaş DİKİŞ YURDU

Elişleri sergisi ay sonuna kadar umuma açıktır. Biçki, dik öğrenmek isteyenler bu sergiyi görerek kayıtlı olmalıdırlar. Talebe kaydı da açıktır. 3 aylık kurs da vardır. Beşiktaş Akarellerde 87 No.

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan:

Mukaddema Üsküdar'da Atik Valide Osman paşa sokak 3 numarada oturmakta iken halen nerede oldukları belli olmayan Edvar, Serop namı diğer Herop hazinenin Üsküdar birinci sulh hukuk mahkemesinin 9/1/1937 tarihli ve 37/141 sayılı ilâmile Kadıköy'de Caferağa mahallesinde eski Bahar ve yeni Sakızağacı sokağında, eski 35 ve yeni 14 sayılı hanenin Agop ve Armatehi hisselerine Beyoğlu sulh icra dairesinde 35/456 sayılı dosyasıyla mevzu haczin feki ve sizden 2840 kuruş masarifi muhakeme ile ücreti vekâlet ve doğacak icra masrafı ile birlikte tahsil hakkında verdiği takip talebi üzerine namınıza gönderilen icra emrinin ikametgâhınızın meçhuliyeti hasebile tebliğ edilemediğinden bir ay hakkı itiraz tayini suretile tebliğatin ilânı icrasına karar verilmiştir.

İlan tarihinden itibaren işbu bir ay içinde borcu ödemeniz ve ödemezseniz tetkik merciinden veya aynı ve yahut ta iade muhakeme yolile ait olduğu muhakemeden icranın geri bırakılmasına dair bir karar getirmedikçe cebri icra yapılacağı ve yine bu müddet içinde icra iflâs kanununun 76 ncı maddesi mucibince mal beyanında bulunmanız ve bulunmaz veya hakikate muhalif beyanda bulunduğunuz takdirde hapisle tazyik olunacağımız 37/1203 sayılı icra emrinin tebliği makamına kaim olmak üzere ilânen tebliği keyfiyet olunur. (84)

Operatör Dr. A. RİZA TEZEL

Taksim - Tarlabası caddesi
Güngör apartıman No: 5

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	700	400	100
YUNANİSTAN	2310	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi İlanları

İdarece vagon ve sairenin naklinde kullanılan dubaların tamiri için inşa edilecek kazağın imaline muktazi aşağıda cins ve miktarı yazılı (5) kalem muhtelif eb'atta kereste 23/9/1937 Perşembe günü saat 15 de Haydarpaşada gar binası dahilindeki satınalma komisyonu tarafından pazarlıkla satın alınacaktır.

Muhammen bedeli 3035 lira 75 kuruş olup bu pazarlığa girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve 227 lira 68 kuruş muvakkat teminatlarla birlikte pazarlık günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (6271)

Adet	Boy M.	en S.M.	kahlılık		
			S.M.	M3	
10	Gürgen azmanı	16—17 ×	23—25 ×	23—25	10,625
50	Gürgen İzgaralık	4 × 14	— 15 ×	14—15	4,500
50	Gürgen İzgaralık	5—6 ×	15 ×	20—30	13,500
60	Gürgen veya meşe is- kara döşemeliği	6—12 ×	20 ×	20—30	43,200
10	Köpeştelik meşe eğri- si veya kara ağaç eğrisi	3—4 ×	22—25 ×	28—30	3,000
					74,825

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

- 1 — Kurumumuzun ihtiyacı olan aşağıda isimleri yazılı altı kalem eşya kapalı zarf usulile, eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — İhale 4/10/1937 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 de Yüksek Enstitü Rektörlük binası komisyon odasında yapılacaktır.
- 3 — Muhammen bedel 8555 ve muvakkat teminat 642 liradır.
- 4 — Teklif mektublarının ihale günü saat 13 e kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine vermeleri ve ihale saatinde komisyonda hazır bulunmaları.
- 5 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü Daire Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. «3346» «6139»

Cinsi	Adet	Beherinin fiatı	
		Kuruş	Lira
Yorgan çarşafı	1200	380	4560
Yatak	1200	215	2580
Yastık yüzü	1200	75	900
Yatak	225	60	180
Yüz havlusu	100	60	60
Bornuz	50	550	275
			8555

Liseler Alım, Satım

Komisyonundan:

24/9/1937 tarih cuma günü saat 15 de İstanbul Liseler Muhasebeciliğinde toplanan Komisyonda 1349 lira 97 kuruş keşif bedelli Beykoz Orta okulunun tamirâtı açık eksiltmeye konmuştur.

Mukavele, Eksiltme Bayındırlık işleri genel ve fennî şartnameleri, proje, keşif ve hülâsai hesabiyesile buna aid evrak komisyon kâtipliğinden görülüp öğrenilir.

İlk teminat 101 lira 25 kuruştur.

İsteklilerin en az bin liralık bu işe benzer iş gördüklerine dair İstanbul Nafia Müdürlüğünden almış oldukları müteahhidlik ve ticaret odasının yeni sene vesika ve teminat makbuzlarıyla birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri ilân olunur. «5865»

REKTA PATI

Basur memelerinin ANTİVİRÜS ile tedavisi

İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihaplarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde daima muvaffakiyetle şifayı temin eder.

Şark İspençiyari Lâboratuvarı, İstanbul

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartnameleri mucibince 2 adet si gara paket makinesi kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

II — Muhammen bedeli 18000 lira ve muvakkat teminat 1350 liradır.

III — Eksiltme, 12/X/1937 tarihine rastlayan Salı günü saat 11 de Kabataşta İnhisarlar Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak yukarıda adı geçen komisyondan alınabilir.

V — İdarece «Yagenberg» makine alınması mütesavver olup münakasaya girecek makine «Yegenberg» dir. Münakasaya iştirak etmek isteyen başka firmalar fiatsız fennî tekliflerini münakasadan 15 gün evvel tetkik edilmek üzere İnhisarlar Tütün Fabrikalar Şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabul olunduna dair vesika almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubu, kanunî vesaik ve eksiltmeye iştirak vesikasile % 7,5 teminat akçesini ihtiva edecek olan kapalı zarflar eksiltme günü en geç saat 10 na kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır. «5535»

I — Kapalı zarfla eksiltmeye konmuş olan Kayseride inşa edilecek karaburut, dinamit, kapsül, tecrid depolarile beki kulübesi inşası ve etrafının tel örgülerle muhafazası işleri için teklif edilen bedel haddi lâyıkta görülmediğinden pazarlıkla yapılması kararlaştırılmıştır.

II — Pazarlık 23/IX/1937 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Keşif bedeli (11937,06) lira ve muvakkat teminat (895,35) liradır.

IV — Şartname, keşifname ve sair eksiltme evrakı (60) kuruş mukabilinde her gün İnhisarlar inşaat şubesinden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme parasile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5976)

I — Şartnameleri mucibince 2000 litre ince makine yağı, 2000 litre kalın makine yağı, 1000 litre gres yağı ve 3000 litre vakum yağı pazarlıkla satın alınacaktır.

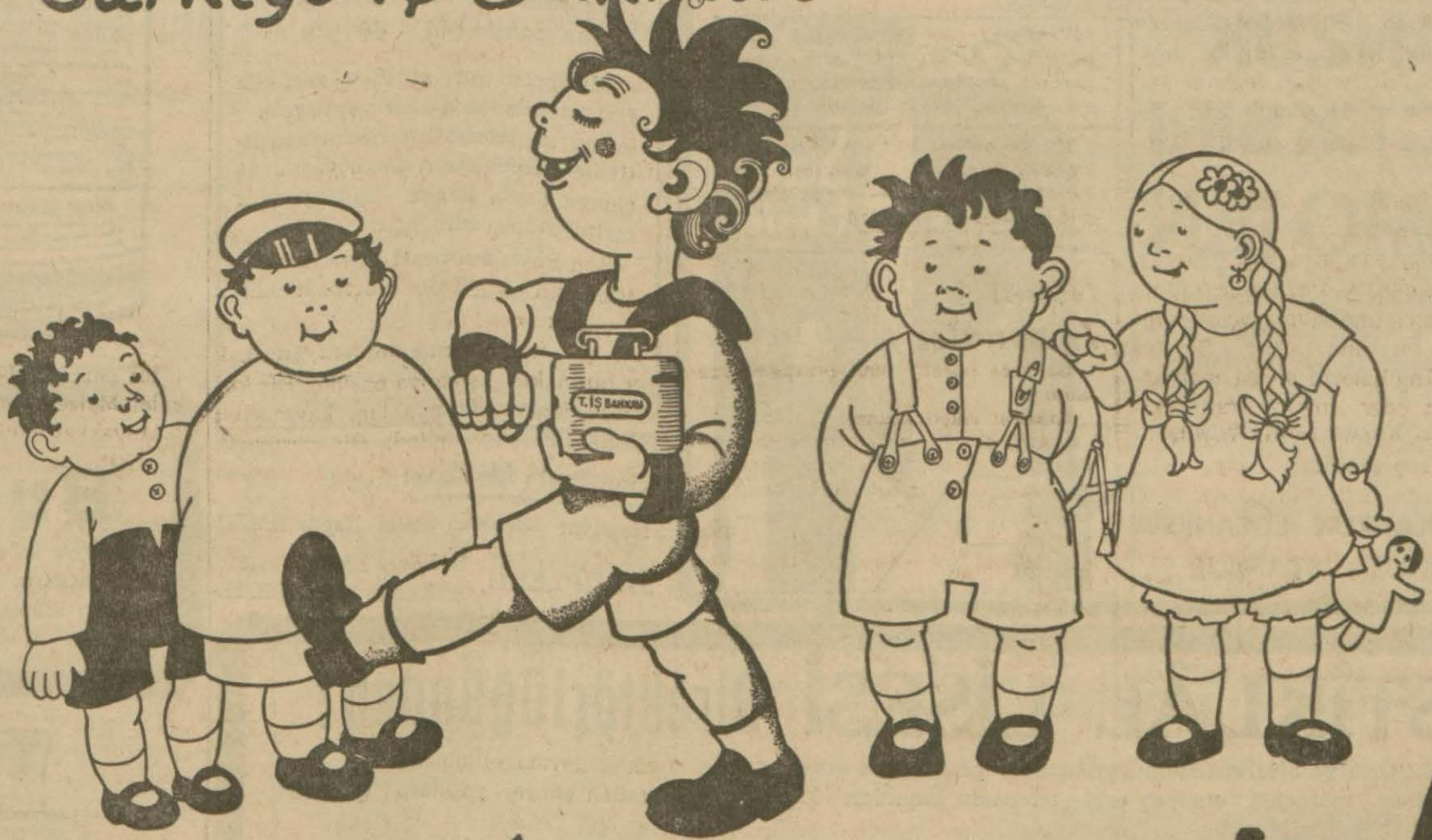
II — Pazarlık, 24/IX/1937 tarihine rastlayan Cuma günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme parasıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (M.) (5974)

Türkiye İş Bankası

MAZHAR
N. RESMOR

Kumbarası var!

İş Bankası asgarî 25 lira mevduatı bulunan bütün kumbara sahiplerine senede kura ile 20,000 lira mübâfat dağıtmaktadır.
1937 sonuna kadar keşide tarihleri: Birinci Teşrin ve Birinci Kânun aylarının ilk günleri.

HASAN TIRNAK CİLÂSİ

Türkiyenin en mükemmel cilâlarıdır. Sedef ve renkleri birer şaheserdir. 1, 2, 3, 4, 5 renkte ve mandarin nevi fırçasile şişesi

10 kuruştur.

Her yerde Hasan ismini ve markasını isteyiniz.

Paris sergisinde **POKER** dahi **PLAY** traş bıçağından daha iyisini ve daha ucuzunu bulamazsınız

Saçlarınızı Dökülmekten Koruyunuz

KANZUK SAÇ EKŞİRİ KOMOJEN

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesini keser. Kepekleri tamamen giderir ve büyüme kabiliyetini artırarak saçlara yeniden hayat verir. Kokusu lâtif, kullanışlı kolay bir saç eksiridir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

İNKİBAZ HAZIMSIZLIK

MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINI

giderir. Son derece teksif edilmiş bir tozdur. MÜMASİL MÜSTAHAZARLARDAN DAHA ÇABUK, DAHA KOLAY, DAHA KATI tesir eder. Mide ve barsakları alıştırır. Ağızdaki fena kokuyu ve tatsızlığı def'eder. MAZON isim ve HOROZ markasına dikkat.

KORKU

Şırama, bayılma, gerginlik, boğulma hisleri, nefes daralması **KARDOL'a** biraz devamla nihayet bulur.

Belsoğukluğu ve FRENGİYE yakalanmamak için en iyi ilaç ancak PROTEJİNDİR

DİŞ TABİBİ RATİP TÜRKÖGLÜ

Ankara caddesinde: Meseret oteli karşısında (88) No. 1 muayenehanesinde hergün saat on dörtten (19) a kadar kabul etmektedir.

İlân Tarifemiz

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

Sabah, öğle ve akşam niçin her yemekten sonra RADYOLİN?

Çünkü mütemadiyen ve muntazaman temizlenmeyen dişler çürümeğe mahkûmdur.

Dişler mikropların ve hastalıkların vücude ilk hücum hattıdır. Bizzat ağızın ifrazatı ve yemek artıkları da dişleri aşındırır, çürütür.

Çürük dişlerin, diş etlerindeki iltihabların çıkardığı irinlerle ve müteaffin havaların ise, mide kanserinin de dahil olduğu birçok hastalıklara yol açtığı sabit olmuştur.

Bu sebeplerle medenî cemiyet içinde yaşayan herkes çocukluğundan itibaren dişlerine azamî itina göstermeğe ve hergün en az 3 defa diş macunile fırçalamaya mecburdur.

RADYOLİN

Sihhatinizi garanti eden en müessir, en saf ve en ucuz diş macunudur.

Doğurduktan sonra

Uzviyetiniz şiddetli bir sademeye maruz kaldığınız, zafiyete ve kuvvetsizliğe duçar olduğunuzu, ciddî ihtilâtlar tehlikesi belirdiğini hissettiğinizde:

Kuvvetinizi lade ve uzviyetinizi takviye edecek bir kuvvet ilâcına ihtiyacınız vardır.

Bu gibi ahvalde en şayanı tavsiye, en mükemmel **KUVVET ve SIHHAT EKŞİRİ** olan

QUINA LAROCHE'U kullanınız. Her eczanede satılır

Türk Maarif Cemiyeti
İDARESİNDE

Bursa Kız Lisesi.

Orta ve Lise kısımlarına 20 Ağustos 937 den itibaren talebe kabulüne başlanacaktır. Gündüz ücreti 35, yatı ücreti 185 liradır. Matbu izahname mektep idaresinden istenebilir. Her husus için Bursada kız lisesi Direktörlüğüne müracaat edilesi. «4997»

İSTİKLÂL LİSESİ Direktörlüğünden:

- 1 - İlk, Orta ve Lise kısımlarına gündüz ve yatı, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
- 2 - Henüz müracaat etmeyen eski talebenin kayıtları kapanmıştır. Bundan sonra yapılacak müracaat kabul edilmeyecektir.
- 3 - İsteyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534

GECEL - GÜNSEL

KIZ - ERKEK YUCA ÜLKÜ LİSELERİ ORTA - LİSE (ESKİ: İNKILAB)

Kurunu, Direktörü: NEBİOĞLU HAMDİ ÜLKÜMEN

Resmî Okullara muadeleti tasdiklidir. Kayıt için hergün müracaat olunabilir. İsteyenlere mufassal tarifname gönderilir. Çarşıkapı. Tiyatro caddesi. Telefon: 20019

öksürenlere ve göğüs nezilerine

KATRAN HAKKI EKREM

NERVİN

Sinir ağrıları, asabî öksürükler, asabî zayıflık, uykusuzluk, baş ve yarım baş ağrısı, baş dönmesi, baygınlık, çarpıntı, ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları giderir.